

scriptorū tali ordine. tēporis dis
posicio. quare vnus tēpe scripsit
an̄ aliū a p̄fecte quidez scripsit a
tamē secūdo locū scribēdi dederit
vl̄ quoz librorū euangelij Jobā
nis a apocaliph ordinao diuer
sa s̄m tēp? a cōtinētiā vt in an̄
habitis dictū est. ideo ex certa cō
scientia non exponit a nob̄ p̄ ra
cōnem expressam a expositiua vt
in auditore vel lectore sciēdi desi
derio has rōes collocato. Per h̄
enim q̄ aliq̄d tagit a nō enucia
tur: excitatur a collocat in altero
desideriū sciēdi. a s̄uet querētib?
lorū ōnium rōnes fruct? laboris
per merituz a studiū iquificōis.
p̄s. Querite dñm a cōfirmamini
q̄rite faciē eius sēper. a s̄uetur
deo qui solus est magister intus
docēs. **Math. xxi.** Vn? est magi
ster vr̄ qui i cel̄ est. doctrina ma
gisterij qui it? docet q̄rentes. ex
hoc de reuelatis habere debet gra
ciarū actiones.

Capi. p̄.

In p̄ncipio eāt v̄bū aē.
Iste liber vt dixim? vt
de s̄bieto est de v̄bo icre
ato in se a in carne assumpta s̄m
sua sacramenta cōsiderato. a sicut
dixim? in aliorū euāgelistarū ex
p̄sicoibz: ōnia q̄ inducūt quilibz
eorū ad s̄ue p̄p̄e intencōis indu
cūt manifestacōnem. Ita etiā Jo
hānes oīa q̄ inducūt: ad hoc idu
cūt vt diuinitas v̄bi manifeste
tur a sic p̄betur habere faciē a q̄le

inter aīalia thronū dei a circumstā
cia. Diuidit autē iste liber tot?
in duas p̄tes. q̄ruz prima de p̄p̄e
tatib? p̄sonalibus a essentialib?
v̄bi increati in se cōsiderati est.
Secūda autē est de p̄p̄etibus
v̄bi in creaturam rōnalez ad s̄a
cificādum eā p̄cedentis. Et inci
pit ibi. fuit homo. et patet ordo
istaz p̄cūm sicut ē ordo etermita
tis ad tēpus. Prior autē harum
p̄cū diuidit in duas p̄tes. ita q̄
primo ponit p̄p̄etates p̄sonales
a essentiales p̄ q̄s v̄bū refertur
ad p̄sonas diuinas. Secūdo at
ponit v̄bi eēnciales p̄p̄etates
s̄m q̄s refert ad creatura p̄ ip̄sum
ibi. Oīa p̄ ip̄sum facta sunt. In
priori haz p̄cū q̄tuor cōtinētur
p̄p̄ositiones q̄tuor v̄bi eterm p̄p̄e
tates ōndentes. quaruz p̄ma est
q̄ dicit. In p̄ncipio eāt v̄bum
per quam ōndit v̄bi ad intelle
ctū paternū inseparabilitas. secun
da ē q̄ dicit. a v̄bū erat apud
deū. per quā ōndit v̄bi s̄m quā
p̄cedit a paterno intellectu disti
guēs p̄p̄etas. Tercia ē q̄ dicit. et
de? eāt v̄bum. p̄ quā ōndit v̄
bi ad paternū intellectū eēncial
v̄mitas. Quarta ē que dicit. hoc
erat in p̄ncipio apud deū. p̄ quā
ōndit v̄bi ad p̄num intellectū
coēqlitas a coetermitas a sic ōnis
cōfutat heretica p̄auitas. Dicit
ergo. In p̄ncipio eāt v̄bum: ōn
dens inseparabile esse v̄bum ab

intellā paterno. Ad h̄ aut̄ intel
ligendū prenotandū est q̄ p̄mū
p̄ncipiū est itellāis v̄niuersalit̄ a
gēs a n̄l recipiēs q̄ est ōne qd̄ h̄z
nichil autē p̄ncipiū h̄z racōnem n̄
aliqd̄ p̄cedat ab ip̄o - a q̄ em̄ ni
chil ōmino p̄cedit p̄ncipiū esse n̄
potent. Ec̄iā hoc patet p̄ p̄ncipiū
racōnem que dicit q̄ p̄ncipiū est
a quo ē aliud. a hoc maxie conue
nit p̄ncipio p̄mo. p̄mū autē qd̄ ē
a p̄ncipio itellēctiuo: lux ē intel
ligēcie q̄ seip̄m manifestat ex se
ip̄o qd̄ patet per hoc qz iaz dictū
est q̄ p̄ncipiū p̄mū nichil cā
pit. Si ego per aliqd̄ se manife
stat oportet q̄ ad illud p̄ducatur
ex seip̄o in quo se manifestat. et
sic in se habet in q̄ se manifestat
Cū autē sic se maifestat nō nisi
se luce sua declarat a hoc ē itelle
ctū itellēctiuā se dicere. verbū
ergo quo se dicit itellēctiuū p̄
ncipiū insepabilit̄ est in ip̄o. a sic
in p̄ncipio p̄mo v̄niuersalit̄ erat
verbū. a hoc ē racō inuitabiliter
primā probās p̄p̄ositionem. v̄n
Auḡ. dicit aī dicitur: In p̄nci
pio erat verbū: p̄ncipiū suppo
nit patrē siue paternū itellēctū
p̄p̄osicio autē in ex eo q̄ ē p̄p̄osicio
est transitia a aliquā notat diuer
sitate: notat p̄sone v̄bi ad p̄ncipium
distinctionē. In eo autē q̄ ē hec
p̄p̄osicio in sp̄e accepta notat con
tinenciā verbi tan̄ p̄ lucis in pat̄
no itellēctū sicut ip̄e dicit Job. i.

Ego in p̄ncipio a pater in me ē. verba
q̄ locut̄ sū vobis a me ip̄o nō lo
quor p̄ncipio autē in me manēs facit ope
ra. sic ergo s̄m v̄rissimā exp̄osicio
onē: In p̄ncipio erat v̄bū: quod
q̄dēz dictū est augusti. Questio
autē surgit hic s̄m h̄ac exp̄osicioez
q̄ fit racō q̄ p̄ncipiū supponit pa
trē aī p̄ncipiū sit in multis itenā
ombz sic dicit in q̄nto p̄ncipioe phie
Auḡ. ec̄iā dicit q̄ a p̄ncipio est p̄nci
piū a filius ē p̄ncipiū a sp̄ūsan
ctus ē p̄ncipiū. a fil̄ h̄ij tres non
tria s̄ v̄nū p̄ncipiū. Sed ad hoc
dicendū q̄ absoluta a p̄ma racō
p̄ncipiū actiuū nō est n̄ in p̄ncipio. Cū
em̄ duo sint p̄cessus. p̄mus. s̄. q̄ p̄
sona p̄cedit a persona. Et sc̄dus
q̄ creatura p̄cedit a creatore. pri
mus p̄cessus ē causa sc̄di vt d. c
anselm̄. p̄ncipiū totū p̄cessus p̄
mi nō est n̄ in p̄ncipio. qz licet sp̄ūsan
ctus p̄cedat a filio t̄n hoc filiū h̄z
a patre. Pat̄ autē est p̄ncipiū nō
de p̄ncipio a ideo p̄ma autoritas
p̄ncipiū a p̄ma racō est in patre p̄
ter qd̄ dicit auḡ. q̄ in p̄ncipio est p̄nci
piū totū dimitatis a hac racōe
antonomatice p̄ncipiū supponit
p̄ncipium. Sed tūc querit̄ q̄re ioh̄es
non loco p̄ncipiū posuit p̄ncipium vt
dixiss̄ in p̄ncipio erat v̄bū. Ad hoc di
cendū s̄m Crisostom̄. q̄ ioh̄es grecis
sapientibus a in phia enutritis
loquebat̄ a scripsit cont̄ hereti
cos qui negabāt cristum aī ma
riam fuisse. quia ergo illi melius

nouerūt prēm s̄b rōne p̄ncipij q̄
s̄b rōe p̄ncipij. Ideo a rōe p̄ncipij
q̄ illis nota eāt inchoās deduxit
s̄monē in noticiā p̄ncipij dices a cō
cludens s̄monem de v̄bi p̄ncipio
p̄ncipio. Vidim? gloriā eius. glori
am q̄si v̄ngenti a p̄ncipio. Et ex hoc
soluit alia q̄stio. quare p̄ncipio di
cit. In p̄ncipio erat v̄bū q̄ i p̄ncipio
erat fili? q̄a intellcūs agēs
v̄niuersalit̄ qui p̄bat esse pater a
nob plus cognoscit i manifesta
tione sui p̄ v̄bū q̄ i manifesta
tione sui p̄ filiū. quia p̄pria mani
festacō intellcūs est in luce intel
lect? in ip̄so candēte q̄n p̄ncipiat
id cui? ip̄e e p̄ncipiu. Filius at di
cit p̄cessum nature q̄ licz idē sit cū
luce cādente a florēte de p̄ncipio a in
p̄ncipio tamē s̄b rōne hui? nominis
filius s̄m q̄ humano inotescit i
tellectui p̄ carnalem gnācionem
apud nos notā: nō ē idem. Et hoc
intendit. Crisostom? q̄n dicit q̄
v̄bū a nō filiū dicit. ne carnale
aliquid i diuina suspiceris gnā
tione. Sic autē Ioh̄es rōne p̄ncipij
deducit vsq; ad noticiā pa
tris. ita i eadē cōtextione s̄monis
manifestacōne v̄bi cōcludit in
noticiā filij dices. Vidim? glo
riā eius gloriā q̄si v̄ngenti a
p̄ncipio. Sic enim p̄fecte cōstruitur
fides a destruit heres. v̄n etiaz p̄
cedēs: dicit de p̄ncipio a v̄bo v̄n
gemit? filiū q̄ est in sinu patris
ipse enarrauit. Nō ē autem p̄ter

mittēdum q̄ greco s̄mone scrip
tus s̄ liber habet. sic thologos.
Tho. autem ē p̄positiu? articul?
loco cui? i latino nō habem? ali
quid. cū tñ i expōsicōe debeat de
signari. Denōt enim dicitur v̄bū
q̄ ip̄m sit absolute a simplicit̄
v̄bū a nichil aliud q̄ v̄bū. Et h̄
ē primū intellcūs paterni v̄bū
i ip̄o existēs a i ip̄o florens et
claruscās a q̄si quidam globus
lucis ei?. Cū enim aliā v̄ba sint
distācia a primo intellcū vt v̄ba
p̄ncipata a creaturis a v̄ba cre
aturaz aliqd aliud sunt q̄ v̄bū
a nō p̄mum v̄bū pur. s̄ p̄ncipia
p̄ncipia ip̄m p̄p̄ncipaliter p̄ v̄n
uscūsq; motu a analogia a s̄nt
imersa potētijs a p̄ncipioib? a sic
aliquo motu a tenebris compre
hensa a malicia p̄ncipiois a hoc ē
q̄d dicitur. Sap. vii. q̄ cādō lu
cis eterne a speculum sine macu
la dē maiestatis a ymago boni
tatis illius. Nec ergo sola lux vt
p̄existēs oībus a formās oīes
creaturaz lucet in tēbris lucet a
tenebre eā nō cōphenderūt. Hoc
ergo vt dicit Crisostom? intēdit
p̄ articulū. p̄ hāc expōsicōem ex
cludit heres eorū qui p̄ncipio a fili
lū plures esse deos dixerūt vt di
cit Aug? in de agone xp̄iano sic
pagani fecerāt. quia si plures es
sent: v̄n? indistāter a inseparabili
ter nō esset in alio. Est aut hui?
p̄ncipio p̄p̄ncipiois alia etiaz a s̄ctis

tradita expofitō catholica q̄ p̄ciā
p̄iū dicit eē eternitatē vt fit s̄fus
In p̄ncipio: hoc ē in eternitate:
erat verbū: et tūc ip̄ofitō in nōt
habitudinē menfurātis eē verbi
q̄ mēfura fiue termin⁹ est p̄ncipiū
p̄ij et finis. fic ip̄o nomie eterna
tis defiḡtur. et ē simplex nūc inde
ficiēt ftans et nō mouēs sēfē fic
et ip̄m eē d̄mū cuius mēfura fim
plex ē et indeficiēs. **S**ed tūc que
ritur q̄lit̄ ibi ponat̄ verbū config
nificās tēpus cū dicit̄: erat: et ad
hoc dicit̄ aug⁹. q̄ fū eraz eās ver
bū cū de creaturis d̄z t̄pales mo
tus defiḡt. h̄ de deo dictū nō dicit̄
nifi eē fubftantiū sine motibus
tēporis q̄ abiciant aliqd̄ in prete
ritū et expectēt aliqd̄ in futurum.
Et hui⁹ dicti rācio est q̄ tales fūt
mēfure q̄les p̄mittit natura men
fuarū. et ideo cū creaturā fm̄ aliqd̄
in potēcia fit vel in fubftancia ficut
gnabilia vel in affectōe vel cōcep
tis ficut āgeli et intellāalia crea
ta et fic nō fit fimul ftans totū eē
eorū: oportet q̄ v̄ba cuiuslibz tē
poris dicta de creaturis. tēporales
fiḡnificēt motus. eē autē d̄mū
nullo mō in potēcia ē. neqz fm̄ fub
ftāciā neqz fm̄ cōcepta. neqz fm̄
affectōnes h̄ totū ftans fiml̄ **J**a
cobi. i. **A**puđ quē non ē transmu
tatio neqz vicifitudinis obūbra
tio. et ideo verba dicta de ip̄o non
fiḡnāt motus tēporales. h̄ expoi
p̄nt ficut dicit̄ iherom. **E**st quod

nunq̄ defit. erit qd̄ nunq̄ deerit
eāt qd̄ nunq̄ deerat. fuit qd̄ nun
q̄ defuit. et fic per acadēs referū
tur ad tēpus qd̄ fub eternitate i
temporalibus fluit. **S**icut eāam
ip̄a eternitas nulli vnq̄ preteri
to defuit nec vlli deest p̄nti nec vl
li vnq̄ futuro deit et hoc ē qd̄ in
tēdit aug⁹. **S**z tūc querit̄ quāē
eternitatē vocat p̄ncipiū. **S**z ad
hoc dicendū est q̄ fic in h̄is que
fūt cōpofita cōpofitū femp a fim
plicia p̄ncipiat̄ et mobile ab imo
bili ita eē fluens nō totū fiml̄ exi
ftēs h̄ potēcijs extenſū p̄ncipiat̄
ab eē fimplicia. qd̄ totū fiml̄ ftat
et potēcijs nō diftēditur et fic eāā
mēfura simplex tota fiml̄ exiftēs
p̄ncipiū est mēfure per poten
cias diftente ficut est eūū. et ē p̄
ncipiū mēfure fluētis ficut est tē
pus. vnde in de cōfolacōne philo
fophie libro. v. dicit̄ boetius quā
tēpus ab euo hoc ē ab eterno ire
iubes et fic eternitas fimpliciat̄ est
p̄ncipiū **S**z tūc querit̄ itez q̄ re
iobes in et̄nis v̄fus ē verbo p̄tei
ti t̄pis imp̄fecti. h̄ em̄ fua imp̄fe
ctiōne maxie videt̄ repuḡre eter
nitati **S**ed ad h̄ dicendū fm̄ an
felmū q̄ q̄uis v̄bū p̄teiti imp̄
fecti t̄pis imp̄fctam fiḡficet actō
nē t̄n in fuis cōpōnētibz h̄z v̄traqz
ea q̄ eternitati magis aueniūt p̄te
ritū em̄ imp̄fectū includit et cōti
nuat p̄teritū et p̄ns. p̄ns at̄ qd̄ fo
lū exnciaz h̄z in ip̄o dicit̄ magis

eterno pñti ppter existēciāz in s̄b
stācia ip̄ius nūc acceptū. Prete
ritū autē int̄ ip̄a solum ē necessa
riū. et hoc uenit eternitatis neces
sitati. et ideo rōne hōz p̄ponētum
utitur eo. **Johes** ad eternitatē si
gnificandū et hoc est qd̄ dicit. **Et**
verbum erat apud deū. **Glosa** au
gustinivt aliq̄ apud aliū. et ideo
in hac p̄posicōne distinctio p̄so
narū pris et filij designat. hoc au
tē fit p̄ p̄posicōnem noāionālē in
terpositā q̄ est apud. In hac enī
tria cōsiderāda occurrūt scz quia
p̄posicio ē. et q̄a hęc p̄posicio ē.
et quia ut dicit **Priscian⁹** v̄m hz
adūbij localis. quia ergo p̄posi
cio est: tñsitua est et aligatē et di
ūsitatem notat int̄ ea quib⁹ ap
ponit. sicut iter verbū et deum. et
cum alietas in deo nō esse potest
n̄ p̄sonarū s̄m relacōes originis
distinctarū: oportet qd̄ tal̄ alietas
fit int̄ verbum et deum. vñ soluit
q̄stio q̄ fieri posset qd̄ cum de⁹ sit
s̄bstantiuum et eēnciam designet
virtute cui⁹ h̄ trahat ad stādū
p̄ p̄sona. hoc enim fit p̄ p̄posi
cōnem noāionālē. sicut cū dicitur
de⁹ de deo v̄l deus gnāt deum. q̄a
fit p̄ verbum noāionale aliquan
to et aliqñ p̄ p̄posicōem ad noāio
nem p̄tinētē virtute tñsiciōnis et
diūsitatis quā designat p̄posicio
Cū ergo verbū supponat filiū vt
dictum ē. quia ut dicit **Aug⁹**. eo
verbum ē quo filius ē: eadem ra

ciōne oportet de necessitate qd̄ de⁹
stet p̄ patre. **Si** autē q̄ritur qua
re nō dicat verbū eāt apud s̄bsta
ciam deī v̄l eēnciam: dicit debet qd̄
deus vt dicit **Dam⁹**. dicit deitatem
et s̄bstantiam et eēnciam diuināz
s̄m modum itelligēdi qui est in
nomine vt in habēte. s̄bstantia
autē et deitas et eēncia dicit natu
ram deī absolute. et quia habens
deitatem et naturā in diuinis ē p̄so
na. ideo hoc nomē de⁹ uenit ad
ponit p̄ p̄sona q̄ aliquod aliud
nomen eēnciale. **Inq̄** autē
est hęc p̄posicio sic sigt̄ immedia
cōnem. et intelligit qd̄ verbum im
mediate ē pat̄ s̄m nature proces
sum. ita qd̄ int̄ paternum intelle
ctum et verbum nichil est medi
um s̄m nature ordinem. vt dicit
Aug⁹. quo alt̄ est ex altero. non
q̄ alter prior altero. **Johis. xvi.**
q̄ misit me mecū ē et sic filius vir
tus ē pris et sapiētia. q̄a illa ime
diata sunt intellectui v̄mūsaliter
agēti. p̄. **Cor. p̄. xpm** deī virtutē
et deī sapiētiāz. quia enim verbū
ē: sapiēcia ē. et q̄a opatiuū ē: vir
t⁹ est. **Johis. v.** Pat̄ meus vsqz
modo opatur et ego opor. **Inq̄**
tū autē est h̄ns v̄m adūbij loci
sic notat autoritatē in re accusati
ui cui p̄ponitur. **Dicim⁹** enim qd̄
miles ē apud regē. et non dicim⁹
qd̄ rex sit apud milite et sic notat
autoritas i patre q̄uis nulla idi
gnitas notetur i filio. **Sic** ergo

dicat: vrbū eē apud deū: Si tunc
q̄ritur quare nō dicit vrbū erat
apud p̄ncipiū. vt teneret eundez
modū loq̄ndi quo exorsus fuerat
Sed ad hoc bñ valde r̄ndet Crī
sostom? q̄ sapiētibus loquēs in
āpit a verbo eis noto p̄p̄osicōnez
eis notā p̄ponēs q̄ in principio
intellectiuo qd̄ primū p̄ncipiū
est erat vrbū sicut q̄ p̄bi confite
bant. Deinde ex illa paulatī fidē
instruens loco p̄ncipiū p̄mit deū q̄
ideo hoc p̄p̄osicō q̄si trahit ex pri
orū ex qua etiā manifestat̄ ordo
earū adinuicēz. Si em̄ in prinā
pio cōcedatur eē vrbū q̄ omni
bus notū sit. q̄ p̄ncipiū illud eāt
deus: seq̄tur necessario q̄ verbuz
erat in deo. q̄ cū p̄p̄osicō diuersi
tatē notet: seq̄tur q̄ erat apd̄ de
um vt aliū q̄ nō vt aliud apud
aliud. qz vrbū primū intellcū a
lis q̄ vniuersalis agentis p̄ncipiū
nō est aliud s̄m s̄bstantiā ab ip
so q̄uis ab ip̄o habeat distincti
onē relatiuā ex hoc q̄ ab ip̄o ver
bū procedit. p̄ hoc ego cōfutat̄
heretis sabellij: q̄ in deo negat di
stinctas eē p̄sonas hoc ego ē qd̄
dic̄: q̄ vrbū: hoc significatur Eccl̄
xxiiij. vbi dic̄ sapia ego ex ore al
tissimi p̄dij p̄mogemita ante om
nez creaturā non em̄ dicet̄ ego mi
hi vrbū eēt s̄bstantiā q̄ p̄sona de
mōstrata ad intellectū. ad quam
eēt vnicus intellcū sicut ad rē p̄
se existentē. nec diceret ex ore nisi

ab ore dicentis itellcū procedēt
nec diceret altissimi n̄ in patre de
fiḡre vellet autoritatē. nec dicerz
p̄dij n̄ intellcūalem d̄fiḡret pro
cessionē q̄ relacōis distinctionem
nec dicet̄ primogemita ante onem
creaturā nisi notatz ordinē cause
ad causatū p̄cessionis etne. siue
p̄sone ad p̄cessionē temporalem
creature a creatore. Quentur cū
ista que dicat iohānes p̄bari pos
sint p̄ racōnem. sicut iā in antece
dentibus patuit quare iohānes
ista nō probauerit. Et hec ē que
stio Crīstostomi p̄cipue cū sapiē
tibus loq̄tur vt p̄us dictū est et
dicat Ap̄lus p̄ma Cor. ij. sapiē
ciā loquūnt̄ int̄ perfectos. Confir
mat̄ aut̄ hec questio p̄ hoc q̄ dic̄
aug? q̄ hec vrbū accipiūtur eti
am de libris platōis in q̄bus sen
sus hōm̄ inuenitur vrbū cū p̄bi
nichil dixerit sine p̄bacōnis raci
one. Ad hoc autē r̄ndet Crīstosto
m? h̄is vrbis iohēs d̄mā enūci
ans q̄ nō hūana racōne p̄bas di
cit vt n̄ ex cogitacōne esse creda
mus q̄ dicat. qz ex cogitacōnes ho
minū fallaces sunt q̄ inanes. Si
em̄ demonstracōnem inducēt. si dē
impedirz vt in antehabitis dixi
mus. Preterea veritatē d̄mā p̄
roem hūanam p̄barz. q̄ sic p̄me
veritati p̄t se non assentiret qd̄
eēt absurdū. q̄ ideo nō demonstrit̄
Persuasiōes autē ex similitudinibus
q̄ congruentis non potuit

ponere - quia ille sequitur fidem
iam fundatam et ante fidem nichil
valet ut dicit Aug⁹ in pⁿologi
on. **Ysa. vij.** nisi credideritis non
intelligetis et ideo hoc sicut inspira
t⁹ simplicit⁹ accipienda denunciat
et hoc est quod dicit. **Et de⁹ e⁹at⁹ ver
bum.** Tercia⁹ p^posicio denotans
verbi cum patre consubstantiali
tate ut sit s^esus. verbum erat s^bsta
cialit⁹ de⁹. Attende autem quod quicumque
modo constructiois ordo vertat⁹ se
pe est vera p^posicio. Si enim ver
bum sit ex p^pte suppositi et deus ex
p^pte appositus vera est quia verbum est
de⁹ et sic persona s^biciat⁹ et s^bstantia
divina sic p^dicat⁹ qui ordo s^bie
ctiois et p^dicationis g^galis est et
artificial⁹ in omnib⁹. quia de natura
suppositi cui⁹ agere et pati est p^pri
um: est quod s^biciat⁹ et de natura s^b
stantie formal⁹ et essentialis est p^di
cari sicut cum dicit⁹ fortes est ho
mo. Si autem de⁹ s^biciat⁹ et verbu⁹
p^dicat⁹ tunc iste ordo constructiois
specialis est in divinis p^sonis et
denotatur p^p eum quod eiusdem sim
plicitatis est persona cuius et essen
cia et nichil est in persona nisi essentialis
divina et ideo utrumque s^biciat⁹ et
apposit⁹ utriusque et sic excludit er
ror eorum quod dicebant personas ut s^b
stantias et compositas et particulatas de
bere s^biciari non p^dicari essentialis
autem ut simpliciores debere p^di
cari et non s^biciari qui error tangitur
in p^mo s^etencia⁹. di. v. et eliditur

p^p verba augustini cum tam persona
p^perencia siue natura in divinis eius
de sint simplicitatis. Sed tunc que
rit quod in locutione positum trahit hunc
terminum deus ad standum p^p sub
stantia cum in p^phabitis supponit
p^p persona. hoc soluit plane dicit
de quod deus p^p certo de natura p^pri
i significati supponit s^bstantiam
hoc ut dictum est p^p prepositionem no
tionalem in precedenti p^positione
cogit ad standum p^p persona et ideo
cum in ista tertia p^positione tal
non sit p^posicio nec aliq⁹ ali⁹ ter
min⁹ non conationalis: reliquit nature
sue p^prie p^p quam supponit essentialis
et sic reliquitur quod est verbum es
sentialit⁹ et non differens p^p essentialiam
a deo p^pre qui est tota⁹ datatis p^pi
cipium. **Johis. x.** Ego et p^per unum su
m et xvij. ut sint unum sicut et ego et
tu pater unum sumus. Sed tunc quare
quod hoc de essentialia loquens utitur verbo p^p
teriti imperfecti temporis cum alibi de
eternitate loquens verbo p^pntis te
poris utatur. **Johis. viij.** Anquam abra
ham fieret ego sum. hoc ad hoc in p^pceden
tibus fere rⁿsum est quod tunc est de
ratione preteriti imperfecti quod me
dium est inter p^pntis et p^pteritum inclu
des utrumque extremorum et p^pntis
Et confirmat hoc p^p Anselmum in li
bro de concordia p^pscieencie et liberi
arbitrii. ubi sic dicit. In hoc si quod
dem magis similia sunt eterno p^p
nti t^paliter p^pterita quam p^pntia quoniam
que ibi sunt nunquam possunt non esse

pñcia sicut tēporis p̄terita nō va
lent vñq̄ p̄terita nō fuisse pñcia
vero tēpore ōmia que transeunt fi
unt nō pñcia vt ergo significet
et immutabilitatē accepit aliqd
de p̄terito et vt significet existen
ciā accepit aliquid de pñti et hoc
colligit simul in cōsignato p̄teri
ti imp̄fecti. Etiam autē est verbū
substantiuū qd̄ significat substā
ciā vt actū et hoc pp̄rie cōuenit p
sone qñ predicat substācia de ip
sael econtra. **S**z ioh̄is. viij. Ju
deis loq̄ns qui negabāt suā eter
nitatēz vtitur v̄bo pñti vt notet
q̄ nichil trāsijt de sua eternitate
s̄z tota stet simul. **P**s. Tu autē idē
ip̄e es et āni tui non deficiēt v̄bū
autē ad hoc poit et non filiū pp̄t
qñqz causas q̄ruz tres ponit **C**ri
sostom⁹ et duas augustin⁹. **P**ri
ma equidēz Crisostomi hec ē vt
simplex gn̄acio intelligatur esse
Scda vt intelligat̄ eē sine con
cupiscenciā sp̄ual̄ et intellectuālis.
Tercia autē vt intelligatur sine
distācia genitoris et geniti qz p̄
mū verbū indistanter manet in
itellcū se manifestātē fili⁹ autēz
semp non indistanter manz in pa
tre i omnibus in q̄bus ē pater et
filius. hec autē verba crisostomi
facile ē intelligere ex p̄cedentib⁹.
Vna autē ratio quā dat aug⁹ ē
q̄ per verbū exp̄ssa similitudo in
telligat̄ genitoris et geniti que se
per ē inter itellcū agentē et v̄bū

quo dicit se dicit eū augustin⁹
q̄ cum mēs dicit se nichil min⁹
est in v̄bo q̄ in dicēte. hoc autē
semper nō est inter patre et filiū
Scda autē ratio ē q̄ cū ioh̄ā
nes totaz virtutem processiomis
qua filias p̄cedit a patre vellet
declarare et filius nō p̄cedat tñ
vt filius sed vt ars patris et sa
piēcia plena rōnibus viuētibus
eorū que sūt q̄ hoc nō melius
significat p̄ verbū quod ē ars et
filitudo causātis intellcū q̄ per
nomē filij qui nō dicit nisi ad pa
trē similitudinē et relacōnem **D**i
cūt quidā etiā sextā hui⁹ ratio
nem qz verbū oñdit tres cōpac
iones vel q̄tuor q̄bus hoc manife
statur v̄bū increatū. quarū vna
est ad dicentē et sic in principio
erat verbū. scda est cōpacio ad
corpalem vocē quā formacōe spi
ritus creati iduat et sic similitudi
nez ponit ad carnē assumptam
quādo verbū caro factum ē. **T**er
cia autē cōpacionem habet ad
ea quorū causa ydealis ē in intel
lectu actiuo primo et sic dicitur
q̄ omnia per ip̄m facta sunt **Q**u
arta ponit etiā in hoc q̄ verbum
noāio: noāio est per quā erudiāo
fit et sic verbū est lux menā et ā
gelorū et hominū. nomen autē fi
lij nō dicit nisi cōparacionem pi
mā et sic cōueniēciā ponit nomē
v̄bi q̄ filij. hoc est ergo qd̄ dicit
deus erat v̄bū et sic condemnat.

heres **Arrij** qui sic in libro **Arrij**
legitur dixit filiū nō esse deū. hū
tute quandā añ totum mūdum
creatam p̄ quam sic p̄ quoddā
instrumentū fecit de? mūdum. a
ōmnia q̄ sunt in mūdo. q̄a si hoc
esset verū seq̄retur q̄ hoc p̄posicio
nō esset vera. deus eāt verbum qd̄
falsum ē. **Hoc** erat in p̄ncipio
apud deum. hoc ē quarta p̄posicio
per quā enūciat̄ eq̄litas maiesta
tis a eternitatis p̄ris a filij. hoc
in q̄ a non aliud in p̄ncipio qd̄
est eternitas: erat apud deū. nec
excludit̄ hic spiritū sanctū? sicut
dixerūt **Nestori?** a **Entices** hereti
ci a **Paul?** samoceteus q̄ dixerūt
spiritū sanctū esse seruū a i aere
filij insufflato in discipulos for
tū. q̄a stat q̄ p̄ncipiū p̄mū di
ligit verbum cōstantiale qd̄ ē sui
ipsius manifestatiū a hic spūs
dilatōnis ē intra p̄mū intellectū si
cut a verbum. nec vnq̄ ē p̄cessio
verbi sine p̄cessione tal̄ dilatōnis
a sic neut̄ eorū ē extra p̄mū in
tellectū formatū. **Sz** tūc q̄rit̄
q̄re **Johes** nō facit statim a p̄nci
pio mentionem spūs sancti. **Ad**
hoc aut̄ dicendū q̄ illo tpe nō fu
it error: circa p̄cessione spūtū san
cti. tū in sequentib? expressam
mencōnem facit p̄cessione spūs
sancti. **Joh. xv.** dicēs. spiritus q̄
a patre p̄cedit aē. **Adhuc** aut̄
q̄ritur cum in p̄ncipio p̄me p̄po
siciois p̄ncipiū stet p̄ patre hū

hāliōrem exposicioem. quid̄ facit
q̄ h̄ stat p̄ eternitate. **Ad** qd̄
dicendū ē q̄ hoc accipit̄ ex mo
to loquēdi. cum enim p̄posicioes
t̄nitive sint oportz q̄ aliqua hū
modum loquēdi notet̄ int̄ sup
positum p̄nominis a suppositum
per hoc nomen deū a suppositum
per hoc nomē p̄ncipiū: diuinitas
a cum per p̄nomen de necessitate
supponat̄ verbum a nō sit diuini
tas v̄l alietas it̄ v̄bum a diuinaz
essēciam: oportet q̄ hoc nomen
deum stet p̄ persona p̄ris q̄ alie
tate a distinctōnez habet ad sup
positum v̄bi a sic p̄ v̄tutem p̄posi
tiois i: p̄ncipiū stabit p̄ eterna
te que licet hū rem nō differat a
diuina essēcia v̄l persona. tamē
nōt differēciam in modo signifi
cādi cum v̄bum a de? dicunt̄ esse
in p̄ncipio. quia dicit̄ **Phus** q̄
nichil ē in seipso a sic v̄bum a de
us sūt sūl in p̄ncipio sic in mēsu
ra sui esse a hoc ē eternitas. **P̄nci**
p̄mū ergo h̄ stat p̄ eternitate. cu
dz. h̄ eāt i p̄ncipio apd̄ deū. **P̄**
ma enim causa sicut diximus est
agēs intellcūs cui ad facere suffi
cīt v̄bum a spūs qui p̄cedit a de
duat̄ forma p̄dealis verbi i facta
a hoc notat̄ in p̄s. v̄bi causā effi
ciētē a sufficiētēz describit dicēs.
Verbo dñi celi firmati sunt a spi
ritu. o. e. v̄. eorū. hoc ē ergo quod
dicit̄. hoc erat i p̄ncipio apud de
um. **Nōt** ergo p̄ hac p̄posicioez

coeternitas et coequalitas ubi et pa-
tris et hereticos Ebionem et Fotinum
qui dixerunt verbum filium ipsum christum ante
beatissimam virginem non fuisse. Coeterna
enim coequalia sunt in duracione et coe-
scialia coequalia sunt in virtute et ma-
iestate hoc est ergo quod dicit. **¶**
questio incidit ad cuius verbi cre-
ati similitudinem hoc verbum sumat
magis. Dicit enim Damascenus quod
verbum creatum multis modis dicitur
Dicit enim sic quod verbum est natura
lis intellectus motus per quem movetur
et cogitatur velut lux a die et splen-
dor. Verbum rursum est quod nodum
profertur. hoc in corde enunciat
Rursum verbum est angelus siue
nuncius intelligencie eius quod enun-
ciat alteri quod in cordis intelligencia
conceptum est vel affectum. Ad
hoc autem dicendum secundum Augustinum. in glo-
sa simili est verbo primo modo dicto
quia hoc est verbum simile intel-
lectui et equale et indistans et
cum ipso intellectu stans et manens
et est prima forma omnium eorum que
dicuntur et formantur ab intellectu
¶ Et sunt hec verba Augustini. quoniam cogi-
tas aliquam substantiam unam et perpe-
tuam omnipotentem ubique presentem ubique
totam nusquam inclusam quoniam ista cogitas
hoc est verbum de deo in corde tuo
Quocumque dicuntur soni sunt syllabe
sunt littere sunt hoc verbum quod transit so-
nat quod autem transit sonus et in cogi-
tacione eius est qui dixit et in in-
telligente qui audit non transit

et ad modum illius stat et non trans-
sit verbum intellectus primi.
Adbuc autem quoniam ulterius cum
verbum possit esse maius quam mens
dicens verbum sicut est quoniam est de
maiori re quam sit ipsa mens dicens.
et possit esse minus sicut est verbum
de minori re quam mens dicens et pos-
sit esse de equali sicut quando transit
est verbum quantum est in dicente sic
cum mens dicit se ad cuius horum
verborum similitudinem sumat hoc
¶ Et ad hoc dicendum per Augusti-
num in libro de trinitate sic dicit
te. ca. iiii. Noticia si maior est quam
illud quod noscitur et plene nosci potest
perfecta non est. si autem minor est
iam superior est quam natura que no-
uit et sic non se totam novit. Cum
ergo se totam novit neque secum
quicquam aliud par illi est cognicio
sua et ad illius similitudinem sumi-
tur verbum increatum cum intelle-
ctus primi principii dicit se. et si par
est coeterna est et coequalis est in omni
virtute et maiestate et hoc est quod
intendit. (Omnia per ipsum fa-
cta sunt) **¶** Sic ponit verbi in crea-
ti propria essentialia secundum quod ut cau-
sa ad causata et creata per seipsum com-
pat. Cum autem duo sint in ipso scilicet quod
est unius cuiusque causa per quam sunt hoc
quod sunt et subsistunt et secundum quod ipsum
est ratio cognicionis omnium in qua
agnoscitur omne quod agnoscitur et utrum-
que horum sit verbo substantiale ut per-
fectior sit doctrina **¶** Iohannes utroque

modo describit verbum p rōnem
p̄mam hic: p rōem secūdaꝝ ibi.
Vita erat lux hōim. sic enim p̄ba
tur a in p̄ncipio pl̄bicoꝝ. eadem
sunt p̄ncipia eēndi a agnoscēdi
ōnem rem a hoc etiā accipitur ex
p̄ncipio posteroꝝ. **C**ausa autē
quare sic artificiose p̄cedit iohā
nes iam i pte dicta ē. quia sapiē
tibꝝ a perfectis loq̄batur a i phi
losophia enutritis a cōtra hereti
cos qui erant cauillosi a destruxis
sent doctrinam nisi valde sufficē
ter esset tradita. **A**dhuc autem
p̄ma ps diuidit in duas in q̄z
p̄ma notificat deitatem v̄bi ex cō
pacōe verbi ad creaturas. In se
cūda autem eādē deitatem desi
gnat ex compacōne creatoꝝ ad
ip̄m v̄bum ibi. **Q**d factū ē in ip
so. In p̄ma hōz duo facit. p̄mo
enī oñdit verbi deitatem a eternita
tem ex gnālitate virtutis opera
tiue cū dicit. **O**ia p ip̄m facta sūt
Secūdo oñdit idē ex modo opa
cōis cū dicit. a sine ip̄o factū est
nichil. **A**d intelligētā aut hōz
ōniū q̄ hic dicenda sunt. **N**otan
dum q̄ dicit **I**heronimꝝ in p̄mo
p̄hemio galeato sic. logos grece
multa latine significat. **N**ā a ver
būm ē a rācio a supputacō a v̄m
iscuiusq̄ rei causa p quam sunt
singula q̄ s̄b̄sistūt que ōnia intel
ligimꝝ in filio. **S**i enī logos ac
cipiat vt maifestās itellcum tūc
v̄bū ē a verbi tūc h̄z rōem. **S**i at

accipiat vt p̄ma p̄dea rez rebꝝ
tūc nō imixta sic ē rācō. **S**i tūc ac
cipiat vt ars a sapia ad quaz fit
v̄niūsalit̄ qd̄ fit tūc est causa or
dinis rez s̄m suos eēnales qd̄
in hoc q̄ p̄p̄inquit a remocō se
habēt ad itellctū agētē a sic
ē supputacō rez in toto mundo ex
istēcium. **S**i autē accipiat vt
ars agētis p̄m̄i tūc ē causa per
quam sūt singula q̄ s̄b̄sistunt. a
ideo ōnia h̄ec filio attribuunt̄ et
filij cum itellctū op̄ate coeter
mitatē a deitatē demōstrant a hoc
modo sumendo verbum: ōnia per
verbū sicut p artē a causā op̄ati
uā a rōnem formalem p̄dealeꝝ fa
cta sunt. cuius ymagines qd̄em
vt dicit **B**oeciꝝ i libro de trinitā
te sunt forme materiales in rebo
inuēte a rebus imixte. **I**lla autē
verbi lux a rācio p̄dealis s̄m **P**la
tonē a **B**oeciū vere forme a foris
manētis habet rōnez ad quā: nō
ex qua facta sunt quecūq̄ facta
sūt a deo creatore. sicut dicit **A**u
gusti. a hoc ē qd̄ dicit. **O**ia p ip̄
m facta sunt. **E**st aut̄ h̄ caute
ābulandum. q̄a locum istum im
pugnant q̄tuor hereses que hic
sunt excludēde. quaz vna ē here
sis **A**rriꝝ. secūda ē h̄es̄ **E**uticētis
a **N**estorij. tertia est heresis **M**a
michai. quarta ē heresis **P**auli sa
mochet̄i. **A**rriꝝ sicut legit̄ in li
bro quem **V**aleriꝝ discipulus **A**r
riꝝ cōscripsit cōtra filij eternitatē

dicebat filiū esse factū et esse quā
dam dei virtutem et lucem intelle
ctualē factā an̄ mūdum et ideo
illū vocant esse v̄bum et sapienciā
dei et habē virtutis influēciam et sa
piēcie ad totū mūdi facturā sicut
p̄bi dicūt q̄ p̄m̄ orb̄ itelligēcia
influēcia habz sup̄ om̄iū aliorū fa
cturā et an̄ ip̄az nō ē n̄ causa p̄ma
q̄ causa erroris **Arrii** fuit q̄ mi
nis p̄bie inhēbat. **Huius** autē
discipuli sic dicūt vocat̄ lōge post
ip̄m surgētes fuerūt eutices et ne
storius et an̄ eos fotin? et ebyon
dicētes spiritū factū esse spiritua
lē virtutē q̄ est vehiculum formaz
naturaliū in res naturales et gr̄arū
et illūmācōnū in aīas quā virtutē
etiā factā dicebant et q̄ sic v̄bit
ea quē a creatore p̄ra creatoris
virtute filio p̄cedunt dicebāt cum
p̄ri et filio desuere et esse suū eoz
et non esse v̄biq̄. s̄ tū ibi v̄bi fa
ctū? i dicto desuere officio. sic nos
dicim? s̄m catholicam fidē q̄ spi
rit? creat? ē v̄bi opat et sic diffi
nibile in loco posuēnt spiritū san
ctū **Cōtra** q̄d disputat **Ambro.** in
libro de sp̄s factō. **Manichei**? autē
dixit mali esse quādā naturam a
deo lucis sic expresse legit in eplā
manichei quō vocat̄ fūdamētū **Pauli**
autē samothethus dixit x̄pm̄
ante beatissimā v̄ginē mariā nō
fuisse. sed tunc tū incepisse et in
ip̄sum descendisse virtutem et sa
pientiam quam **Arrius** dicebat

verbū esse ante mūdū factū et ab
ip̄o p̄cessisse in opib? miraculoz
Spiritus sc̄m quē nestorius et **Eu
tices** dicebāt esse p̄ris et filij suū.
v̄n̄ **Pauli**? addidit i errore aliq̄d
arrii. et aliquid addidit in erro
re nestorio et hunc sequebantur
fotin? et ebyon heretici. **Contra**
hos autē om̄es hereticos vt concor
diter dicunt **Aug?** **Ambrosius**
Bernard? et **Crisostom?**. **Dicit**
Jobes Oīa p̄ ip̄sum verbū facta
sūt nichil exāpiēdo q̄d in vniūsa
litatē distribuōnis cadē p̄t. **Nō**
ei distribuit n̄ aliq̄d cōe i vna na
tuā analogie v̄l gr̄is v̄l sp̄ci col
ligēs sup̄pōita. **Deus** autē factor
nec i analogia nec i gr̄ie nec i spe
cie vna ē cū creaturis: ergo non
distribuit signū distributiuū p̄
fōre. et sic cū d̄r. **Oīa** p̄ ip̄sum facta
sūt: oportet sc̄m̄ esse: om̄ia facta: fa
cta sūt p̄ v̄buz. v̄n̄ gl̄o. **bede** et **au
g?**. hoc ē q̄cqd ē siue i s̄bstācia si
ue i aliq̄ naturali p̄p̄tate sc̄m̄ ē p̄
v̄bū et sic a v̄bū sc̄m̄ ē a nō: **Si**
factū ē ergo oportz q̄ verbū sc̄m̄
fit p̄ v̄bū et sic idem factum est per
se ip̄m q̄d est cōtra om̄ē intellectū
et impossibile. si autē nō est factum
tunc mentitur arrius qui dicat̄ es
se factū et hoc ē argumētuz **aug?**.
contra heresim arrii validissimū.
Col p. Omnia per ip̄sum et in ip̄
so creata sunt et ipse est an̄ om̄ia
et oīa consistūt i ip̄o. **Adhuc** si ita
ē q̄ om̄ia que v̄l s̄bstācialiter vel

quiescere et sedere in creatura dicitur Ezechiel. xliij. locus solij mei et locus scabelli pedum meorum ubi habitavit in medio filiorum israel. scd. Paralip. vi. Confurge domine in requiem tuam. hoc enim methaphorice de deo dicitur et arguere ex talibus peccatum est in problematibus sicut dicit aristoteles i. ij. topicorum. Aug. autem et beda exponunt sic punctando: **S**ine ipso factum est nichil: hoc enim locutio est duplex quod patet si resoluatur sic. non aliquid factum est sine ipso. ex hoc quod negatio potest referri ad totum vel ad partem subiectam in eo quod est aliquid quicquid. primo quidem modo est opposita et est sensus quicquid aliquid est siue substantia. siue aliquid quod natura est. siue naturalis proprietates nature inherens sicut est omne quod habet entitatem quocumque modo. illud non est factum sine ipso et hoc modo vera est et modum dicit quod omnia per verbum facta sunt. quia indivisa sunt patris et filij et sine filio verbo suo patris non operatur. **C**um eo etiam cuncta opponens et hoc modo respondet euticeti quod factor spiritus in uno quasi cum factura non potest distribui et sic nulla est obiectio heretica. **S**ed obiicit manicheus si sine ipso factum est nichil hoc est non aliquid factum est sine ipso cum malum sit aliquid sequitur quod malum non fit factum sine ipso. **S**ed contra hoc est. quia est destructor mali. **P**. **J**oh. ij. **I**n hoc apparuit

filij dei ut dissoluat opera dyaboli. **S**i autem eiusdem rei est verbum factor et destructor tunc est pernicator. **Gal. ij.** **S**i ea que destruxi iterum reedifico pernicatorem me constituo. **I**deo ad hanc heresim destruendam accipiunt sancti secundum sensum locutionis ita quod negatio stet in termino subiecti sic non aliquid factum est sine ipso ut sit sensus id quod factum est non aliquid sicut malum factum est sine ipso ut sit quasi oppositio habens subiectum terminum infinitum et hoc intendit glossa que dicit sine ipso factum est nichil. quia non est ab eo quicquid non est naturaliter sed est perversio nature ut malum siue peccatum ecce non est autor malorum. **P**. **Cor. viij.** peccatum nil in mundo. **S**ed obstinatio heretica adhuc instat obiciens et dicens quod nichil est non pugnat et non corrumpit malum autem pugnat contra bonum et corrumpit ipsum ergo est aliquid et sic habet autorem. **S**ed et hoc soluitur per dyonisiu in libro de divinis nominibus ca. iij. ubi probat quod malum nec in corpore natura nec in anima nec in angelo nichil est nisi pernicatio. **P**ernicatio autem in se nichil est sed de formitate relinquit in subiecto. **S**icut cecitas que non magis aliquid est in oculo quam in lapide sicut dicit augustinus quous de formitatem relinquit in oculo quam non relinquit in lapide. quia

lapis habitus illius qui ceditati cō
trari? ē nō est susceptibil' et ideo
p'ruacō p' hoc q' t'linquit p'uatū
s'biectū nō ē reducibilis i' nōens
a' penit' nichil. **S**ubiectum aut'
s' deformatate p'ruacōnis est cor
ruptū bonum a' g'ra a' virtute cor
ruptū bonū pugnāt cōtra integritatē
bonū a' nō virtute sui ipsius. **E**t
huius bonū exemplū dat **Aug?**
de tybia curua q' virtute gressibi
lis potencie q' est in tybia curua i'
pugnāt a' destruit rectitudinem
gressus a' t' n' destruit p' curuitatē
q' defect' rectitudinis ē in ipsa a' de
hac causa dicit **Philus** in tercio li
bro p' me p'bie q' antiq' p'ficio
fuit a' vera. q' bonū est loc' mali i'
q' habitat malū. **I**ste ergo est s'c'
sus ei' q' dicit. **S**ine ipso factū
est nichil que licet duplex sit et i'
hac duplicitate exponat' a' s'ctis
t' n' i' vtroq' s'c'fū ē vera a' excludit
diuersas hereses. **M**aluz enim a'
p'ctū nominant aliq' actōnem
p'uatam c'rcūstancia debita vel fi
ne a' sic est aliquid a' s' m' q' ē ali
quid nō est factū sine v'bo. **A**liq' n'
nominat defectum cum p'ruacōne
a' sic ē s' m' quid a' tūc est m'cōdes
defect' a' nō habet causam efficiē
tē. s' deficientē. sic curui gressus
deficiens causa est curua tybia a'
hoc modo nō sit p' verbū. quia s'
nō est causa deficiens a' nō reduc'
tur hoc modo malū i' causā p'mā
s' in causam p'ximā deficientē.

Tercō modo nominat ip'am p'ri
uacōnem a' sic om̄ino nichil est a'
nullam habet causam neq' efficiē
tē neq' deficientē. **S**ic ergo p'
hoc q' dicit. **O**mnia p' ip'm facta
sunt: on̄dit' verbi diuinitas. per
hoc q' g'ralit' ē sufficiens a' opati
ua causa om̄iū. p' hoc autē q' ad
dit. **S**ine ipso factum ē nichil.
per modum opacōnis: on̄dit' di
uinitas eiusdem. per hoc q' est in
deficiens causalitas ei' ab om̄ibo
causatis. **Q**d factuz ē in ipso vi
ta erat. **I**n ista p'te s' m' exposicōez
Augustini et **Bede** et **Gregorij**
manifestat verbi diuinitatem ex
opacōne creati p' verbum. **V**nde
Glosa dicit **Q**d factum est in tē
pore. in ipso: hoc ē s' m' s' qd' erat
a' ē i' ipso: vita erat. quia i' spūal'
s'c'ōis rōne semp' vixit a' vixit. hoc
autē exemplum dant p' d'cā s'c'
dicentes q' artifex q' facit archā
in mente habet formam ad quā
p'ficiat formam arche in lignis q'
licet nō viuat put est i' lignis. p'
ut tamē ē in mēte artificis. mouz
artificem a' dirigit in ope a' sic vi
uit in mēte qd' nō viuit in mate
ria. qd' enim i' itellcū agēte a' op
ante manet a' dirigit facit opeā vi
te. a' qd' facit opera vite viuit et
sic archa in mēte artificis p' p'de
am existēs viuit a' est vita. q'a dif
finitio vite ē q' vita est actus spi
ritualis a' cōtinu' ab ente quieto
a' sempiterno fluens. **N**ec autē

expositio obiectio habet quod species
arborum in vivente species quod a
est de genere accidentis et talium in
nichil vivit et non est vita. Sed ad
hoc dicendum est secundum illam opinionem
quod ponit species in anima esse accidentia
et passiones anime quod sancti intendunt
de agente intellectu et operante quod de
se et luce propria facit quod facit quod il
le vere est actus. et non de illo quod pri
us concipit formas factorum et de in
de ad similitudinem illorum operatur
talis quod de se et suo substantiali lumi
ne facit similitudinem est intellectum primo
et lux eius realis similitudinem est verbum
eterno. et sic intelligitur quod dicitur
quod factum est in ipso: hoc est per hoc quod
est in ipso vita erat: et sic cessat ob
iectio quorundam qui dicunt: quod fa
ctum est in ipso vita erat: sed omnia facta
sunt in ipso sicut continente. ergo
omnia sunt vita hoc enim determinatio
propositio cum suo casuali: in ipso:
non determinat participium factum. sed
determinat hoc verbum quod supponit
per pronomine ut sit sensus: Quod fa
ctum est: in natura propria in tempore in
ipso verbo ante omnia tempora: erat
vita et lux: Et sic nichil valet obie
ctio. Sed tunc queritur quare dicitur
erat vita: et non dicitur prodea vel for
ma. Ad hoc dicendum sicut dicit philo
sophus in principio octavi philo
sophorum quod influentia primi motoris in
entia est sicut vita quodam existenti
bus omnibus per hoc quod est actus co
muni ab ipso fluens. sicut a fonte

vite et ad esse adducens omne quod est et
ideo dicitur vita. quod talis actus est in verbo
secundum quod est ars pris plena prodeis. et
romibus eorum que sunt et facta sunt et
sunt. et hoc expositio multiplicat per
bat in libro lxxxiiij. questionum per au
gustinum et est verior omnibus. quod sic
excludit errorem dicentium filium esse
creaturam et destruit fides ex autoi
tatibus grecorum quod tales formas in
mente divina ponebant ut dicitur de
omnibus libro de divinis nominibus
c. vii. vbi loquitur de exemplaribus
rerum in sapientia divina. tamen istum
locum sancti diversimode exponunt
hylari? quidem sic: quod factum est in
ipso: hoc est in verbo. sicut in propria
persona. sicut in carnatione baptisimus
passio et resurrectio: vita erat: hoc
est causa vite et salutis in hominibus
et sic pronomine notat discrecionem
factorum in ipso verbo. et factorum in
alijs a verbo. Ambrosius autem sic
quod factum est in ipso vita: ut sit ap
positiva constructio. hoc est in verbo
quod est vita: hoc erat: hoc est precesse
rat in dei prescientia antequam fieret sic
dicit in psalmo Omnia in sapientia fe
cisti impleta est terra possessione tua.
hoc est ergo quod intendit secundum diversos
expositores (Et vita erat lux homini
num) Expmissis secundum expositionem
Augustini letetur quod verbum est ra
tio cognitiva omnium per quas sic dicit
Ecclesiasticus. domino deo antequam crearet
omnia sunt cognita. sicut et post perfe
ctum respicit universa omnia ideo in

pnti pte manifestat veritatem ver-
bi. p hoc qd est illuminatuū et eru-
dituū. Et tūc h̄ tria. scz q̄lit se
habet ad naturā illuminabilem
siue illuminacōis receptibilem
et secūdo q̄lit se habet ad naturā
quidem. h̄ illuminacōnem suam
nō recipientē. ibi: et lux in tēbris
luet. Et terco huius secūdi dicit
causam nō esse i verbo. h̄ in defcū
reapicēdū. ibi: et tenebre eā nō cō-
plēderūt. Dicit ergo. et vita erat.
hoc est v̄bū qd ē vita: p motū vi-
talem quē habet i hōies. lux erat.
quia p̄m̄ ad? vivificans tam in
luce spūali q̄ i corpali fit p imif-
sionem celestis luminis et h̄ qdē
de lumine corporali pbat. Gen-
p. vbi cum de? vellz facere esse in
specie et vita. Primo dixit fiat lux
De alio lumine spūali dicit. Eph-
v. Surge qui dormis et exurge
a mortuis et illuminabit te x̄pus
Sic ergo dicit qd lux pellēs tene-
bras privacōis vite. et vita sic
vivens in mente artificis etiam
verbum erat. habitu quidez ab
eterno. h̄ actu in tpe. lux hōminū
illuminās hōies ad vitā nature et
ad lumen intellcūs et ad lunnē ḡ-
cie et est locucō ista per causam.
quia vita illa effluens actum vite
causa ē illuicōis. Vita em̄ dif-
fundit se: illuminādo tēbrofā. dif-
fundit autē vita lumen naturale
ad tollendas tēbras in natuā p-
vacōis. dicit em̄ Gen. p. Tene

bre erāt sup faciē abyssi. hoc est
tēbrose et p̄vacōis? s̄biecte mate-
rie. Et ideo dixit de?: fiat lux. q̄ de
formis venustaret materia. de tē-
bris autē ignorancie et luce illumi-
nacōis intellcūs. dicit. ij. Cor-
thij. De? qui dixit de tēbris lumē
splendescere illuxit in cordibz no-
stris ad illuicōnem sciēcie cla-
ritatis x̄pi. de tēbris autē culpe et
luce ḡcie. Eph. v. Fuistis aliquā-
do tēbre. nūc autē lux in dño vt fi-
lij lucis ambulatē. Scdm̄ hāc
autē expōsicōnem querit q̄re po-
ci? dicit. vita erat lux hōminū
q̄ q̄ econūsa dicit. lux erat vita
hōminū: cū sicut dictum ē ad? lu-
cis fit causa vite pot? q̄ econūso?
S; ad hoc dicendū ē qd in causa-
tis p̄cipātibz lucē et vitam: lux et
lucis ad? p̄cedit vitam. In causa
autē s̄m rōnem intelligendi econ-
ūso ē. quia cū vita sit continuus
ad? quo se mouz intellcūalis na-
tuā i ea q̄ s̄bunt et in se ipaz. Ille
ad? causa ē esse et illuminacōis
et ideo de causa loquēs melius di-
cit. vita erat lux hōminū q̄ econū-
so lux erat vita hōminū. Adhuc
autē q̄rit q̄re s̄m hoc dicit pot?
vita erat lux hōminū q̄ lux natuē
vl angelorū? Ad hoc dicendum
qd vita habet ōnem actum vite et
lucis in hōminibz et nō in natura
q̄ nō p̄cipat vitam intellcūs et
gracie neqz lucem. et ideo non di-
cit. vita erat lux nature. quia nō

a deo manifestat in natura sicut
in homine. vltius quia non est
tante potestatis in angelo sicut in ho-
mine ideo non dicitur vita erat lux an-
gelorum. In homine autem pellit tene-
bras culpe et casus primi quod non fa-
cit in angelo. Sic ergo dicitur per
causam loquens: vita erat lux homi-
ni. Et sicut dicitur Lucem primo. Illu-
minare hijs qui in tenebris sedent.
Ysaie ix. populus qui ambulat in
tenebris vidit lucem magnam habi-
tantibus in regione umbre mor-
tis lux orta est eis. (Et lux in tene-
bris lucet) vt dicit Crisostomus.
ad dissipacionem tenebrarum et hoc
quidem semper verum est optum est
de natura et essentiali opacione lu-
cis que se sicut dicit dyonysius expa-
dit per omnes nature vultus sup-
fundens se omnibus hoc enim est lar-
gitas prime lucis. Jacobi i. dat om-
nibus affluentem et non impropeant
Et quia capacitate naturalia non
habent equalem: ergo quedam par-
ticipant eam materialiter. quedam
sensibiliter. quedam rationabiliter et
quedam intellectualiter. Ps. aperis
tu manum tuam et implet omne ani-
mal benedictione. Et iste est sensus
hialis illius verbi Sapientem primo
Spiritus domini repleuit orbem ter-
rarum et hoc quod continet omnia hoc est
celum. Ysaie vi. plena est omnis ter-
ra gloria tua. sancti tamen exponunt
illud de luce gratie in fide et cognicio-
ne divina quam omnibus lucidus itra

se lucem recipientibus diffundit vbi
Ecclesiastici i. fons saporis dei est lux
vbi efficacior est in diffusione sui quam
lux corporalis. Sapientem vii. hoc est specio-
sior sole et super omnes stellas dispo-
sicionem lucis comparata inuenit prior
lucis enim succedit non sapientiam autem
non vincit malicia. lux ergo sic lucet
in tenebris. sic lux solis cadit supra
caecum sicut tripliciter corpora se ha-
bent ad lucem solis. sic tripliciter habent
se corda ad lucem istam. Quedam
enim corpora tenebris conuicta non reci-
piunt lucem nisi ad manifestacio-
nem iniquitatis et turpitudinis
sue. sic nigra. tetra. et opaca. Que-
dam autem recipiunt eam ad exte-
riorem suam illustrationem et pulchri-
tudinem. Quedam recipiunt eam
in sui profundum sicut perspicua vt
lapides preciosi et efficiuntur quasi
quedam vasa lucis que luminaria
vocantur. Ita homines mente caeci
et operibus tetri non recipiunt lu-
cem istam nisi ad suam turpitudinis
manifestacionem. Iohannis iii.
Qui male agit odit lucem et non ve-
nit ad lucem. Job xxiii. Ipsi fu-
erunt rebelles luminibus et ignorauerunt
vias suas cum tamen lux pre-
sens sit talibus. Alii autem sunt
qui exterius pulchritudine qua-
dam compositionis per hanc ve-
nustantur sed deuotionem interi-
orem non habent. habentes quidem specie
virtutis sed non veritatem. Prouerbi-
um vltimo fallax gratia sive ymago et

vana est pulchritudo. **Tercij** autem qui ad interiorē deuocōnē lucem accipiūt. int? lucēt sicut luminaria in celo. **Pl. ij.** Int? q̄s lucēt sicut luminaria in mūdo. **Sic** exo. xxxiij. **Splēdida** scā ē facies moyfi dū respiceret in eū dñs. **Alia** etiā rōe s̄m quādam glosam lux in tēbris lucet. quia an p̄nciam isti? lucis in mūdo p carnē tēbre fuerūt in mūdo. q̄a lex et p̄phete non plene illuminabāt et t̄vies tēbrofi remanebant. quia lex p̄cti tēbras nō abstulit. s̄ ondit et ideo p̄phete hāc lucem nō videbāt nisi admixta tēbris **Dan. vij.** Aspiciebat in visione noctis. **Ps.** Tenebrosa aq̄ in nubib? aeris et tū s̄ lux clara erat et lucebat in tēbris. qm̄ v̄it et dissipauit tēbras in multis efficit et i omib? sufficienter quous q̄dā infideles remanent. **Luc. p.** Illuminare hñs qui in tēbris et in vmbra mortis sedēt ad dirigendos pedes nr̄os in viam pacis. **p.** **Job. p.** Deus lux ē et tēbre in eo nō sunt vllē. **Si** dixerim? qm̄ societatem cū eo habem? et i tēbris ābulam? mētū et nō facimus veritatem. hoc est ergo q̄ dicit. **Lux** in tēbris lucet. **Vñ** in omib? istis sc̄hib? cōgruent sequit. **Et** tēbre eam nō p̄lenderūt. **Si** ei hęc lux ē que p̄ onēz nature vltū vt dicit **Opomih?** se expādit: tūc hęc tēbris p̄uacōnū et materie nō

p̄lenderūt. quia materie nō imiscetur. s̄ ea q̄ est ymago hui? lucis et forma in materia q̄ntum potest hāc lucē p̄mitās: obscuratur frequenter in tēbris. et tēbris cōp̄lēdit et ideo tendit ad vespērā et noctem sic dicit **Aug?** in libro sup gen. ad hām. **Si** autē intelligit de luce gr̄ie et fidē et cōgnōnis dñe tunc tēbre dicuntur tēbrofi et infideles et excecati qui xp̄i fidem nō receperūt. sicut nec cecus recipit sol̄ illum acōem sibi vñ diqz p̄ntem. **Job. iij.** noctem illā tēbrofus turbo possideat nec illu stret lumine. **Sap. xvij.** Ignis quidem nulla vis nec syderū lym p̄de flamme poterant illuminare noctem illam tērendam. **Sed** obicit qd̄ dicit **aug?** et libro de videntō deo ad p̄bandū q̄ videre q̄ dem deū possum? cōp̄lēdere vero minime ergo beati et lucētes etiā non p̄lenderūt. **Ad** hoc autē dicē dū q̄ p̄lenderē dicit multiplicat vno modo dicit totum intus claudere sicut dicit **Aug?** et eodē libro q̄ cōp̄lēditur cui? fines arcumspiciūt? **Alio** modo dicit cōp̄lēdē p̄ specē apte videre **Phil. iij.** Fratres ego non arbitror me cōp̄lēdisse. seq̄r autē si quō cōp̄lendam in q̄ et cōp̄lensus sum. **Tercō** modo dicit cōp̄lēdē: p̄ fidem formatā veritatem tenē. **Eph. iij.** vt possitis p̄lenderē cum omnib? sanctis q̄ fit

longitudo latitudo sublimitas et
profundū. primo ego mō non ap-
pēdit lucē istā aliq̄ creaturā. scū-
tō mō aprehēdūt bñ. tercō autē
mō fideles deuoti. nullo autē mō
excecati tenebrofi. h̄ ē ergo qd̄ di-
at. vñ glosa vt nec cecus aprehē-
dit solē sup se lucentē s̄ vt tēbre
aprehēderēt de bñficio et largita-
te lumis sicut vt dicit glosa. **Fuit**
h̄o missus a deo. **Hic** incipit scda
ps libri. q̄ est de manifestacōe ver-
bi p proprietates pcessiōis tpalis
q̄ procedit i creaturā racionalem
ad scificandū eaz. **Et** diuidit in
duas ptes s̄m duo testimonia q̄
bus manifestat quorū primū est
testimoniū factuz p aliū. et scdm ē
testimoniū factū p seipm. **Et** quous
testimoniū verbi factū p seipm
maius sit testimonio factō p alterū.
et sic p̄us videt eē. tamē quo ad
nos et nrām inductionē ad verbū
testimoniū factū p alterū prius ē
testimonio factō p verbū. vñ super
illud **Iob. v.** **Ille** eāt lucerna et
dicit aug. sicut p lucernā venit
ad lucē ita p iohem venit ad cri-
stū. et hoc mō ordināt ptes iste.
Et scda q̄dem incipit scdo capitu-
lo. nup̄ de facte sūt et̄. p̄or autē ha-
rū in tres diuidit ptes. **In** q̄ruz
p̄ma cōmēdatur testis et omi ex-
ceptōne maior onditur. **In** scda
aut ex pte nrā necitas testimoniū in-
duat̄ ibi. **In** mūdo erat. **Tercio**
aut ipm induat̄ testimoniū ibi: io

h̄anis testimoniū p̄hibet de ipō et
clamat dices h̄ et̄. **Prima** harū
p̄m diuidit in tres ptes i quaz
p̄ma testis cōmēdat̄. **In** scda fi-
nis missiōis et̄ onditur et̄ utili-
tas ibi: hic veit. **In** tercia testis
ab eo cui fert̄ testimoniū distin-
guat̄ ibi. **Nō** erat ille lux et̄. **In**
prima harū cōmēdat̄ testis a q̄
tuor. q̄ eū omni exceptōne faciūt
maiorē. primo q̄dez a natura. se-
cūdo ab officio. tercō ab autonta-
te mittentis. q̄to a noie et a nois
significacōe. **A** natura q̄dez cū dicit̄
Fuit h̄o: cui? natuē fat̄ mencōez
p̄t̄ tria. q̄rum p̄mū est vt nob̄
cogruat. scdm ē vt falsā opionez
elidat. scū vt naturā ondat. di-
cit ergo: **Fuit** h̄o: vt nobis et hūa-
nato v̄to put glosa inuit cōgru-
eret. qz si aliū testē hūanatuū ver-
bū ad hōines hrēt testimoniū ei?
nō cōgruerz. qz ex hōine testimo-
niū non pferret. **Ideo** etiā ponti-
fex q̄ p̄est hōibus in hīs q̄ ad
deū sūt h̄o eligit. **Deb. v.** **Om̄is**
nāqz pontifex ex hōimibz assump-
tus: pro hōimibus cōstituitur in
hīs q̄ ad deū sūt. **Secdo** elidit
falsā de iohāne opionem vñ glo-
sa h̄o non angelus vt heretici vo-
lūt vñ sicut iohes de se sentit vt
dicit gregori? ita de eo scribit io-
hānes euāgelista. **Quidam** em̄
dicebāt cum angelū. quidā autē
cristum deū. qz cū tate opinōis
esset vt xp̄us vel angelus putari

potuisset **V**oluit magis veritatez
cōfitens subsistere in se q̄ i hūana
opione capi supra se. **E**t ideo d̄r-
fuit homo: simile faciēs p̄riarche
Gen. xviii. Loq̄r ad d̄nm meum
cū sim puluis et cinis. **T**ercio di-
cit fuit homo. q̄a tot⁹ fuit homo
hoc ē rōnal⁹ et intellcūalis et totus
colēs diuina qd̄ pp̄uz ē hōminis
et honor hōinis. **V**n̄ in p̄s. **Q**uid
est homo q̄ memor es ei⁹. aut fili-
us hōinis qm̄ uisitas euz tātū sup-
ple. quia minūisti eū paulomin⁹
ab angel⁹ r̄c. dedit ei⁹ de⁹ illi p̄ma-
ginem sui intellcūs et gl̄a luminis
sui in ueritate et honore v̄tutis ei⁹
i ueritate: coronauit eū. qd̄ p̄cipue
cōuenit **Johāni** qui bestiale nū-
q̄ aliqd̄ cōmisi. h̄ p̄maginem di-
uinā in se hōis studijs exornauit
Sic ergo dicitur homo nichil v̄n-
q̄ aiale uel bestiale cōmittens et
ideo om̄i maior excep̄cōe. missus:
ecce legationis sue officū. **Joh.**
p̄. qui me misit baptizare i aqua
ille michi dixit sup̄ quez uideris
sp̄ritū descēdētē et manentem h̄
ē q̄ baptizat i sp̄s̄sancto. **Abdie.**
p̄. legat⁹ ad gētes missus ē. **Rō.**
p̄. quō p̄dicabunt nisi mittatur.
A deo. ecce autoritas non ab hōi-
b⁹ uel p̄ hōines. h̄ ab ip̄o deo. **psa.**
xliii. nūc misit me d̄ns et sp̄s̄ ei⁹
Exod. iij. **D**omin⁹ deus pat̄z et
strozū misit me ad uos. **C**ui no-
men erat ioh̄es. **G**losa. nō ab hōi-
bus impoſitum. h̄ a deo q̄si sb̄stan-

cialit̄ datū. **T**otū em̄ qd̄ **Johān-**
nes eāt gr̄a erat: anūciatio. cōcep-
t⁹. natus et uita tota. et ideo qua-
si sb̄stantialit̄ sibi eāt gr̄a q̄ in no-
mine significabat. **p̄.** **Cor.** **xv.**
Gracia dei sum id qd̄ sū r̄c. **H**ec
exp̄s̄cō cōfirmat p̄ aliam trāsla-
cōem q̄ sic dicit. fact⁹ fuit homo.
missus fuit a deo. nomē ei⁹ ioh̄es
Vn̄ patet q̄ factura et natura ioh̄-
hānis et missio ad deū referuntur
et nomē h̄ indicabat qd̄ ex factu-
ra iudicium erat illi. **psa.** **xlix.** **D**o-
minus ab utero uocauit me r̄c.
Ihe. **p̄.** **P**riusq̄ te formarem in
utero noui te et anteq̄ exires de uē-
tre sanctificauit te. **D**emissione at̄
a deo dicit. **p̄.** **Cor.** **xv.** **N**otū uo-
bis facio euangeliū qd̄ euangeli-
zatiō ē a me. q̄a nō est h̄m hōminē.
neq; ei⁹ ab hō. a. illud. di. sed p̄
reuelacōnem x̄ ih̄esu. **Ihe.** **p̄.** **A**d
ōm̄ia q̄ mittā te ibis et q̄ manda-
uero tibi loq̄ris ad eos. **D**e h̄ au-
tē multa sup̄ lucam dicta sūt. v̄n̄
q̄a ioh̄anes finis ē legis factorū
q̄ gradam nō cōferebāt et iudicium
est legis x̄ que gr̄ciam cōfert. ideo
cōgruit ei⁹ nomē gr̄cie. **Matth.** **xi.**
Lex et p̄phete vsq; ad **Johānem.**
A dieb⁹ autem **Joh̄is** regnū ce-
lorū vim patit⁹ et uolenti rapiūt
illud. **H**ic uenit. **E**cce pars in q̄
agit de fine aduentus ioh̄is et uti-
litate. **T**angit aut̄ h̄ duo scz finē
pp̄imū aduentus ei⁹ q̄ ē finis in
ip̄so et finē remotū qui ē finis in

altero-Primum est finis opis. **S**e
cū dicitur autē est finis intēcomis scilicet ut
ōnes crederēt eū. Primum finē tan
git duplicatim scilicet in cōi et in speciali
ibi ut testimonium dicitur. Dicit ergo
sicut scilicet iohannes discrete et signant de
mirat: venit: quasi dicat quis mul
ti an eū venerit prophete pronunciantes
autore salutis tū sicut signat venit
quod ut dicit iherosolimitanus ceteri tū cecine
vatu corde p̄sago iubar affutur
Tu quod dicit mundi zelus auferet eū iudice
p̄dis luce p̄. hic erit magnus corā
dño et spūsācto replebit adhuc
ex vtero miris sue et vniū et speraz
nō bibet tal ergo et tāt: sicut venit i
autoritate mittentis Iohannes enim
autoritate dei venit tā p̄ mundi
stupor et nature miraculum in oī
fione spūs et virtutis. **L**uc. p̄. Ipse
p̄bit ante illum in spū et virtute
helye p̄p̄ quod non a natura. sicut
ab actu v̄tutis et p̄tatis et sancti
tatis āgelus dicit. **M**al. iij. Ecce ego
mitto āgelū meū q̄ p̄parabit viā
ante faciem meam et statim veni
et ad templum sanctum suum do
minator quem vos q̄ritis et āgelus
testamenti quem vos vultis (in
testimonium) Ecce in cōi tāgit
finem aduentus iohannis. **V**n̄ iohannis.
v. Vos misistis ad iohannem et
ille testimonium p̄hibuit veritati.
Sicut obicit **L**ux cū sit manifestati
ua sūm̄p̄h̄ nō indiget testimo
nio. **A**d h̄ aut dicitur quod hoc v̄z
ē quod p̄p̄ se nō indiget testimonio

sicut p̄p̄ n̄āz infirmitatē ut nos ma
nuducet ad lucē. v̄n̄ luc. p̄. **P**re
ib̄ an̄ facie dñi pare vias ei? **M**a
lach. v̄l̄tio Et conūtet cor patruz
ad filios et cor filiorū ad patres
eorz et parare dño plebem p̄fectā
Luc. primo. et tangit specialiter
modū testimonij dicens (ut testi
monium p̄hiberet de lumine) quod licet
in se sit manifestissimū. tū n̄ in
tellaīs ē ad ip̄m ut oculi vesperti
lionis ad lumē sol̄. **E**t ideo sic dicit
dyonisius **O**portet quod luce sibi p̄
porcionata manuducatur et quo
ad hoc indiget testimonio quod
enim lux corporal se manifestet
essencialit̄ et ideo non indigeat te
stimonio tū lux spūal se nō mai
festat n̄ volūtane et deuotis et ideo
oportet habere mediatorem p̄pa
riatem ad ipsam suscipiendam.
Adhuc autē quod oculi corporalis
p̄paratus ad lucē in vna parte
fulgētē. pat̄ est ad omnem lucē
v̄ndiqz fulgentē. sed non est sic
in luce spūali quod licet videns
est ad vnā veritatē. ceterū ē ad aliā
et ideo ad vnāz indiget manu
dore sed non ad aliam. **A**dhuc
ut dicitur est aliqua ē p̄porcio oculi
corporalis ad lucē exteriorem. sicut
nulla ē p̄porcio interioris oculi ad
lucē iac̄scriptā et ideo indiget cō
fortate oculi interior. **J**ob. xxxvi.
Oēs homines vidēt eū vnusquis
quod intuebit̄ paul. sed adhuc obi
atur. quia infra. v. dicit cristus

vera autem lux est que non parti-
cipat lux est. Illa est lux vera
non quod alie luces sanctorum sint
false vel vane. sed quod sunt tenebris
aliquibus in mixte aut secundum naturam a
secundum culpam. Verum enim opponit falso
in oppositis. Verum etiam oppo-
nit vano in opinionibus et verum
opponit fatastico in entibus et ve-
rum opponit mixto in puris secundum
naturam. Sic dicimus verum autem pu-
rum aliene nature non primum
Sic ergo erat lux vera nullis tene-
bris et nulli opacitati primum
(Que illuminat omne hominem venientem in
hunc mundum) Sed contra ergo omnes il-
luminant quod falsum est psalms. vi.
Excusa cor populi huius et oculos eius
claudere ne forte videant oculis.
Ad hoc dicendum quod lumen est mul-
tiplex scilicet lumen nature et lumen
gracie et lumen revelationis secre-
torum et lumen glorie. et sic intelli-
gat de lumine nature et sic intel-
ligit beatus Job. xxv. Numquid est nu-
merus militum eius et super quem non
surgit lumen eius. tunc plane est
verum quantum ad lumen cognitionis ve-
ri et homini creati. psalms. Si-
gnatum est super nos lumen vultus tui domine. Si
autem intelligat de lumine gratie tunc
non videtur esse verum quod illuminat omnes
hominem venientem in hunc mundum.
quod multi remanent non illuminati.
Si forte dicat secundum Augustinum quod ideo
illuminat omnes hominem venientem in hunc mun-
dum. quod quicumque illuminat non illu-

nant nisi ab eo. Ita videtur non suffi-
ciens ratio. quod posito quod tres homines
illuminant tamen a me per doctrinam et
nullus alius a quocumque alio illuminetur
secundum hoc esset verum ego illumino omnes homines
quod falsum est. et ideo dicunt quodammodo quod ac-
commoda est distributio et si distri-
buitur per quibus singulorum locutionem
est et secundum hoc dicitur illuminare omnes homines. quod
illuminat de singulis generibus aliquos
scilicet nobiles ignobiles senes cum
iunioribus et mares et feminas et
divites et pauperes. si autem fiat di-
stributio per singulos generum dicunt quod
falsa est locutio et hoc modo non intelligitur
et ponunt simile. sic cum dicitur hec obste-
trix omnes pueros excepit posito quod
nulla obstetrix sit in civitate nisi
una sola. hoc enim est verum per generibus
singulorum quibus multi forte par-
vuli singulares ab ea non excipi-
antur. Et est similes loquendi modus.
Ecclesiasticus. xxxvi. Omne masculinum exci-
piet mulier cum tamen multi in singu-
lari masculi a muliere non excipi-
antur et sic consuevit dicere quod omne
animal fuit in archa noe et quod omnis
homo fuit in aureo seculo iustus.
Glosa tamen aliter exponit sic di-
cens. Omnis homo dicitur illa natu-
ra in homine que ad ymaginem et simi-
litudinem dei facta est. alia omnia que
sunt in homine inferiores partes sunt
hominis et quodammodo sunt extra
hominem. In illa scilicet anima superiori velut
in quodam superiori mundo vera lux
lucet et in illum mundum venientes

p gratiam renascētes illuminat
quoz em vita a cōuersatio in cel
est i alio mūdo fūt. h̄ ergo glō-
intēdit q̄ nō sunt hōmines nisi q̄
ad supiorem mentis rōnem ouer-
tunt qui celestib? inherēt. a illi
ōnes illuminant a sic. ōnem hō
hōminē: dicit p̄ q̄ ad vere hūa-
nitatis ptinet integritatem a qd
ad illius integritatez non ptinet
nō est de hōmine a sic ōnis hōmo
illūmatur: h̄ ē tot? hōmo a nichil
qd ē hōminis remanet nō illumi-
natū. ceteri autē hōmines nō sūt-
h̄ aiales q̄ nō p̄cipiunt q̄ sunt spi-
rit? dei. Et ideo ps. Homo cum i
honore esset nō intellexit: compa-
t? ē iuuetis infipiētib? dan. iij.
Cor eius ab humano cōmutet a
cor fere det ei a tūc planum ē qd
dicit. ysa. lx. Surge illuminare
iherlm. q̄ uenit lumē tuū a gloria
dñi sup te orta ē. Surge i q̄ sur-
sum te age ad supiora tui in q̄bo
orūt lumē dñi. vñ ysa. xlii. Re-
dite redite p̄uancatores ad cor-
h̄ ē ad supiora cordis. In mūdo
erat. Dic tāgit necessitatem testi-
monij iobis q̄ ē ignorācia dei in
mūdo. Tāgit autē duo h̄m q̄ ps
ista diuidit i duas ptes. In pri-
ma oñdit mūdi ignorāciam a in-
gratitudinem p̄tē q̄ oportuit da-
ri testimoniu? Eccl. xxxvi. Da te-
stimoniuz. q̄a ab imācio creature
tue sunt. In secūda aut oñdit p
oppositū gratiam fideliz ip̄sum

agnoscēdium a deuote recipiētū
ibi. q̄tq̄t autē receperūt eum. Pri-
ma h̄az in duas diuidit. Nam
p̄mo oñdit q̄m cōuenient nō ē
agnit?. In secūda oñdit q̄p̄gra-
te a suis nō ē recept? ibi. In p̄pa-
reit. In p̄mo dicit tria scz signū
p̄ qd agnosci poterat a signū cau-
sam a rōnem a mūdi culpabilem
ignorāciaz. de p̄mo dicit. In mū-
do eāt. Dupliat em ab imācio cre-
acōnis mūdi fuit in mūdo p̄ potē-
ciam. p̄nciam. a cēnciam: i eo d̄
vt dicit Aug? per ōnia opa sua
significacōis sue sp̄arit iudicia.
Vñ glō. In mūdo erat: nō vt ps
ei? h̄ vt factor ōmb? creaturis in-
fusus a vt regens q̄s fecit creatu-
ras. Rō. p̄. Inuisibilia dei p̄ ea q̄
facta sunt: intellecta cōspiciuntur
sempiterna quoqz vt? a? a d̄ini-
tas: ita vt sint inexcusabiles. Sap.
xiiij. A magnitudine sp̄a a crea-
ture agnoscebilit poterit creator
h̄z videri. Secundo modo vt di-
cūt crisostom? a beda. in mūdo
erat idest visib. liter fact? Iobis.
xvi. Exiui a p̄re a ueni in mundū
nō q̄dem locū mutādo. q̄a ubiqz
est. h̄ tm̄ visibilis apparēs. Iob.
xxiiij. Celum a terram ego impleo
a tm̄ ideo locum non muto. h̄ car-
nem q̄ visibilis appareā assumo.
de q̄ dicit phil. ij. In similitudi-
nem hōminū fact? habitu inuen-
t? vt hōmo. Et mūd? p̄ ip̄m fact?
est: qd h̄m p̄riorem exp̄siconem

ratio ē q̄re in mūdo est p̄ fiḡ p̄ncie
sue in mūdo. Omnis em̄ factor ex
rōe et intellā faciens fiḡ luminis
intellāus sui relinquēdo in mūdo
qz mūdi dispositio oñdit sapiēci
am. mūdi dispositio oñdit cōtinētē
ditatem et mundi perfectio osten
dit bonitātē et mūdi magnitudo
oñdit potēciā. **Gen. p̄.** In p̄ncipio
creauit deus celum et terram.
Hoc autē p̄ncipiū mundi est qd̄
est potēs continēs et sapiens. p̄s
Imāo tu dñe terram fundasti et
opa manūū tuarū sūt celi. **S**cđm
aliā exposiciōez dicit **Crisosto**
m? ne opificem verbū coetaneū
mūdo existimes v̄l alicui creaturē
ficut dicunt heretici superius idu
di. ideo addit: **Et** mundus per ip
sum factus est: p̄uis in mūdo p̄
assumptam carnem appareat.
Ysa. xliij. Ego sum dominus fa
ciēs om̄ia extēdes celos solus sta
bilis terram et nullus mecum.
Hoc est ergo qd̄ dicit (Et mūd?
eum non cognouit) huius s̄m p̄
mā exposiciōez due sunt cause.
q̄z v̄nā tāgit glosa dicens. qz oīez
sensū et oñē intellāum dīna lux ex
cedit. **Aliā** causāz tangit ap̄lus.
Rō. p̄. dicens q̄ cū cognouissent de
um nō sic deū glōificauerūt s̄ eua. i
cogitaciōib? suis. **P**rima ergo
sumit s̄m cogniciōez simplicē in
tellāus quē excedit lux dīna. et h̄
significatū est. **Exod. xix.** vbi dī
qz **M**oses accessit ad deū in cali

gine. nō em̄ i caligine ē q̄ sic dīcī
tur. p̄. **T**ibi. vltio. **L**uce m̄bitat
iaccessibile. s̄ caligo est: qz ipse
nr̄ intellāus i accessibile lucē itūes
tēbris obuoluit sic ocul? corpo
re? tēbris iuoluit ad rotā solis.
Job. xxxvij. oñde nobis qd̄ dica
m? ei nos q̄ppe iuolūim tēbris.
Aliā autē causa quā ponit ap̄lus
sumit s̄m noticiā bñplaciti qñ ei
tō dīna vidz et agnoscat et nō ap
pbat p̄ deuociōez tūc i diūsas fa
tias euanescit. v̄n **Rō. p̄.** Obscu
ratū ē isipies cor eozū. dicētes em̄
seiplos sapiētes stulti facti sunt.
p̄. Cor. p̄. qz nō cognouit mūd?
p̄ sapiēciā deū: placuit deo p̄ stul
ticiā p̄dicaciōis saluos facē credē
tes. **Mūd?** autē dicuntur h̄ mun
dam p̄ studiū et amorē mundū
ifeiore ihibitātes. v̄n glosa. mūd?
hoc ē mūdi dīlctōres qz oñes cre
ature āgeli s̄z et elem̄ta s̄m crea
torē agnouerūt. s̄ homo minime
Et aliā glō. nō qz mūdi creatura
deū nō agnouerūt. s̄ homo q̄ i mū
dū mēte mūdū amādo descēdit:
non cognouit. **S**cđm aliā **Criso**
stomi et **H**ede exposiciōez mūd?
fere eodē mō p̄ dīlctōrib? mūdi ac
cipit q̄ xpm i glā mūdi nō veniē
tē nō cognouerūt. **Ysa. liij.** In hūi
litate iudiciū eius sublatum est
Et ibidē quasi absconditus ē vul
tus eius et despect? **Saruch. iij.**
Filij agar exq̄fuerunt prudēciāz
que de terra est. viam sapiēcie

nesciuerunt nec commemorati sunt se-
mitas eius? **Ager** autem interpretatur
vigilia sollemnitatis et filij eius sunt qui
se parant in hac vigilia vite huius?
ad mundi huius? sollemnitatem celebra-
dam. **In** propria venit. **Hic** ostendit
quod in gente a suis non est receptus.
et dupliciter exponit secundum duas glo-
sas augustini et crisostomi. **Pri-**
ma dicit in propria venit: in mundum
quod suus est sicut et cetera sui sunt.
psalmus. **Domini** est terra et sic sui: id est
mundum in quo nemo ius habuit
nisi ipse non receperunt eum: etiam
principaliter in carne vel per nuncios
venientem. **iob. xxi.** Dixerunt domino
deo recede a nobis sciam viam tua
nolumus vel secundum crisostomum. **In**
propria venit: hoc est in iudeos qui sui proprij
erant quia ex semine dauid natus
erat. rex eorum secundum carnem et ex eis
carnem accepit et ab antiquo deus
populo illi legem posuit et promissa
implevit et adhibuit. **ro. xv.** **Di-**
co christum ipsum ministrum fuisse circu-
cisionis ad confirmandas promissi-
ones patrum. **deut. xxvi.** **Et** dominus ele-
git te hodie ut sis ei populus pecu-
liaris. psalmus. **Notus** in iudea deus in israel
magnum nomen eius. et sui: omnibus
dictis modis sui existentes. **ps.**
O domine quia ego servus tuus et filius
ancille tue eum non receperunt: per fi-
dem et approbationem. **psa. xxx.** **Di-**
erunt videtibus: nolite videre et ite-
rum loquimini nobis placencia et vi-
dete nobis errorem: cesset a facie

mea sanctus israel. **psa. p.** **Filios** enim
trui et exaltavi. ipsi autem spreverunt
me. **math. xxi.** **Hic** est heres vite
occidam? eum et heredes? heredi-
tatem eius? **iobis. v.** **Ego** veni in no-
mine patris mei et non receperitis me.
Quotquot autem receperunt eum. **et.** **Hic**
ostendit gratiam et gratitudinem fidelium
verbum in mundo cognoscendum
et recipientium. et secundum glossam di-
vidit in duas partes. **In** quorum pri-
ma dicitur quod per meritum cognitionis
et receptionis ubi accipiunt partem fi-
liationis diuine. **In** secunda autem
secundum glossam ostendit quod illa partem
accipiunt ibi. **Et** verbum caro factum
est et. **In** prima hanc tangit tria scilicet
quo merito partem filiationis di-
uine accipiunt. **Secundo** specificat
modum promissionis. **Tercio** ostendit mo-
dum gratificationis qui filij dei efficiun-
tur. **secundum** ibi. **hinc** qui credunt.
tercium ibi. **quod** non ex sanguinibus.
Dicit ergo quod quivis mundus mun-
dane vivens. et sui: per naturam ali-
eni per culpam. psalmus. **Filij** alieni me-
tati sunt michi: quivis inquit illi non
receptus. tamen quidam pauci excel-
lentes viri receperunt eum. **quotquot**
autem sine personarum distinctione
de iudeis et gentibus. **actu. x.** **In**
veritate compi. quia non est persona-
rum acceptio deus. **et** in omni gente
qui timet deum et operatus est iustitiam:
acceptus est illi. **gall. iij.** **Non** est iu-
deus neque grecus neque masculus ne-
que femella neque servus neque liber

Oēs enim vos estis vnū in xpō ihu-
repperūt eum per consensum ad
fidem. h̄ enim ē libei arbitrij et il-
lū requirit de? a nob̄ qz alit̄ ponē
ni? obicem spiritui scō et esse mus
ficti de qb? dicit sapiēcie. p̄. Spūs
sāt? discipline effugiet fictum et
strahet se a cogitacōib? q̄ sūt
sine intellcū. glosa. q̄tquot autē
repperūt eū siue iudei siue gētiles
(dedit eis ptātem) ecce tāgit mo-
dū p̄mij collocati in gracia p̄nti
qz recipientib? se in donis semp
occurit de? dicit ergo dedit eis:
per grāam et muneā virtutū. **De
ste. ij.** Largit? ē muneā iuxta ma-
gnificentiā p̄ncipalem: ptātem:
cōpletā que est ex habitu grācie
infuse. qz ex natura quidē habēt
abilitatez. h̄ ex grācie infusione ple-
nam et cōpletam accipiūt ptātem
(filios dei fieri) h̄ est qz fiāt filij
dei. **Hoc ei fieri ē generacōis diuī-
ne** quo p̄mo mouemur p̄ consen-
sum. **Secūdū** acceptuz donū grācie
que dat facultatem. **Tercū** est qz
mouem̄ ad opus bonū et merituz
per qd̄ efficiamur op? diuinū faci-
entes et in hoc cōpleta est filiacō
dei et forma dei in nob̄. p̄. **Joh̄is.
iij.** Videte qualem caritatē dedit
nob̄ de? vt filij dei nominemur et
simus. **Rō. viij.** Ipse spūs testi-
moniū reddidit spūi nr̄o qz sumus
dei filij. si filij et heredes. **Heredes**
quidem dei. coheredes autem xp̄i
hoc autem fit p̄ grāciam ad op̄cō

nis et precēptis per fidem formatā
que est fundamentū in nob̄ oīs
boni et ideo meritum istud specifi-
cat dicens. **His qui credunt in
noīe eius** hoc est q̄ credendo ten-
dūt in nomē eius. **Nomen** est qd̄
notā facit intus et similitudie sua
intus affiat et se pingit et sigillat
in mente. hoc enim nomen vt dicit
glosa est emanuel qd̄ ē nobiscū
deus. hoc est deus in homine. qz
forma dei in homine facit hominē
filium dei. **Gal. iij.** Filioli mei q̄s
iterum parturo donec formetur
xp̄us in nobis. **Ps.** Ego dixi dii
estis et filij excelis omnes. **Sicut**
enim forma dei in homine cristuz
fecit filium dei per naturam et vni-
onem in esse ita hoc forma coniu-
cta in nobis per fidei deuocōnem
facit nos dei filios per ad op̄cōnem
Gal. tercio. Omnes vos filij dei
estis per fidem in cristo. **Ihesu-**
(qui non ex sanguinibus) **Tan-**
git hic modum istius diuine ge-
neracōis. **Et tangit duo.** **P̄mo**
enim excludit modum generacō-
nis carnalis et de inde concludit
modum verum. **Dicit ergo:** qui:
salicet filij dei non sunt nati ex sā-
guinibus: hoc est ex cōmixtione
seminū salicet viri et mulieris sic
homines oēs carnaliter nascun-
tur preter **Adā** et **Euā** et **Cristū**
in quibus fuit diuina geneacō.
sap. vij. Coagulatus sū in sāgui-
ne ex semine hominis et delectanito

sonni ueniente in qb? semini
b? semenviri e formans a semen
mulieris est formatu. Neqz ex
litate carnis: tagit moues ad ge
neracoez carnale ex pte mulieris
q caro dicit p p molliciem a infir
mitate. h e ex concupiscetia carnali
mulieris mouetis. Neqz ex volu
tate viri h e uoluntaria libidine vi
rum ad gnandum mouentis: ex
qb? libidimb? vt dicit aug? - ta
q ex filia pcti nascit pctm origi
nale in puulo. ps. Ecce enim i im
qtatibz cocept? sum a in pctis co
cepit me mat mea. sed ex deo: in
teri? formate. nati sunt: a est mo
d? gnacionis vere. omne em qd
natu est ex deo sine pcto evt ad a
a eua a xps. iohis. iij. Qd natuz
est ex carne: caro e. a qd natu est
ex spu: spūs e. p. pe. p. Renati no
ex semine corruptibili. h i corrup
tibili p verbum dei viuētis a ma
nentis. Jac. p. Voluntarie genu
it nos verbo veritatis vt sim? imia
um aliq? creature ei? - Et verbū
caro. Dic ondit qua facilitate ho
mo effiat fili? dei: a de? - vn glosa
cotinuans sic dicit vt autē secure
credam? homines nasci ex deo sb
dit deū nasci ex homie. ex hac em
suscepcoe ifirmitatis sanatur no
stra infirmitas vt possim? dii vel
filij dei fieri a h est Et vbu caro
factu e. qd supi? e: inferi? descen
dit. quid mix? h qd inferi? erat:
in id qd supius eat ascendit s et

itez alia glosa. verbū caro factū
est qsi diceret. Si de? est homo
fact? credi debz q homo fiat de?
a si de? homo fact? venit ni mun
dum. a homo factus deus ascēdit
i celū. Ex hys glos accipit. q re
cte facta est supior diuisio. a hm
hoc duo dicunt in verbo qz pri
mū est vn e istius gnacionis co
gruitas. Secūdu e vn e isti? ge
neacōis plena facultas ibi. Et vi
dim? gloriā ei? ac. Circa primū
duo dicit primo em tangit vmo
ne per qua gnacionis e congrui
tas. secūdo autē tagit modū isti?
vmonis. dicit ergo. et verbū: Cō
tinuacō patet ex glosa qsi dicerz
congruū est dare hāc pātem re
natis. qā a vbu diu: imū eternū:
diuina factua. vbum caro factuz
est: h e homo factū est. Cum aut
de vbo a vita a luce supra fecit me
cionem: nec dicit vita caro facta e
vel lux. qā illa nomina eēcia alia
sunt. a incarnacō ad solum filiū
habet referri. Nō autē dicit fili?
caro fact? vt dicit crisosto m? ne
carnalem q exclusa est a diuinis
estimes gnacionem. supnatura
lis enim generacō coapitur que
p mo cor obtinz a spiritū a deinde
totā carnem mundādo a sactificā
do trahit in spūs obsequim. a sui
societate a sic etiā caro sactificata
effiat tēplū dei. p. Cor. vi. Glo
rificate a portate deū i corde a cor
pore. Ibidē. An nescitis quomā

corpavra tēplū sunt spūssā a sic
etiā v̄bū sibi carnē vniuit i vtero
v̄ginis b̄ndicte. vñ **Ambro.** vir
gov̄bo ꝑcepit. v̄go ꝑmāsit. v̄go
ꝑepit regē om̄iū regū. **Iste** at̄ mo
d̄ factū nō ip̄ortat̄ in noīe filij
a ideo nō dicit̄ filiū caro factū est.
Si autē q̄rat̄ q̄re solū v̄bū caro
factū est a nō ꝑz vel spūssāus **Ad**
hoc multe sunt assignate rōnes.
q̄z ꝑria est **Aug.** qz si alia ꝑso
na q̄ filiū esset v̄nita carni hoc es
set filius v̄ginis b̄ndicte a eēt
de ꝑsonali ꝑꝑetate v̄nionem ha
bēs ad carnem a sic duo filij es
sēt in trinitate qd̄ est iconueniēs
Secūda ē eiusdē. qz sic ꝑ filiū q̄
ē a v̄bum a ars ꝑris ē facta cre
atio sic ꝑ eādē ꝑsonam debuit fi
eri recreatio qz eiusdē forme ē fa
cere a ꝑficere et reficere q̄n defor
mat̄ op̄. **Tercia** rācō. qz ꝑ op̄
redemp̄cōnis adoptamur in fili
os dei. non autē potest fieri adop
tatio i filiū nisi ꝑ filium natūalē
Vñ s̄m leges impotens geneāre
vt qui nunq̄ habuit filiū: nō ꝑt
adoptare **Col.** ꝑmo Erpuit nos
de potestate tenebrarum a trāstū
lit nos in r̄gnum filij dilcōis sue
a iste rācōnes de isto sufficiāt. **Di**
cit ergo v̄bum caro factum est:
cum autē factum sit terminus fie
ri nō cadit factum nisi sup̄ id qd̄
terminat fieri a sic v̄tute locutio
nis v̄bū videt̄ esse factū qd̄ falsū
est cū sit et̄nū **Ad** h̄ cōiter d̄: q̄ fi

eri a factū nō cadūt in v̄bū. sed
āssumpcō t̄ni. qz āssumēs ē ante
actū āssumpcōnis a ideo dicit̄ q̄
est sensus. v̄bum caro factū ē hoc
est ꝑ āssumpcōnem factum est q̄
v̄bum est caro. **Sed** contra hoc
obicit̄ quia cū caro dicat naturā
a non ꝑsonam a humana ꝑ
sona non fit natura humana sic
nec ꝑsona humana est natura
d̄ina. qz dicit̄ **Boet.** q̄ āssumēs
non est āssumptus: tunc videtur
hoc locutio esse falsa. v̄bum caro
factū est. qz hoc falsū est q̄ v̄bum
est caro. sed ad hoc **Ihero.** quē
ent̄ dicit̄ q̄ est figuratiua locutio a
ꝑ synodochē itelligit̄ caro h̄ vt
fit sensus. v̄bū caro factū est hoc
est ꝑ āssumpcōnez factum est q̄
v̄bū ē homo. s̄ tūc itēz queritur
quare ꝑ homine ꝑmit̄ infirmo
rem ꝑtez h̄m̄inis a non dignio
rem que est anima sic. **gen.** xlvi.
Oēs anime que exierunt de femo
re iacob **Ad** hoc itēz cōiter dicit̄
q̄ v̄bū icamatū duo fecit qz ꝑ vi
sibile deduxit ad invisibilem dei
noticiam a ꝑz dolores passiōis
sanavit infirmam et lauciatam
peccatis naturam **Et** ideo in incar
nacione nominat̄ illa pars que
magis est visibilis a magis ē ꝑaf
sibilis doloris a hoc ē caro. **Ysa.** xl.
Omnis caro fenum. a ibidem **Vi**
debit omnis caro pariter qd̄ os
d̄ni locutū ē. **gen.** vi. **Non** ꝑma
nebit spūs me? i h̄cie ieternū. qz

caro est. **S**ed tunc itez queritur
quare nō dicē verbum est caro vel
verbum ē vntū carni vel vbum ē
mutatū in carnem. **R**ñho nullū
eoz ouemē dicit. q̄a p̄ primū
nō ipostat assumpcio carnis per
v̄tutem locucōnis. s̄ tñ existēcia
carnis a eēcialis predicacio car
nis de v̄bo a h̄ est falsa p̄dicacio.
q̄a sic dictū est natura hūana de
p̄sona nō p̄dicat. **S**ecū d̄ autē
mod̄ loquendi ābiguitatē gene
rat. quia non q̄cūq; modo v̄bū
vntū ē carni. s̄ modo associo
nis tñ in p̄sona. qñ aut̄ p̄prie su
m̄t v̄nio tūc sicut dicit loecus
v̄niens ē vntū. **T**erā d̄ autē mo
d̄ loquēdi simplicit̄ est falsus.
q̄a v̄bum in assumpcōe nō ē mu
tatum. **E**t ideo optime dixit. v̄bū
caro factū est. **V**n̄ auḡ. i libro de
trinitate. xv. **S**icut v̄buz n̄m
q̄dāmodo v̄x corpis fit eaz assu
mendū i qua manifestat̄ sēhib̄
hominū. sic v̄bū dei caro factū ē.
assumendo eam in qua ip̄sū ma
nifestat̄ sēhib̄ hominū. a sic v̄r
bū n̄m fit v̄ox a nō mutat̄ in v̄cē.
Ita v̄buz dei caro factū ē. nec fuit
mutatum in carnem. h̄ ē ergo q̄
dicit verbum caro factū ē. **E**t h̄ita
uit i nob. hoc ideo dicit q̄ iconfu
sa i int̄s mutata dicit̄ natura as
sūpta. sēsus enim est. habitauit
in nob. h̄ ē in n̄ris. **S**i enim cōsu
se eēt nature a p̄mixte cū nulla
sit p̄mixtio mixt ozum. nec esset

ibi natūā diuina puā. nec huma
na natūā pura. s̄ terciū mixtū ex
v̄trūsq; a sic nō habitaz in n̄ris.
Si autē essent trāsmutate in ali
ud: itez in veritate sue nature nō
eēt trāsmutate. **V**n̄ micena syno
d̄ q̄ nec mixtionem passus est
nec diuisionem. **p**hil. ij. **F**ormā
sui accipiens in similitudinem ho
minū factū ē. a habitu inuēt̄ vt
homo. **S**aruth. iij. **I**n terris vi
sus ē a cū hominib̄ cōsatus a h̄
ōndit alia trāslacio q̄ dicit. v̄bū
ca. factū ē a tabnaculo mansit in
nob. h̄ ē sic in tabnaculo in q̄ mi
litauit p̄ nob. **l**euit. xxvi. **P**onaz
tabnaculum meū in medio v̄ri a
nō abiciat vos aia mea. **p**sa. lxxij.
Non vocaberis v̄ltra derelicta. a
terra illa nō vocabit̄ āplī desola
ta. s̄ vocaberis voluntas mea i ea
a terra tua inhabitabit̄. q̄a ter
ra hūane nature a d̄mitate āpli
us nō derelinq̄tur. **J**h̄. xij. **S**i
cut adheret lūb are ad lūbos v̄iri
sic agglutinaui michi domū isrl̄.
h̄ ē ergo q̄ dicit. **E**t habitauit
in nob: modum assumpcōnis et
v̄niōnis determinans. **S**eq̄tur.
Et vidim̄ gloriā eī. **T**angit au
tez h̄ facultatem ex qua homines
filios dei facē potuit. a tangit tri
sc̄ facultatis certitudinē p̄ visuz
magnozū testiū p̄bataz: faculta
tis magnitudinem ex itegra here
ditate diuine glorie acceptaz a fa
cultatū eaz p̄cōsitatē que tota

in gloria est virtutis et veritate sine il
luminationis. **D**icit ergo et vidimus
nos qui testes sumus. **1**o. **p.** ioh. **p.**
quod vidimus oculis quod prospeximus
quod manus nostre directauerunt de verbo
vite hoc annunciamus. **1**o. **p.** **p.**
Non invidiam fabulas secuti annu
ciavimus vobis domini nostri virtute
sed speculatores facti illius magni
tudinis. **1**o. **p.** **E**go vidi et testimo
nium perhibui. quia hic est filius dei.
Devisu enim perhibet testimonium. quod
autem viderit dicit gloriam eius. **Au**
g. **G**loria est clara cum laude noti
cia. **T**uli. **G**loria est late patens
per communi. **v**el **G**loria est ore multo
rum predicata laudatio. **C**lare enim
innotuit: cum laude: quia laudibus
angelorum et celi se mundo manifesta
stavit. **Luce.** **11.** **F**acta est cum ange
lo multitudo celestis exercitus lau
dantium et dicentium. gloria in excelsis deo.
Cuius clara laude innotuit cui stel
la testimonium perhibuit. **Matth.** **11.**
Vidimus stellam eius in oriente et veni
mus adorare eum. late patens preco
nium habuit. quia ore omnium patriarch
arum et prophetarum predicatum advenit.
Actu. **1.** **H**uic omnes prophete testi
monium perhibere remissionem peccatorum acci
pe per nomen eius. late patens preco
nium habuit quia ore helye de para
diso et ore moysi de inferno et ore
patris de celo et ore discipulorum de
mundo predicatum fuit. **Matth.** **17.**
Apparuerunt cum eo moyses et hely
as in monte transfigurationis et petrus

et iohannes et iacobus de mundo
et patris vox de celo dicens. **H**ic
est filius meus dilectus in quo
michi complacui. **V**nde **A**plius ad
phil. **11.** **O**mnne genu flect. celesti
um terrestrium et infernorum in no
mine ihesu. ore multorum predicatus
fuit qui ex ore infancium et lactentium
laudem suam percipit. **Matth.** **21.**
Marc. **11.** **Luce.** **19.** **Joh.** **11.** **C**la
mabant pueri dicentes. benedictus qui
venit in nomine domini. ore multorum predi
catus fuit qui ex ore demonum et voca
bus angelorum et vocibus hominum et om
nium elementorum predicatum fuit. **O**re qui
deus demonum. **Luce.** **11.** **S**icut
quia filius dei. voce angelorum.
Ysa. **6.** **S**eraphim stabant su
per thronum clamantia. sanctus sanctus
sanctus. vocibus hominum **Johis.**
11. **C**eperunt omnes turbe descenden
tium laudare deum super hijs om
nibus quas videant virtutibus. **D**e
vocalibus elementorum per **C**eli enar
rant gloriam dei et opera manuum
eius annunciant firmamentum
dies diei erudat verbum et nox et
Vnde **Luce.** **19.** **S**i hijs tacebunt la
pides clamabunt. ecce hoc modo
vidimus gloriam eius. hoc est sue maie
statis cognovimus divinitatem ma
gnam atque gloriam hanc ostendit cum subdit.
(gloriam quasi unigeniti) nec est
similitudinis positum hoc quod dicit
quasi. honestatis expressum. quasi unigeniti
filii. non servi. **H**ebre. **p.**
Amplius glorie iste per moysen et

quolibet alio sancto. iste dignus
habitu? e quanto ampliore honore
comus habet is qui fabricauit
illam. adhuc. unigeniti: non filij
q cu alijs frīb? gloria pna diui
deret vt dicit basilus. modo aut
quia unigenit? totam habet q
cu alio secudo genito no diuisit.
ysa. xxij. **S**uspēdet sup eū onem
gloriam dom? pns sui. a prē: q
ppter affectū pnum nichil filio
strahit a ppter hoc q unigenitus
est totum indiuisū affectū filio i
partit in q sunt ones thesauri sa
pientie a sciēcie absconditi. **I**deo
dicit iohis. ij. **N**ō enī dat de? ad
mensuraz spiritū. qā filio nō dat
ad mēsurā. gen. xxv. **D**edit abra
ham filio suo ysaac oia q habu
eāt. ps. oia sibi casti sibi pedib? ei?
Plenū gracie a veritatis. **T**āgit
tate possessiomis pāositate. a di
cit duo: plenitudinem a pāosita
te. pnu tāgit cū dicit: plenū grā
plenitudo enim omis in ipso fuit.
Est enim plenitudo excellēcie in
beatissima vrgine. luc. p. **G**racia
plena dñs tecum. **E**st plenitudo
copie siue exuberantie in xpō ho
ne. iohis. p. de plenitudine ei? om
nes accepimus grāam p grācia
hoc ergo modo plenitudis: xpūs
fuit plenus grācie a veritatis. grūs
p ablatio. hoc ē grācia a veritate a
hoc quo ad se a q ad nos. quia q
ad se plenitudinē deitatis nullis
suis pcedētib? meritis habuit.

vñ glosa. **H**omo xpūs plen? gra
cia fuit. qā nullis pcedētib? suis
meritis ex quo conceptus ē: fuit
deitas i eo implēs eum oī plenitu
dine redūdāte i oēs suos. **V**ñ a
mat sua nō dicit tm mat ihu. s
mī dei. vñ a micena synod? statu
it q non xpōtlo. cos. sed theotlo
cos diceret. q ad nos at: qā gra
ciam a veritate a plenitudine ei?
recepimus: grām in q i adipiscē
dis bonis a veritate in iplendis
pmissis qz neutz lex oferebat.
ioh. p. **G**ra a veritas p ihm xpm
facta ē. vl grācia i remissione pctō
rum a veritate in rātudine volun
tatum. qā veritas est rātudo sola
mēte pceptibil? vt dicit aug? vl
grām in reformacōne affectus p
vtutem a veritate in illuminacōe
intellecūs p veritatem. p. cor. p.
Xpū dei vtute in a dei sapiēciaz
a ibidē infra. factus ē nob sapiē
tia a deo a iusticia a sādificacō a
redēpcō. **E**ccā. xxiiij. **I**n me grācia
ōnis vie a veritatis. **I**ohes testi
moniū phibet de ipso aē. **V**ic in
āpit ps illa q est de testimonio
iohis. **E**t diuidit in tres ptes hui
tria q sūt in omi testimonio. qz
pnu ē rei testificacōe fidel enarra
cō. secūdum autē ē testimonij p
fecta declaracō a manifestacō. a
hoc incipit ibi. **E**t hoc ē testimo
iū iohis. terciū ē testificantis in
tēcō q ē audientū ipm testimo
niū ad fidem prudēs iductio ibi.

alterā autem die stabat. **P**rimā
haz sb̄ diuidit̄ in tres ptes. in q̄
rū prima istius partis titul⁹ pre
scribit̄. **I**n secūda aut̄ enarratio
fidel̄ rei testificande sb̄iatur. ibi
sb̄ erat quem dixi. **I**n tercia autē
figna veritatis narrate rei descri
bunt̄ ibi ⁊ de plenitudine eius. **I**n
p̄ma haz̄ adhuc tangit̄ tria sc̄z
testificantis nomen qd̄ cū ondit̄
testē fidelē cū dicit ioh̄es q̄ it̄ntū
i ante hitis cōmēdat⁹ ⁊ ideo fide
lis ē. p̄bi. xiiij. **T**estis fidel̄ non
mentiet̄. **S**ecūdū ē qd̄ mētionēz
fāt̄ de testificādo q̄ l̄o dicit̄ cōfir
mata veritate de visu cū dicit̄ testi
moniū p̄hibz qd̄ nō facēz n̄ sc̄z
vera. ioh̄is. v. **V**os misistis ad
ioh̄anē ⁊ ille testimoniū p̄hibu
it̄ veritati qz sic̄ ibidē d̄: **I**lle eāt
lucerna ardēs ⁊ lucēs. **A**rdens in
amore veritatis. lucēs in ip̄aveita
te. **P**reterea ad nichil aliud venit
ioh̄anes nisi ad testificandum.
Supra. p̄. **H**ic venit i testimoniū
vt testimoniū p̄hiberz de lūme.
Tercō tangit̄ modū testiōn̄ij qz
apte dabat testimoniū n̄ tiōre ali
q̄ retrad⁹ nec zelo iamis glorie i
pedit⁹ ⁊ hoc est ⁊ clamat aperto
ore dicens. **O**see. viij. **I**n guttue
tuo sit tuba quasi aquila super
domum dñi. **p**sa. xl. **V**ox clamā
tis in des̄to parate viam domini
(**H**ic eāt) **H**ic ponit̄ enarratio
testiōn̄ij ⁊ tangit̄ duo. qz̄ primū
ē demōstrata xp̄i p̄nā. secūdum

autē enarratō testificande digni
tatis eiusdem. **D**e p̄mo dic̄. **H**ic
eāt (quē dixi) glosa p̄ demōstra
tūū p̄nomē: hic: inuaf̄ xp̄m i lo
co illo fuisse p̄ntē. **S**epe em̄ ipse
dñs adhuc ignot⁹ anteq̄ bapti
zaref ⁊ p̄dicaref̄ ad ioh̄anē soli
tus erat venire qz̄ tota vita ioh̄ā
nis xp̄i on̄sio fuit. ioh̄is. p̄. **M**e
dius v̄m̄ stetit̄ quē vos nescitis.
Hic ergo erat: ab eterno cui esse
non est acādens. sed permanens
Exod. iij. qui est misit me ad vos
Apoc. p̄. **Q**ui est ⁊ qui erat ⁊ qui
v̄turus est: quem dixi: hoc ē quē
vob̄ cōmēdaui qm̄ ad me misistis
ab iherosolimis. scribas ⁊ sacer
dotes vt̄ interrogaret̄ me. tu q̄s
es: ⁊ s̄m̄ hoc per antiapadonem
dicitur qd̄ hic dicitur q̄a posteri
us factum narrabit̄. **E**t tūc q̄nt̄
quare hoc per antiapadōez ioh̄es
p̄misit. **S**z̄ ad hoc dicendū q̄ si
cut̄ p̄us in diuisione tactum ē q̄
prius est determināe rem de qua
ē testimoniū ⁊ enarrare illam q̄
testiōn̄ij maifestacō ⁊ declaracō
⁊ ideo licz̄ s̄m̄ ordinem hystorie
sit istud antiapatum tamen s̄m̄
ordinem doctrine libri: pars ista
necessario p̄us interponit̄. **D**icit̄
ergo. quē dixi: de celo cōmēdans
eū nō laudās me ip̄sū. ij. **C**oz. iij.
Nō nos metip̄sos p̄dicam⁹. sed
ih̄m xp̄m dñm n̄m̄ (q̄ post me)
Testiōn̄ij enarratio ē et tāgit̄
duo sc̄licz̄ enarratōez testiōn̄ij

causam dicit ergo. qui post me
tpe. **Ysa. liij.** Vidimus eum no
uissimū viroꝝ. **Ysa. ij.** Erit i no
uissimis diebus pparat? nōs do
mus dñi. ventur? est in carnē p
nature nostre assumpcionem. ad
baptisimū p sacmēti pfectionē
ad p̄dicacionis officium p erudi
cionem. in mortē p redēpcionem
a p̄c̄ij solucionem. In infernū p
incarceratoꝝ libeacionem. Ante
me: dignitate fact? est: a est sen
sus a ordo astructōis. factus: p̄
destinacōne diuina. a n̄ me: natu
ra gracia a officio. natura q̄dē: q̄a
naturam habet deitativitā. gra
cia autē. quia suus baptisim? cō
fert gr̄ciam. me? autē nō. officio
q̄a meū officū est legeꝝ termina
re a gr̄ciā in alio oñdere. **mat̄h.**
xi. Lex a p̄phete vsq; ad iohāne.
xp̄i autē officū est legē implere
a gr̄ciam exhibere. de p̄mo. **ma
th̄xi. v.** Nō veni legem soluere. s̄
adimplere. de secūdo ioh̄is. p̄. gr̄
cia a veritas per ihs̄m xp̄m facta ē.
glosa dicit q̄ vbi nos habemus
a n̄ me fact? ē. i greco habet corā
me sc̄us est h̄ ē apparuit michi.
q̄a p̄or me eāt dignitate a in p̄tā
te sua ē apparere q̄n vult a put
vult. ioh̄is. p̄. Qui misit me ba
ptisare in aqua ip̄e michi dixit.
Sup quem videris spiritū descē
dētē a manētē: h̄ est q̄ bap̄ti
zat. Deinde tāgit causam dicens.
quia p̄or me erat: a dignitate et

causa et duacione. dignitate ma
th̄. iij. Cui? nō sum dignus calcā
amēta portare. **Causa.** q̄a ip̄e oīs
boni causa ē. ego autē ab ip̄o sum
q̄d sum. ioh̄is. p̄. **Ommia** p ip̄m
facta sūt: duracōne. quia ip̄e ab
eterno ē. ego autē ex tēpe. ioh̄is.
viiij. **Anteq̄** abraham fieret ego
sum. **Et** de plenitudine eius. **Hic**
signa veritatis narratē testificaci
onis distribuūt a sunt v̄ba eua
geliste q̄h̄ di. ptz q̄ a n̄ iohāne;
ē a n̄ oñes factos. q̄a etiam nos
ōnes nō solum ioh̄es: accepim?
hoc q̄d habem? de plenitudine ei?
q̄ est plenitudo copie sup̄efflue
tis. dicit autē signa duo sc̄z pleni
tudinem boni in gr̄a a pleni
tudine veritatis in sapiētia ibi. deū ne
mo vidit vnq̄. **Circa** p̄mū tan
git tria: sc̄z q̄a acceperūt oēs facti
de plenitudine a q̄d acceperūt a mo
dū. dicit ergo. a de plenitudine ei?
Ysa. vi. Plena ē oīs terra maiesta
te eius. deus. xxxiiij. abundancia p
fruct? a plen? erit b̄ndictionib?
dñi. nos oñes accepim? p̄. **Re
pleti** sum? m̄ae misericordia tua
a exul. a de s. o. **Iteꝝ** inebriabūt
ab vbertate vin? tue. a torē. vo
lup. t. po. eos. p̄. **Coꝝ. iij.** Quid
habes q̄d non accepisti. q̄d autē
accepim? gr̄ciam p̄ gr̄a: gr̄ciaz
v̄tutis fidei vt in ip̄m credamus
p̄ gr̄a veritatis vt ip̄m intelli
mus a agnoscam? vel gr̄ciaz: re
muneracōis p̄ gr̄cia meriti. q̄a

licz eterna beatitudo merces iusti-
cie dicat' est tñ gracia. qz gracia
dedit merendi. vel qz nō sufficēt
nostz meritum nisi gracia facēt
quā habemus in xpō. ps. Graci-
a qz gloria dabit dñs. Zach.
iij. Exeqbit gñā gracie eius. vel
graciā implecōis pro gñā pro-
missiōis. modū aut' isti? accep-
cōis determinat dicēs (qz lex per
moysen data ē). **Lex** iquā q est
annūciacō salutis. **Eccā. xxiiij.** **Le-**
gem mādauit nob' moyses in p-
ceptis iusticiaruz q hereditatē do-
mū **Jacob** q isrl' promissiōes.
Precepta aut' legis iusticiaruz sūt
qz iusticiā ostendunt q hereditatē
pmittūt. **Eccā. xl. v.** **Dedit** illi cor
ad precepta q legem vite q dis-
ciplinā q vitā ostēdēdā.
Sic ei dic' ps. **Lex** dñi imacula-
ta cōuertens aīas testi. do. fi. salu-
tē futurā p'stās puul' qm' s' lege
sic s' pedagogo custodiebam'
Gal. iij. **Lex** pedagogus noster
fuit in cristo. sed quia sic dicitur. **be-**
bre. vij. **Nichil** ad pfectū addux-
it lex vt oīa p'ficerēt in xpō (grā q
veritas) gñā qdē quā dat in vtu-
tibus q domis q sacmētis: qz per
illa fit salus hominum: et veritas
implecōis figuraz q promissiōnū.
Johis. p. **Pleni** gñe q veritatis.
Wester. xij. **Valde** mirabilis es
dñe q facies tua plena est gracia
rum. facies in veritate q plena gñā
arum in bonitate. **Eccā. xl.** **Graciā**

q speciem desiderabit ocul? q sup
b oīa vīrdes sacōnes grāz in vir-
tute ordināte affectū q speciem i
veritate illūmante intellectum et
sup hęc vīrdes sacōnes in noue
eccie plantacōne. p' **Cor. iij.** dei
agricultura estis. **eccā. xl.** **Graciā**
sic paradus in bñdcomib? qm'
fencordia i seculū pmanz. **Mise-**
ricordia ei ē q p' p'ctā hōim p-
missa nō rēnuīt. s' i veritate sic p-
missit soluit q impleuit. **Sic** ergo
grā q veritas (p' ih'm) saluatore.
(xpm) vñdū spū scō q est spūs
vītatis grē q spūs veritatis (scā
est) in se p se sufficēnt sic prius
dictū est. **math. iij.** **Sic** decz nos
implere onem iusticiam. **Qualiter**
autem hęc grā q veritas facta est
onidit' cū s' dicit' (dñi nemo vidit
vnq' rē). q. d. vt dicit' glosa que
fit fūma grē q veritatis breuit' s' b'
dit scz cognicō ipi? trinitatis. vñ
Jo. xvi. vt agnoscat te solū deuz
q quē misisti ih'm xpni. hęc enim
ē vita eterna q in hac vita nō ple-
ne ē qz nemo vidit in carne deum
vt est **Vnde** nec ipē **Moyses** vi-
dit deum quīs p eum data fit lex
ficut ipse post omia visa in typo
dei dixit **Ostende** michi te ipsum
s' filius q est in secreto patris nar-
rauit. qz ficut dicitur **Math. xi.**
Nemo nouit patrem nisi filius
q cū voluerit filius reuelare ip-
se narrat filiis quid de trinitate
vītatis sciēdum fit eo q modo

ad eā pueniendum et ad ipsam i
troduct. Ex hac glosa patz cōti
nuacō q̄ bene data ē diuīfio supe
rior. dicit aut̄ hic duo p̄ que pro
bat excellēciā xp̄i in sapiā: p̄ que
ab ip̄o grācia et ueritas facta est.
vñū est notīcia deitatis a creatu
ris ut ē abscondita. **Alter** ē q̄ in
filio hęc notīcia ē p̄fecta. et ideo n̄
est simplex creaturā ut arrius di
cebat. Dicit ergo deū: ut ē. nemo
hoc ē nulla creatura ut dicit **Cris**
Vidit vnq̄. **Cris.** nec āgeli nec
ipsa seraphim essēciā dei uiderūt
Dpo? ad gayū monachum **S**i
quis uidit deū si cognouit qd̄ vi
dit nō ip̄sū uidit s̄ aliquid eorū
q̄ sunt circa ip̄m **Cōtra** h̄ est qd̄
dicit̄ numeri. xij. ore ad os loqr̄
ei palā et nō per emigmata appaē
to ei. **Gen.** xxxij. **V**idi dñm facie
ad facie et salua facta ē aia mea.
Exodi. xxxij. **L**oqbatur dñs mo
ysi facie ad facie sicut homo solet
loqui ad amicū **Tercij** **Reg.** xxij
Vidi dñm sedentē sup̄ solū suū
et oēm exercitū celi assistentē ei a
dextris et a sinistris. **S**olucio di
cendū q̄ p̄fectio uisionis s̄m itel
lectū est ex pte intellectus et ex pte
eius in q̄ uidet̄ deus. et ex pte mo
di uidēdi. **E**x pte quidē intellectus
qz aliq̄s intellectus ē purus. et a
liquis ē obnubilacōe que ē pena
peccati obtenebrat? **P**urus q̄dēz
ē qui sine peccō est sicut intellectus
p̄m̄i hominis ante peccatū: obtene

bratus ē sicut noster intellectus? p̄
peccatū. etiā aliquis intellectus ē
qui illā obnubilacōnem p̄m̄i pec
cati adauxit p̄ actualia peccā. et h̄
est obtenebrat? **Job.** i. tenebre
eā non cōprehēderunt. **A**liquis ē
q̄ habitu et studio et exercicio grā
cie obnubilacōem illā debilitauit
et ad lucem se traxit. et q̄uis sine
medio nō uideat tamē cū medio
uidet qd̄ s̄forme ē lumī. **P̄s.** **I**n
lumine tuo uidebim? lumen. **E**t
de ill' dicit̄. **Matth.** v. **B**eati mū
do corde qm̄ ip̄si deū uidebūt. **A**li
quis intellectus ad theophamias
diuinas uirtute dei ē eleuat? **T**he
ophama aut̄ uocat̄ lumē maius
lumie grācie i quo intellectus ui
det diuina sicut legit̄ de beato be
nedicto de q̄ dicit̄ gregorius q̄ in
quodā globo lumis ostēdit sibi
deus totū mundū et hoc modo ui
dit moyses **A**liquis autē intelle
ctus cōfortat̄ habitu glorie siue
raptim i hac uita q̄uis tunc nō
uiuat uita sensuū. sed uita beato
rū siue etiā post mortē in beatitu
dine. et illi uidet̄ deū ut ē. et ut di
cit̄ **Hugo** de sancto victore **N**on
sistit aliqd̄ uisionē vsqz ad ip̄sū
xp̄m: sicut nō sunt creati et redēp
ti n̄ per ip̄sū: et hoc mō dicit̄ **Exo.**
xxxij. **N**ō uidebit me hō et uiuet
hac uita. s. hūana. **Vñ** glosa. **N**e
mo pur? hōmo uiuēs i hoc corpe
ad modū supple uiatoris. uidet
deū ut est dicit̄ ergo quidam q̄

nemo vidit deū q̄ pur⁹ homo esz
Pur⁹ autē hominē vocat q̄ nichil
ī se hz n̄ hūana que sūt de viato
ris visione ⁊ sic pur⁹ hominē nō vo
cat illū q̄ iā induit bitum glorie.
Ex pte at̄ ei⁹ in q̄ videt de⁹ etiam
distinguit. qz etiā hoc est aliqñ
vestigiu creature aliqñ emigma
obscure allegorie ⁊ similitudinīs
p̄maginarie. **Osee. xij.** Ego visio
nes multiplicavi eis ⁊ in maib⁹
p̄phetaz assimilatus sū. aliqñ ē
lumē grē fidei. aliqñ est lumē the
orie siue cōtemplacōis aliquādo est
lumē theophanie. aliquando lu
mē glē q̄ om̄ia deū on̄dūt plus et
min⁹. **E**x pte modi vidēdi etiā di
stinguūt. qz ē visio dei p̄cul qñ ē
in p̄cō. aliquādo sine medio pec
cati aliqñ cū velamine infidelitatis
aliquādo sine illo. **ij. Cor. iij.** vs
qz in hodiernū diē cū legit **M**oy
ses velamen ē positū sup̄ cor eoz.
cū autē cūsus fuerit q̄s ad dñm
aufereſ velamen. **D**eus enim sp̄i
tus est. aliqñ vidz modo viatoris
aliquando mō comprehensoris.
Dicūt ergo q̄ intellect⁹ pur⁹ ha
bitu viatoris p̄fect⁹ ⁊ modo via
toris nunq̄ vidit deum vt ē. **H**ec
aut̄ distincō licet bona sit in se
tamē hām istam ⁊ dubitacōnem
nō soluit ⁊ hoc ex hoc p̄batur qz
Johes intēdit ex hā ista p̄bare
verbi ⁊ filij deitatem ⁊ hoc nullo
modo p̄baē poterit si aliq̄ creatu
ra vnq̄ vidit deum sicut ē prop

ter quod ⁊ **C**risostomus dicit qz
nec āgeli nec ip̄a seraphim deum
vnq̄ vt ē vident. **A**dhuc **V**itō
r⁹ dicit qz trinitas sibi sola nota
ē ⁊ homini assumpto p̄p̄t qd̄ di
cēdū qz visio sine medio ē duplex
scz vidē qd̄ ē de⁹. hoc ē mēte attē
gere s̄bstantiam diuinam ⁊ non
cōprehendere qd̄ est p̄pter ip̄i⁹ in
finitatē ⁊ hoc modo deū b̄ti vidēt
sine medio. **A**lio modo videre de
um est infinitatem eius infinito
ambitu intellcūs cōprehendere ⁊ h̄
modo nulla creatura vnq̄ vidit
deum ⁊ hoc intendit hā ⁊ si dicas
qz beati comprehensores dicūtur
⁊ sic vbiqz cōprehēdūt. **D**icēdū qz
duplicaf̄ d̄r cōprehēsor. est enī cōpre
hēsor mēte currecū in stadio. **p̄.**
Coz. ix. sic curre vt cōprehēdatīs
Ali⁹ ē cōprehēsor idē qz terminoz
rē diffinētū ⁊ esse suum aram
sp̄iētū ⁊ determinacū cū cūspe
ctoz ⁊ hoc mō nlla creatura ē cōpre
hēsor h̄ datus sic se cōprehēdit trinita
tē ⁊ ista est vera solucō. hoc ergo
modo deum nemo vidit vnq̄. h̄
nec aliq̄ creatura ⁊ hoc modo d̄r.
Eph. p̄. sac̄mētū absconditū a secu
lis in deo. qz multa sunt in deo q̄
hoc modo oēm latent creaturam
puram ⁊ q̄ pro tempoz dispensa
cōne manifestantur. h̄ hoc modo
nichil est absconditū ab v̄nigemi
to v̄bo ⁊ p̄ hoc patz solucō ad to
tum ⁊ in hoc sēsu optime subdit
(**V**nigemiti⁹ filij⁹) qui nascendo

noticiā deitatis accepit et p hoc q
ē unigenitus qui nascēdo i carne
nō est alienatus a noticiā quam
accepit per eternā gnacionē qui
hoc ē qz ille est hoc ē manet sicut
fuit. i. in finu b̄ est i intamis secretis
patris eterni. Ipse tal enarravit
hoc est secreta exp̄sist sicut solus
potuit. et scit. et deus est et ideo fi
bi in omnibus ē fides adhibenda.
Joh̄. xxx. Qui de celo venit super
omnes est et qd̄ vidit et audiuit
hoc testat et h̄ est qd̄ in celesti ie
rarchia dicit dyomisius qz ipsos
fūmos spūs qui in vestibul sunt
cū deo latent multi decores dimi
iob̄es **Cris̄.** dicit qz si q̄ratur ab
āgelis de eēndā hoc ē de ifinitate
eēndie dei. nihil dicūt sed gloriaz
et maiestātē canunt qz omnia siml
secreta i infinito thesauro absco
dita nō nouit n̄ ille de q̄ scriptum
est **Col. ij.** In q̄ sunt omnes the
sauri sapie et sciēcie dei absco diti.
Ille em̄ solus i finu est qz finus ē
occultū sub vestimēto vbi natūā
lis et secūda et gnatiua ē virtus:
et significat secretū de y gene et fe
cūde deitatis i patre q̄ omnia inti
ma sue sapie per gnacionē trāsfu
dit i filiū **Matth̄. xi.** Nemo nouit
filiū nisi pater et nemo nouit pa
trē nisi filius **Joh̄is. x.** Sicut nō
uit me pater et ego nosco patrē.
et ideo ille potuit enarraē mister
a trinitatis fidelib̄ et fū dare eos
in fide trinitatis h̄ est ego qd̄ di

at. Et hoc ē testimoniū iob̄anis.
Secunda ps est in q̄ ponitur te
stimoniū maifestacō. habz autez
hec ps tres ptes in q̄z prima sol
lēmītas testimoniū onditur. In se
cūda testimoniū maifestat. In
tercia locus testimoniū ppter cer
titudinē exp̄mitur. **Secūda inc̄**
pit ibi. **Et cōfessus ē.** **Tercia ibi.**
Hec i bethania. In p̄ma harū
sex exprimiūt q̄ faciunt ad testi
moniū sollemnitātē quoz primū
ē autoritas testificatis qz iob̄es
Scdm̄ oportunitas t̄pis. qz nō
est testificatus n̄ quando fuit req̄
situs. **Tercū est dignitas mitte**
cū qz iudei cultū et sciēciā dei ha
bētes miserūt. **Quartū prudēcia**
nūciatorum qz leuitas et sacerdotes
miserūt. **Quintū est locū vñ mise**
rūt emnēcia. q̄a de iherosolimis
q̄ erat tociū iudee metropol. **Sex**
tū est intencio idagande veritatis
qz miserūt vt interrogarēt tu q̄s
es. **Dicit ergo.** **Et hoc ē qd̄ per an**
tiapacōnem p̄missum ē. testimo
niū qd̄ nūc per singula ē manife
standuz. **Ps.** **Mirabilia testimo**
nia tua dñe ideo scrutata ē anima
mea. **Joh̄es** qui tāte est gracie et
autoritatis vt xp̄us credi potuī
set sicut dicit **Gregorius psalme.**
xliij. **Vos testes mei dicit dñs qz**
ego deus **Joh̄is. iij.** **Qui accepit**
eius testimoniū fiḡbit qz de? ve
rax ē. qm̄ miserūt ecce t̄pis oportu
ntas nō em̄ leuitate verborum et

animi vltro testificat? e. h i tēpe
requisiōis qm̄ vtile fuit. **Eccēs. iij.**
Tēp? tacēdi a tēp? loquēdi. **pū**
bio. xij. Testis rētin? cōnnat li
guā mēdaciū. **Eccā. xx.** Ab ore fa
tui reprobabit pabola. qz non
diat eā in tpe suo. **Tercio** subiū
git dignitatē mittēdū cū dic (iu
dei) q legē acceperūt q noticiā dei
habuerūt q successores fuerūt pro
missionū q facte sunt p̄iarchis.
De p̄mo diat. **p̄s.** Nō talit fecit
ōm̄ nacōm̄ a iudicia sua nō mai
festauit eis. **De secūdo** baruch.
iiij. Anteq̄oz esto p̄pl̄us dei: qz q̄
deo placēt maifesta sunt vob. **p̄s**
Not? in iudea de? in isrl̄ magnū
nomē eius. **De terco.** rō. **xv.** Dico
xp̄m̄ misit fuisse a iudiciōis ad
cōfirmādas p̄missiones patrū.
Hij ergo tāte dignitatis viri mi
serūt. **Miserūt** autē (ab iherosoli
mis) q̄ibi fuit ciuitas tota? terre
metropol. **psa. ij.** De syon exhibit
lex vobū dñi de iherosol̄m̄ a prudētes
miserūt. qz (sacerdotes: maiores: a
leuitas) minores. **Mal. ij.** Int̄
rogabant sacerdotes legē a ibidē
labia sacerdotis custodiūt scām
a legē req̄rūt de ore eius. qz āge
l? dñi exeratiū ē. **De leuitis** autē
d̄: paz āte. **Pactū** meū fuit cū le
uitis diat dñs exeratiū. **pactū**
meū vite a pacis. **Si** autēz q̄rit
q̄re tā sollēnes nūcios miserūt: di
at **Crisostom?** q̄ sollēnitats nūci
orum allicere intēderunt **Joban**

nē vt aliqd̄ de se supra se sentiret
a tunc eū calūniaretur. **Alij** autē
pbabilius diāt q̄ magna vita
iobis eos ad h̄ exaltauit vt tales
mitterēt (vt it̄rogaret eū) **Eccē**
intēcio indagande veritatis. **Hoc**
enī mētur r̄n̄sionis certitudinez.
(tu q̄s es) **p̄. iob. iij.** Nolite oī
spiritui credē. **h̄ pbate** vtz spiri
t? ex deo sint (a confessus ē rē) **Hic**
ponit̄ testimoniu iobis a h̄z du
as ptes. **In q̄rū** p̄ma iohes de se
r̄ndz. **In secūda** autē r̄ndz de suo
baptismo h̄ a it̄rogauerūt a dix
erūt. **Adhuc** p̄oz h̄z tres ptes
In q̄z p̄ma r̄ndz itēcio m̄ q̄rētū
quā voce nō exp̄sserūt. **In secūda**
vero r̄mpet duab? q̄stionib? in vo
ce exp̄ssis. ibi a it̄rogauerūt eū
q̄d̄ vero. **In terco** autē breuis p̄oit
descripcio nūciōz ibi a q̄ missi fu
erāt. **In p̄ma** h̄z p̄cū tria faciūt
scz cōfessionē de se asserōez de xp̄o
a cōfessionis de se explātaōnem
Diāt ergo a cōfessus ē de se verita
tem. qz cōfessus est se non esse
q̄d̄ non eāt. **Eccā. iij.** pro aia tua
nō cōfundaris dicere. **Est** enī
cōfessio adducēs gloriā a est
cōfessio adducēs ignomiā. **rō. x.**
Corde credis ad iusticiā ore autē
fit cōfessio ad salutē (a nō nega
uit) se esse q̄d̄ erat vt enim diat
Gregorius magis enim elegit so
lide s̄b̄sistere i se q̄ humana opi
mone rari supra se. **Ap̄c. ij.** **Te**
nes nomen meum a non negasti

fidem meam. **Math. xxvi.** Et si o-
portuerit me mori tecum te non nega-
bo. **scd a Cor. i.** Fidelis deus quod ser-
mo noster qui fuit apud vos non est
in illo: et non. **Math. v.** Sit ser-
mo vester est et non non. quod aut am-
plius est a malo est. Et confessus est
quod non sum ego Christus. **Explicatio** est
veritatis confessio supra. i. non erat ille
lux. **Joh. iii.** Ipsi vos mihi testio-
nium prohibetis. quod dixerat quod non sum
ego Christus. **Sed** queritur quare iudei qui
rebatur quis esset Iohannes cum sciret ge-
nus eius? **Ad hoc dicendum** quod quis
querit aliquam substantiam aliquam propriam no-
minacionem. Aliquam etiam personam
ad dignitates pertinentem et hoc mo-
do querit hic. quod cum subito prederet
de deserto stupor erat mundi et im-
mortalium. et ideo dignitatis et officii qui-
runt personam et ideo confessus est se
non esse quod non erat. et non negavit
se esse quod erat. hoc est precursor et
vocate. **Et interrogauerunt eum:** scd a
pars istius partis est et habet duas
partes. vna quidem in qua queritur de
determinatis personis in lege prefiguratis.
scd am aut in qua ab ipso que-
ritur qui sit persona ex qua negat omnes de
se personas in lege prefiguratas. **In**
priori horum duo sunt. Querunt enim
de helya et querunt de propheta in le-
ge prefigurato. dicit igitur. **Et inter-**
rogauerunt eum. **Ecc. xiiij.** Ex multa
loquela temptabit te et subridens in-
rogabit te. de absconditis tuis etc.
Quid ergo? et antequam audiat rursus

one inferunt helyas es tu? propter
duo querunt de helya. quorum vnum
est similitudo habitus et vite auste-
ritas. **Quarta Reg. i.** De helya. v-
pilosus et zona pellicea accinctus re-
nes. **De iohanne autez.** **Math. iij.**
Ipsa iohannes habebat vestimentum
de pilis camelorum et zonam pelliceam
circa lumbos eius. esca autem eius erat
locusta et mel siluestre. **Aliud** simi-
litudinis officii fuit quia sicut helyas
primo diuisit iordanem in similitudi-
nem et figuram baptismi. **Quarta Re-**
gum. ij. ita ipse iohannes in iordane bap-
tismauit. **Matth. iij.** **Et Luce. iij.**
Ideo ergo querunt an in persona sit
helyas qui Malachie ultio dicitur
est precedere aduentum christi. ecce
ego mittam vobis helyam prophetam an-
tequam veniat dies domini. **Et dixit** non
sum helyas. **Sed** obiicit in contrarium
huius. **Luce. i.** vbi ipse prebit ante
illum in spiritu et virtute helye. **Math.**
xvij. Helyas iam venit et fecerunt in
eo quecumque voluerunt. **Matth. xi.**
Si vultis recipere ipse est helyas.
Ad hoc dicendum quod iohannes se negat
esse helyam. **In** veritate nature. Christus
autem dicit eum helyam esse in officio pre-
currendi et virtute. **Vnde** luce primo.
Non dixit angelus ipse prebit ante
illum in veritate persone et nature he-
lye. sed in spiritu et virtute helye hoc est
ergo quod dicit. propheta es tu? instat
ulterius querentes studiose et infidi-
ose. **Ecc. xiiij.** **Cave** tibi et attende
diligentem auditum tuo. quoniam cum

subuersione tua abulas. dicit aut
Crisostomus? quod prophetam intellexerunt
illum qui ut dominus prophetarum promissus est
in lege. Deuter. xviii. prophetam susci-
tabit tibi dominus de fratribus tuis tamquam
quod me audies cum et hunc etiam propheta
tamquam putabat fore christum. Luc. xxiii.
Qui fuit uir propheta potens in opere
et sermone coram deo et omni populo. Au-
gustinus? autem dicit quod intellexerunt Meli-
zeu qui etiam diuisit iordanem. iiii. Re-
.ii. In figuram baptismi. Et
respondit non. huius de huius itez quod quod
contrarium dicit. Luc. p. Tu puer propheta
altissimi uocaberis. Mathei. xi.
Quid existis deest uis videre propheta-
tam? etiam dico uobis plus quam prophetam.
Solutio autem ad hoc est quod propheta dicitur
duplicitate. scilicet ab inspiratione prophete-
tica que est diuina et sic iohannes est propheta
sic dicit. Luc. p. et dicitur ab enunciatione
prophetica et sic est per quod propheta quod est
uox uerbi: per uerbum omnibus et non
per uel in futurum enunciationem et sic patet
solutio contrarietatis. Dixerunt ergo
ei) adhuc pertinaciter istates. per
xxvii. quomodo probat in conflatorio ar-
getum et in fornace aurum sic probat bonum
ore laudantium. per. Qui me lauda-
bant aduersum me iurabant. Adhuc
instabant magna de ipso iheretes
ut imitarent eum ut aliquid supra se
sciret. dixerunt autem duo scilicet que-
retes cuius personam gerat. et quod de
officio suo de se dicat. Dicit ergo
(quis es?) huius est cuius generis perso-
nam quod de tali potestate te intronit

tis? quasi diceret. incertum debi-
sti de te respondere. math. vii. No-
lite sanctum dare canibus. neque mar-
garitas nolite picere ante porcos
(ut respondeam?) huius est dare possi-
m? (huius qui miserunt nos) ac si di-
cant et si non propter nos tamen propter digni-
tatem mittentium nos certum da de te
ipso respondere. Job. xx. Cogitationes
mee uarie succedunt sibi et mens in
diuisa rapit. (Quid ergo dicis de
tempore) nos magis presumimus? de te
si huius negas. quod ergo de tempore predi-
cas? Et sic dicit Crisostomus magis de christo
dixisti. quod ego dicis de tempore. et si
mille iudei dixerunt domino. io. vii. Ne-
mo aliquid in occulto facit. si huius fa-
cis manifesta te modo. omnia ei huius dix-
erunt ut dicit Crisostomus. quod aliquid extor-
quebant per quod aliquid supra se di-
ceret. huius ut dicit Gregorius. ueritatem confite-
to elegit ut ueritatem dicendo ei? me-
bris fieri cuius nomen sibi fallaciter
non uersuassit. per. Posui ori meo
custodiam cum consisteret pecca-
tor: aduersum me et ideo sequitur
humiliter de se et cauta et ueritate ple-
na responsio. (Apt) non se laudabo.
Proverbiorum. xxvii. Laudet te
os alienum et non os tuum extraneus
et non labia tua. (ego uox) hec est
Johannis de se facta confessio. Et
habet duas partes. In prima ponitur
confessio. In secunda autem
confessionis confirmatio per ysaiam
Dicit ergo: ego uox: non quidem in
persona. sed in officio et similitudine

Dicit autē quatuor: quid sit. cui?
vbi. et ad quod. quid sit. quia vox propter
quatuor. vox enim verbum precedit quia in
voce format verbum ut dicit Augustinus?
et sic iohannes precursor est verbi. Luc
primo. p̄bis enim ante facies domini pa
rare vias eius. secundum est quod vox v
bum declarat sicut iohannes declarat
christum. Ioh. i. Ecce agnus dei ecce qui
tollis peccata mundi. Tertium est quod
vox deficiat et verbum auditum perficiat
Ioh. iij. Me oportet minui illum
autē crescere. Quartum est quod vox est
inutilis et absque verbo. et sic fuit in
utilis predicatio iohannis sine christo
Actu. xix. Iohannes baptisavit in aqua
dicens in eum qui post se venturus es
set ut crederet. hoc est in iherosolymis.
Actu. i. Iohannes quid baptisavit
aqua. sic ego dicit. vox clamantis
quod non mea sunt vox sed eius qui cla
mat intentione deuocōnis. instan
cia predicacōnis. virtute vocacōis
De intentione deuocōnis. Hebreo.
v. In diebus carnis sue preces sup
plicacōesque ad deum cum clamore
valido et lacrimis offerens in omni
bus exauditus est pro sua reueren
cia. de instancia predicacōnis. **Ps.**
Laboravi clamans raucae facte sunt
fauces mee. quia in illo clamore salu
tē desiderabat. **Ysaie. xxxviii.** Si
cut pullus primum sic clamabo.
meditabor ut colūba. **De virtute
vocacōnis.** qua vocabat eam longe
in peccatis exiit ad penitentiā. mortu
os ad vitam. et surdos ad auditum

Ioh. vii. stabat ihesus et clamabat
dicens. Si quis sitit veniat ad me et
bibat. Vnde et lazarus suscitans cla
mabat Ioh. xi. Et de surdis di
cit **Ysaie. xlii.** Surdi audite. et
quis surdus nisi ad quem nuncios mi
si. Sic est ergo vox clamantis et a
sono peccati homines excitatis. **Rō.
xii.** Hora est iam nos de somno
surgere. Et vbi in deserto quod sig
nificat iudeam in primo ad desertum
redigendam. vel mundum a sanctis
deserendum. vel ad vitam solitudinem
vbi impedimentum a multitudine
tumultuancium non habebat. Vnde
moyses **Exo. iij.** minauit gregem
sibi commissum ad interiora deserti
hoc est ad mystica legis deserende
Et **matth. iij.** ductus est ihesus in de
sertum a spiritu. hoc est vbi sancti
mundum deseruerunt. Et **luce. i.** Jo
hannes erat in desertis agens vbi
multitudo tumultuancium deuocōez
sua non impediuit. **Marc. vi.** Ve
nite in desertum seorsum et requiescite
pusillum. sic ergo est vox clamantis in
deserto. Ad quid autem vel quod cla
mat. dirigite viam domini. via do
mini mandata eius sunt. quia via sicut
dicit glossa. dicitur per fidem et opera
per que ingreditur christus ad nos. et
nos ad ipsum. **Ps.** profice gressus
meos in semitis tuis ut non moue
antur vestigia mea. **Hebreo. xii.**
gressus rectos facite pedibus vestris
ut non claudicans quis erret magis
at sanetur. Sed videtur impossibile quod

clamat qz dicitur. **Ihē. x.** **S**cio dñe
q n̄ ē i ptate h̄is via ei? neqz viri
vt dirigat gressus suos. s̄ ad h̄
dicēd q h̄is ē iparaē cor. a tunc
de? dirigit. **Gre.** Via dñi ad cor
dirigit cū ad p̄ceptū aīn? p̄pa
tur. **pu. xvi.** **H**ois ē iparaē aīn
aī. **(Sic dicit p̄sa. p̄pha)** q̄rto.
a ē confirmacō rñs̄iois ne pateret
calūniam ab iñdiātib? vt etiāz
sciret cui? officiū assumeret. a ido
sequit̄ tercia ps̄ istī? p̄tis q̄ ē de
scripcō nūciōz. **(Et qui missi fue
rāt)** ad iohānē **(erāt ex pharise
is)** **Regregijs** quidā in scripture
sciētia s̄ calūnios̄ ex inuidia. vñ
diāt glosa bede qz audierāt pha
risei in p̄phetis esse x̄tuz a bap
tizatz i iordane **Figurā** aut̄ bap
tizati in helya a helyseo nō dubi
tabant p̄cessisse. vñ a nūc eas re
surrexisse putabant a baptizare
vñ a nō interrogabant dicētes es
tu vn? p̄phaz. s̄ solū modo dicē
tes es tu p̄beta s̄ ille videlicet q̄
p̄figuābat baptizati. **Et** ideo di
cunt nūciū ex phariseis eē p̄cipū
Isti etiāz inuidie zelo stimulati
funt sēp ad ōne illd̄ qd̄ nō p̄ eos
icēpit **Et** ido nūc vt dic̄. **Crisosto
m?** iohānē calūniā facere voluerūt
si aī in symone capere potuissent.
math. xxij. **Pharisei** cōditiū inie
rūt vt ioh̄m caperēt i symone **(et dix
erūt ei)** **Hic** ponit̄ cōfessio de bap
tizati ioh̄is. **Et** h̄z duas ptes sc̄z
calūniosā phariseoz iterrogacō

nē a ueniētissimā ioh̄is rñs̄ionē
In p̄ma h̄az dic̄ **(Et** iterrogauē
rūt eū) **pharisei** sc̄z ioh̄em. qz sic
dic̄ **Crisos.** Cū eū blādicijs attra
hē ad id qd̄ itēdebāt nō possent
stati calūniāz submisēit dicētes.
(Quid ergo baptizas?) **h̄** ē q̄re
p̄sumis a vsurpas tibi officiū
baptizadi? cū vicē p̄sonaz q̄b?
scriptura baptizare cōcedit: nōn
geras sic p̄p̄o ore es cōfessus? **Si**
milit. p̄. **paralipō. xxij.** **Nō** ē tui
officiū vt adoleas icēsi in cōspectu
dñi. sed sacerdotuz dñi h̄ ē filiozū
Aarō ita dicūt h̄ itēdētes qz bap
tizare nō sit officiū ioh̄is **(Si** tu
nō es x̄ps?) q̄ ptate p̄p̄a baptizā
bit. **Ezech. xxxvi.** **Effundā** super
vos aquā mū. a mū. ab ō. i q̄na.
vris a ab vni. **ps̄. vris mū.** vos
a da. vob̄ spi. no. **zach. xij.** **Erit**
fons patēs domi? **dauid** in ablu
cōnē p̄ctōis a menstruate **(neqz** p̄
helyas) q̄ tātē vt utis fuit vt ignē
de celo deiceret. **iiiij. Re. p̄.** a in quo
figura baptizati p̄cessit. **Ecc̄. xl
vij.** **Amplificatus** est helyas in
mirabilibus suis quis poterit si
milit̄ gloriari tibi s̄ qui sustuli
sti mortuum ab inferis **(neqz** p̄
p̄beta?) vel ille qui i lege promis
sus est vel helyseus cuius mag
nalia tot fuerunt a in eo etiāz fi
gura baptizati p̄cessit. **Atten
de** autem qz bonitas ioh̄annis
tra de se negat. nobilitatē digni
tatis a potestatis in hoc qz diāt.

Non sū ego xp̄us. magnitudinē
virtutis et s̄c̄ditatis in hoc q̄ di
at non sū helyas. excellenciā sapi
encie et illuminacōnis in h̄o q̄ diē
nō sū p̄pheta. In hijs em̄ tribus
maxima p̄c̄a sup̄bie et iactancie
fiunt contra deū. Angelus em̄ pre
sumpsit p̄tatem. et cecidit
Homo p̄mus sapiam et expulsus
ē a paradiso. Antixp̄us vsurpabit
sanc̄ditatē virtutis et dānabitur.
Iher. ix. Nō gloriatur sapiēs in
sapiēcia sua neq; fortis in fortitu
dine sua neq; diues in diuicijs su
is. s; in h̄o gloriatur q̄ gloriatur sci
re et nosse me: fortitudo r̄fertur ad
p̄tatem et diuicie ad s̄c̄ditatis vir
tutē. r̄ndit eis ioh̄es dicens. Ecce
pars de cauta et vera et humili re
s̄p̄sione ioh̄is. Et habz duas par
tes. in quarū prima de suo baptis
mo cōfitemur huilia. In sc̄da autē
de baptismo xp̄i cōfitemur subli
mia. dicit ergo ego baptiso quia
me? act? ē actus hominis in baptisā
to qd̄ nō est in baptismo xp̄i. Vñ
sensus ē. ego baptiso hoc ē corp?
abluo. Vñ glosa: nō imputet qd̄
ago audacie: qz corpa abluo aq̄
nō aufero p̄c̄a vt sicut nascendo
et predicando p̄cursoz sū sic bapti
sando. et ideo iterabat baptism?
ioh̄is. vel potius vere et recte cristi.
baptismate baptisabatur q̄ a io
h̄ane baptisati fuerūt. Actū. xix.
In q̄ baptisati estis? Ac illi dixē
rūt in ioh̄is baptismate. Et tunc

baptisauit eos in noie dñi ihesu.
Actū. i. Ioh̄es quidez baptisauit
aqua. ioh̄es em̄ introduxit ad cō
suetudinē baptisadi in materia et
actu baptismi s; nō in forma que
cōferebat sanc̄tificacōnem. Et ab
hijs duob? baptista vocat et n̄
lus ap̄torum vel discipulorū voca
tur baptista. q̄a illi baptismi cō
ferebant h̄o est in quo xp̄us intus
opabat. qz aliter tot eēt bapti
ste q̄t sunt baptisantes. Et sic hu
milia de se cōfitemur ioh̄es. Rō.
xij. Nō alta sapiētes s; humilib?
cōsenciētes. Ps. neq; abulauit in
magnis neq; in mirabilibus sup
me. Medius autē v̄m: hic subli
mia de xp̄o cōfitemur. tāgit at̄ tria
mediacōem occultacōnem et digni
tatis altitudinē. Circa mediacōez
tāgit duo mediatoris naturam et
actū. et mediatoris recludinē
de p̄mo dicit. medius autē v̄strū:
Ad h̄am int̄ vos veniens ad bap
tismū nō se preferēs vobis q̄ hu
milit̄ veniat ad baptismū vt bap
tismū sanc̄tificet. Mat̄. iij. Venit
ih̄us ad ioh̄anem vt baptisat̄ur
ab eo. ioh̄es autē p. e. dices Ego
a te debeo baptisari et tu venis ad
me: ih̄us autē dixit illi sine mō. sic
n. d. n. im. o. ius. medi? autē quia
medius inter deū et hoīes. i. Thi.
ij. Mediator dei et hoīm homo cri
stus ih̄us. vel medius qui se oibz
p̄p̄e positus et p̄p̄inqs exhibet ad
v̄sū. Gen. ij. Lignū vite positū in

medio paradisi. **D**ic medi? vñm a
mediato: vñ (stetit) red? qui nū
q̄ fuit ad vicia iacuratus. **Cant.**
ij. En ip̄e stat post parietez n̄m
qz sol? r̄cis ad parietem ifirmi
stetit corpis (quem vos nescitis)
Tāgit huilitatis occultacōez. qz
ita huil̄ int̄ alios apparuit q̄ nō
agnoscebat ec̄ā a sc̄is. ioh̄. p. **Et**
ego nesciebat eū. sed vt manife
staret̄ i isrl̄. ideo ego veni i aqua
baptisās. **psa. xlv.** Vere tu es de
us absconditus: de? isrl̄ saluator
Ysa. liij. quasi absconditus est
vult? ei? a despect? . vñ nec repu
tabim? eū. **Actu. xvij.** qd̄ ignorā
tes colitis h̄ ego ānūcio vob̄. **Lu.**
x. H̄i oculi q̄ vident que vos vide
tis. **D**ico enī vob̄ q̄ multi reges a
p̄phete voluerūt videre q̄ vos vide
tis a audire q̄ vos auditis a nō au
dierūt. **I**pse est qui post me ven
tur? ē. **H**ic cōfiteatur de xp̄o subli
mia a tangit tria sc̄z q̄ altitudo p̄
regis debuit h̄ie p̄cursorē qui eū
precedit s̄m dignitatez q̄ null?
sanctorū sufficit ad minimi obse
quiū sui a dignam p̄donatē. **D**i
cit ergo: ipse est qui post me: na
scendo predicando moriendo: ven
tuus est: quem ego vt p̄cursor
prenūcio sic lucifer solem sicut
p̄reco r̄gem sicut p̄pheta saluato
rem. **Matth. xxi.** Nouissime autē
misit ad eos filiū suū dicens ve
bunt filiū meū post ioh̄anē ec̄iaz
uenturus erat qui omnib? humi

libus erat humilior. **Ysa. liij.** Vi
dimus eum nouissimum virorum
Vñ psa. xlv. In p̄sona ioh̄is d̄z
ego ante te ibo a gloriosos terre
huiliabo. **gen. xli.** **P**recomis voce
clamante vt oēs coram eo genua
flecterent a p̄positum sc̄rēt vni
se terre esse egipt̄ hoc est mundi
(qui ante me fact? est) etermita
te. dignitate. a gr̄e causalitate.
Ecc̄i. xxiiij. Ab im̄cio a ante secu
la creata sum. **p̄. viij.** **O**idma
ta sum ab eterno a sic p̄cedit ef
mitate. **D**e dignitate hebre. p. **Cū**
fit splēdor glorie a figurā s̄bstācie
ip̄si? portāsqz oia v̄bo vtutis sue
purgacōez p̄cōz faciēs sedet ad
dexterā ista. **in ex. tūto me. āgel**
ef. q̄to dif. p̄ il. nō. h̄editauit **D**e
gr̄e causalitate **Joh̄is. p.** **G**ia a
veritas p̄ ih̄m xp̄m facta ē **Joh̄ā**
nes aut nō cōferebat gr̄iaz. ij. pa
lip. p. **D**ñs erat auz eo a magnifi
cauit eū i excelsū. **Eiusdē. ix.** **M**a
gnificat? ergo rex salomon hoc ē
pacific? fuit sup̄ vniūsos reges
terre diuicijs a gloria. hoc tñ in
ante habitis exposita sunt. **(Cū**
ius ego non sū dignus) neqz ali
quis (vt solvam corrigiam calci
amenti sui) qd̄ vt **Crisostom?** di
cit minimi seruicij est obsequiū
hoc est non sum dignus vt i mi
nimiseius obsequijs appareā.
Luc. xv. **J**am non sum dignus
vocari filius tuus fac me q̄dem
sicut vnum de mercenarijs tuis

quidā tamē dicūt q̄ hic figuratiē
cōfitef se ad sponfū non eē p̄dōne
um vt ducat sponfā xp̄i eccl̄iam
quā si ducēt nomē sponfi v̄furpā
to : s̄m legē calciamenta xp̄i solue
re deberet Deutro .xxv. Vocabit
nomē eius domi? discalciati in isra
hel q̄d impropriū cristo noleb at
facere iohes . Ruth . iij. Solue er
go calciamentū . ita dixit booz q̄n
duxit ruth . Alit expōit q̄ calca
mentū deitatis xp̄i fuit hūanitas .
pes autez deitas . a corrigia fuit ip
savnio In p̄dumeā extendam cal
ciamentū meū . dicit ego iohānes
q̄ nō est dignus soluere : hoc est i
dagare a exponere corrigiā . hoc ē
v̄monis misteriu? ap̄ve . Ysaie .
liij . gnacione? eius q̄s enariabit
q̄ d . v̄digne nullus . Nec i betha
mia : vltia pars ē in q̄ describit lo
cus vbi tā memorabile testimoni
um est phibitū . tres aut sunt cau
se q̄re describit locus . vna quidē
quā dicit Cris . vt sciat q̄ non in
angulo factū est istud . s̄ corā mul
tis a in manifesto corā eis qui cō
fluebant ad iohem de om̄i genere
hōim a locorū . Sc̄da cā s̄m eūde?z
est . qz paulo āte factū est . a si q̄s
dubitaret poterat requirē ab hōim
nibus ibi manētibus . Tercia aut
cā mistica ē . qz bethania domus
obediēcie interpretat . q̄ qz respiciat
ōne preceptuz : necessaria ē bap̄ti
satis qz ipa est p̄fecta iusticia sic
xp̄us venies ad bap̄tismū dicit .

Math . iij . Sine mō sic em̄i decet
nos iplere ōnem iusticiā . i . Regū
xy . Melior est obediēcia q̄ viciē
a auscultare magis q̄ offerre adi
pē arietū . dicit ergo hec in betha
mia facta sūt trans iordanē hoc vt
dicit bedadiat ad drām illius be
thanie q̄ erat iuxta iherl̄m . vbi do
min? lazaruz suscitauit . et sic due
erāt bethanie vna iuxta iherl̄m . al
tera trans iordanē vbi erat tūc io
hānes bap̄tisans . tamē Cris . nō
vult eā vocari bethaniaz s̄ trāsla
tio quā ipse expōit h̄z sic . hoc in
beth aboria facta sūt . sed prima l̄ra
est cōmuniō .

Altera autez die viditi iohā
nes . rē . Dic incipit pars il
la que est de inductione audienā
um ad fidē testimoni . diuidit at
hoc pars in duas . In quaruz pri
ma ponūtur testimonia ioh̄is ad
fidē cristi cōuertēcia . In sc̄da aut
ponit ipa cōnisiō facta in audiet
bus ibi . audierūt euz rē . Adhuc
p̄ma harū subdiuidit in duas .
In quarū prima p̄ testimonium
excitat audietes . In sc̄da autē ite
rato testimonio iducit credentes
ibi Altera autē die . Adhuc prior
harū subdiuidit in tres ptes . in
q̄rum p̄ma excitat audietes ad ex
cellenciaz xp̄i in duab? naturis re
parātis lapsū generis hūani . In
sc̄da iterat excellenciā xp̄i quā ha
bet ab eterne sue deitatis a p̄desti
nacionis ad opus redempcionis

digmitate ibi: hic ē de q̄ dixi In t̄
cia iduat excellēciā sui opantis i
facmētis. ibi: et ego nesciebā eū.
In p̄ma h̄az t̄gūt tria. i q̄z p̄
mo t̄git ioh̄is i visu ih̄u limpi
ditas. in secūdo d̄ni ih̄u huilitas
in tercio testificātis veritas Dicit
ergo: alterā autē die. qz vna die
phariseis de absēte ih̄esu testiō
nū phibueāt in q̄ die fulsit lux i
telligenciē ioh̄is de absēte. Alte
ra autē die: post illā lux intellāis
r̄flexa ad s̄cū fulsit de p̄nte. p̄u.
iij. Semita iusti q̄si lux splēdes
et crescēs i p̄fectū diē. tal̄ eī visio
de luce q̄ veā ē lux illuminās ōnē
h̄ōinem veniētē in h̄ūc mūdū. ve
re diem facit i cordibz s̄ctorum.
sap. xvij. S̄c̄s tuis maxima fu
it lux et post pauca p̄t qd̄ ignis
ardētē colūnam ducere habebat
ignotevie et solem sine lesuā locū
h̄ospicij p̄stitisti et ideo per colum
nā ducebant lucis ad veri cogni
tōnem et p̄ solez in tabnaculo sui
luminis eos h̄ospitātē et arāid an
tē ab erroris tēbuis defēdebant
et ideo i hoc lumine (vidit ioh̄es
ih̄esū) et agnouit Job. xliij. nunc
oculus me? vidz te idcirco me re
p̄bēdo. Lu. ij. Videit oculi mei sa
lutaē tuū. et h̄ ē vna de gracijs fa
ctis ioh̄i q̄ intus et extra cordis et
corpis ocul̄ meuit vidē ih̄m (ve
nientē ad se) Ecce visa d̄ni huili
tas. qz ipse maior existēs v̄it ad
minores. Math. iij. Ego a te de.

bap. et tu venis ad me s̄ h̄ec est si
mul amoris et huilitatis. Ioh̄is.
xiiij. Ad eū veniem? et mātionem
ap̄d eū faciem? Math. viij. Ego
veniā et quāto eū ita et nūc curatu
r? orbe p̄ baptismi s̄cificacōnē ve
nit ad ioh̄em (et apt) ecce testi
fican̄ veritas de excellēciā saluato
ris i vtraqz natuā lapsus h̄ōis re
p̄atis Et ideo duo dic̄ scz māfue
tudiez paciētis et v̄tutez passiois
Primū ē huilitatis. secūdū est di
uinitatis. p̄mū t̄git cū dic̄ (Ec
ce agnus dei) i q̄ tria t̄git p̄ncie
scz defigacōnē et mansuetudinē et
v̄tutē et diuinā p̄molacōez p̄ncie
cristi defignacionem tangit cum
dic̄ per demonstracōnem: ecce q̄
semper seipsum salutem nostraz
operans exhibuit. p̄s. In capite
libri scriptum est de me vt facerē
tuam voluntatem deus me? p̄sa.
lxij. Ecce deus noster: ecce merces
eius cum eo et opus illius coram
illo. Agnus: in hoc tangitur mā
fuetudo. Ioh̄. xi. Ego quasi agn?
mansuetus qui portatur ad vi
ctimā. vel qz agn? i greco ē idem
q̄ pius. latine autē agn? ab ag
noscedo d̄cūs ē. quia vocem n̄ris
in toto grege balantis agnoscit
et agnoscit ab ea Et sic i agno no
tat māfuetudo et pietas; et agnicō
fuoz: mansuet? em̄ est malis ad
se confisis als conuersis. pius au
tem hoc est beniuolus bonis et
diligentissime agnicōnis suis.

De mansuetudine. **Numeri-xij.**
erat moyses mansuetissimus? omnium
viroz qui erant super terram. **Moy**
ses autem figura est christi qui sic dicit
psalme-lxij. Sicut ovis ad occisionem
duccetur: et quasi agnus coram tondente
se obmutescet et non aperiet os
suum. **De pietate dicitur i. Thimo-iiiij.**
Exerce te ipsum ad pietatem: pietas
enim ad omnia valet promissionem ha
beres vite que nunc est et future. **De**
agnitione. Job-i. Ego agnosco
meas et agnoscunt me mee. **scda.**
Thimo-ij. Novit dominus que sunt
eius. sic ergo agnus est. Agnus est
etiam ab utilitate que lanae sive zver
sacris per exemplum dat in vestimen
tum virtutis: et carne in cibum nutri
menti spiritualis. et lac doctrine in po
tium puulis nondum ad solidum cibum
perfectis. de primo dicit **Job-xxi.** Si
non de vellibus ovium meorum cale
factus est. de lacte autem i. **Cor-iiij.**
Tanquam puulis in christo lac vobis
potum dedi non escam. de lacte similes
et lana **Ezechie-xxxiiij.** Lac come
debatis et lamis opiebamini. Est
autem et innocens sicut agnus? et ideo **Ex**
odi-xij. dicitur quod erit agnus absque ma
cula. **Carnem autem in cibum dat perfe**
ctis: caro mea vere est cibus Job-
vi. Et sanguis meus vere est potus
super lucam autem plura de agno sunt
notata **Luc-x.** super illud **Ego mit**
to vos sicut agnos inter lupos et
ideo hec sufficiant. dicitur hoc ideo dicitur
quod agnus est sacrificium dei sicut dicitur

Exod-xij. **Tolletis agnum** et immo
labit eum universa multitudo ad
vesperam hoc est in mundi fine et ideo
Numeri-xxviii. dicitur quod agnus est sa
crificium iuge quod semper est offerendum
hoc enim fit pro peccatis. **Vel agnus**
dei quod qui est filius dei specialiter est
hic agnus filius est dei **Apo-c-xiiij.**
Vidi supra montem syon agnum
stantem et cum eo centum quadraginta
quatuor milia que significant universi
tatem redemptorum. secundum tamen agit autem
virtute passionis quam habet ex dei
tate: cum dicit **Ecce qui tollit peccata**
mundi **Ac** si dicitur ego percurro et
omnino peccata inuitas ad pernam. ille
autem tollit et regenerationes sacramen
to et virtute sui sanguinis: excludens
angelum percursorem **Et in figura hoc**
postes et suplimiaria sanguine agni
lunari percipiunt Exo-xij. **Isaye-li**
ij. pro eo quod tradidit in mortem ani
mam suam cum sceleratis reputatus
est. et ipse peccata multorum tulit et pro
transgressoribus oravit ut non peri
rent. i. petri-ij. peccata nostra ipse per
tulit in corpore suo super lignum. **Dic**
est de quo dixit: hoc iterat testimonium
et exorat audientes a dignitate
eternae sue veritatis et predestina
tionis ad opus redemptionis: Et di
cit tria: posteriori in tempore christi
manifestacionem et precellentem dig
nitatis ad se operacionem et ipsam
eternitatem. de primo dicitur hic prin
cipaliter demonstratus est. de quo dixi
offert enim se ultro ad salvandum

pu. p. En pferam vob spiritum
meu (post me venit vir) hoc h ad
dit q dicit: vir: qz vir erat vires
in natura. vires in g'cia. vires
in v'tute a sapientia. omnia vires
faciens in salutis opere. De primo
Ihe. xxxi. Nouu faciet dominus
super terram. femina circūdabit
vir. De secūdo iob. p. **E**at ille vir
magnus inter ones orientales.
De terco **Ysa. iij.** Apprehendent
septem mulieres virum vnum h
est xpm septem virtutes i quib?
vniuersitas virtutu ctinetur. De
q'ito zacharie. vi. **E**cce vir ories
nomen eius a subter ipsum orie
tur. **P's.** Orietur in diebus eius
iusticia a abūdanā pacis. **I**tez
p's. **B**eat? vir qui non abiit a c.
a erit tāq lignum quod plātātū
est secus decursus aquarum qd
fructum suum dabit in tempore
suo (qui ante me fact? est) hoc ē
sicut prius qui predestinacōne a
ordinacōne diuina dignitate fa
ctus est: ante me: hoc est vt sit an
te me vt rex ante preonem a sicut
sol ante lucifer. De p'mo apoc. p.
Primogenitus mortuorū a pri
ceps regum terre. De secūdo mal.
iij. vob timētib? nomē meū orie
tur sol iusticie a sanitas in p'nis
eius. **V**nde sicut sole crescente de
crescit lucifer a absconditur. ita
xpi lumine cloruscante decreuit
Joh. iij. Me oportet minui illuz
at cresce (quia prior me erat) et

mitate. qz ab eterno p'destinat? ē
vt esset por iohē a quolibet scō.
Rō. p. Qui predestinatus est in
v'tute h'm spm scāficacōis. nulli ei
sanctoꝝ ccedit q sanguine spōsā
eccliam accipiat a mundet nisi si
bi. h em habz virtute deitatis q
sola mūdāt a pctis a v'tute hūa
nitatis q ad spōsam conformat
a sic por est eternitate a dignita
te a efficacia grē redēpcōis (Et
ego nesciebā eū). **D**ic incipit ps
tercia in qua inducūt excellēciāz
cristi in sacramentis operantis a
diuiditur in duas ptes. **I**n qz
p'ma tāgit ea q faciunt insuspi
cabile a falsa suspicōe testimoniū.
In secūda aut tāgit testimoniū ip
sū ibi: ego vidi a testimoniū phi
bui. **I**n p'ori aut p'cū haz tāgit
tria. quoz p'mū est ablacō male
suspicacōis q eē potest p'p' grām
familiaritatis. secūdū ē signū cor
palit' apparēs i argumētū verita
tis ibi: a testimoniū perhibuit. ter
cium autē ē autoritas ruelacōis
ibi: a ego nesciebā. **I**n p'mo duo
fāt. p'mo abnegat ex familiaritate
p'sone accepōnez a testimoniū sui
p'it finē a necessitatē. **E**t dicit: a
ego: q'uis de ipō feraz testimoniū:
nesciebā eū: ex aliq' familiaris ai
ciē noticiā. qz non sū secū cūsa
t? in domo v'l in p'ria. h i heremo
q'uis ergo nouerū in vtero m'no
deitatem ipi? tū ex familiari noti
ciā sanguinis vel conuersacionis

personā non accepto. ut propter hoc
feraz testimonium quod ista carnali
amicicia neminem nosco. **ij. Cor.**
v. Itaque ex hoc neminem nouimus
secundum carnem: et si cognouimus? secundum
carnem christi. sed nunc iam non nouimus.
Ista sola noticia commendabilis est in sanctis que non ex carne
sed ex sola dei gratia procedit. **Math.**
xvi. Huius es symon bariona quod
caro et sanguis non reuelauit tibi
sed. hoc ergo uult dicere secundum **Crisostomum.**
ego secundum carnalem affectum nesciebam
eum unquam quod mihi conuersatus in de-
serto carnalis eius personam ignota
fuit. sed ut manifestet audientibus
me in israel hoc est in iudea ubi no-
ticia dei esse debet et cui promissus est
saluator: et a quibus ad gentes fi-
des eius debet deriuari. propterea ego
ueni missus a deo in aqua que corpus
tuum abluunt baptizans et ad filium
baptismi homines inducens et as-
suescens. **Luce. iij.** Factus est spiritus
super iohannem zacharie filium in de-
serto et uenit in omnem regionem
iordanis predicans et baptizans.
Ysaie. xij. Notas facite in populum
adiuuaciones eius memoretote quoniam
excelsus est nomen eius. tamen augustinus
dicit quod nesciebat eum iohannes. id est
non ut hominem uel deum quem ante diu
ab ineunte etate cognouerat. sed
nesciebat eum ut baptistam uerum
et personam tollentem. et ideo dicit quod cum
quinque modis personam baptisandi
agnosci possit. scilicet personam autoritatis

et personam cooperationis. et personam inuocacionis. et potestas excellencie. et
personam misterij. quod iohannes nesciebat
eum pro ut est talis personam conferens.
nesciuit enim quod nullam istarum personarum
alij uellet conferre nisi personam mini-
sterij quod qualiter intelligendum sit
oportet exponere istas personas. Est
enim personam autoritatis illa que propria
autoritate operatur in baptismo ad
impressionem characteris et sanctifica-
cionem abludentem a peccatis et institu-
cionem sacramenti. hanc enim solus de-
us habet et nulli conferre poterit quod
sit deus quod nemo sua autoritate
poterit dimittere personam nisi solus deus.
Ysaie. xliij. Ego sum. Ego sum ipse qui
deleo iniquitates tuas propter me. **Ps.**
**Tibi soli peccaui et malum cor meum
fecit.** **Math. viij.** quis poterit dimittere
personam nisi solus deus? Personam autem co-
operationis est ut homo uirtute propria
cooperetur deo: ad mundacionem ite-
riorum et baptismi sanctificationem.
et hanc etiam deus alij conferre non po-
tuit: quia non potuit conferre quod seculi
aliqua creatura esset deus. **Ysaie. lx.**
ij. de gentibus non est uir mecum
et ibidem arcus pexi et non erat auxi-
liator. **Eccl. li.** respiciens eam ad ad-
iutorium hominum et non erat. Personam autem
inuocacionis est ut inuocato no-
mine alicuius baptismi sanctificare-
tur sicut inuocato nomine trinitatis
et hanc quidem conferre potuit
sed noluit ne tot essent baptismi quod
baptisantes quod dicit **Epl. iij.** **Vna**

fides vni baptismi: **P**tās autē ex
cellēcie ē. vt excellēciōri baptizan
te excellēciā ē baptismi a hō nolu
it offerre hōi. ne spes poneret i hōi
ne. qz dicit. **I**hē. xvij. **M**aledūis
ē q̄ spem pōit i hōie. a pōit carnez
brachiū eius: **P**tātē autē ministe
riū potuit offerre a stulit vt mini
stri ecclēie eēt ministri x̄m facimē
toz collacōne a nichil obesse pos
set ministris vbi bonū ē dñs vt
dicit **A**ug⁹. **I**n multis autē pdes
se potest minister bon⁹. **p**. **C**oz.
iij. **S**ic nos existimet hōmo vt
mīstros x̄m dispēlatōres ministe
riorū dei. nesciebāt autē iohēs: qz
p tates tres medias nulli collatu
r⁹ eāt q̄s cōferre poterat. sic nesci
ebat h̄m grego. **V**truz p se ipsū
ad infernū descēdit? erat vlt p ali
um liberacōez ab inferno pfair?
h̄ bñ sciebat qz p tātē autoritatis
nulli erat collaturus a ministerij
p tātē collatur⁹ erat ministris. a
h̄ modo itelligit illa longa glosa
Augustini q̄ dicit visa columba
dicit se p eā didicisse q̄. expōsiō
autē **C**risostomi liālior ē. sed **A**u
g⁹. s̄taliōr (a testimoniū pbibu
bit) **H**ic facit credibile testio
niū p signū spūs sancti corporali
specie apparētis. **T**āgit autē hic
tra **I**n pma ei finē iduāt isti? vi
sionis ne ex leuitate elata videat
In secūda certitudinē **E**t i tercia
signū. dicit ergo: a testimoniū per
hibuit (iohēs) q̄si dicerz nō leui

tate iactācie hāc visionē retulit.
h̄ qz necia fuit. qz non credētib⁹
testiomū pbibuit. **p**. **C**oz. xiiij.
Signa data sūt nō fidelib⁹ sed
infidelib⁹. **i**. **C**oz. xij. **F**ais sū in
fipiēs: vos me coegistis. a ibidē
s̄bdit veniā autē ad visiones a re
uelacōes dñi. **p**. **D**e? laudē meā
ne tacueris. qz os pctōis a dolo
si sup me aptū ē. sic ei necessitas
testificacōis apud infideles h̄ te
stimoniū exegit (dices **Q**uia vi
di) **H**ic tāgit certitudinē. qz vidi
De visu ei testimoniū pbibet. ad.
iij. nō possum? q̄ vidim? a audi
uim? nō lo q̄ (spūm descēdētē) **E**c
ce tercio pōit signū visū a dicit qui
qz. primū ē qd̄ ocul cord̄ tñi vide
tur a h̄ tāgit aū dicit: vidi spūm. scz
ocul cord̄ i signo sēhibili spūsa
ctum cognoui. **p**. **s**. **S**pirit⁹
dñi sup me eo qz vnxit me dñs:
descēdētē: hoc ē secūdu p effectū i
telligēdū qz etiā nō cordis oculis
p fidē illūmātem apparet. descen
dit enim spūm p effectū i facti
ficacōne aq̄ quib⁹ contulit vim
regnatuā. qz vbiqz pñs ē p eēn
ciā potēciā a pñciāz. **E**cclē. **p**. **L**u
strans vniūsa p arcuitū pget spi
t⁹. **s**. **p**. **S**pūs dñi repleuit or
bē terraz. **I**te. **v**. **p**. **P**er nacōes i
aias scās se trāsfert a aicos dei a
pphas cōstituit **S**ic enim descen
dit spūm a non aliter vel quia
descēdere facit vt humiliat facimē
tuz suscipiatur sic malign⁹ spūs

Ideo dicitur ascendere: quia per contemptum sacramentorum ascendere facit. **Ysaie-xliij.** In celum conscendam super astra dei exaltabo solium meum. **Ps.** superbia eorum qui te oderunt ascendit semper. humiliter enim debet homo descendere. ut dicit **Ihero.** ut in creaturis que sunt materia sacramentorum salute gratia qui in gustu creature contra deum superbiens mortem inuenit. Sic enim tangit modum percipiendi sacramentum et gratiam sacramenti per humilitatem. **Jacobi-iii.** deus superbis resistit humilibus. at dat gratiam. quasi colubam: ecce tero tangit hic comitatis figuram. quia coluba innocens avis est: et sine felle a mansuetudinis et hec figura competebat. quia sicut dicit **Gen.** viij. coluba nuda fuit clemencie de aquis diluuii peccatores submergetis per hoc quod tulit ad archam ramum virentis oliue. Ita nunc in aquis baptismi fert benignitatis complementum per submersionem peccatorum. **Matth.** xii. Vidit spiritus sanctus sicut colubam descendente. **Luce.** iij. descendit spiritus sanctus sicut coluba in ipsum. Sed queritur secundum quem modum spiritus sanctus fuit in hac columba plus quam in alia. Aut enim fuit per unionem ad ipsam: et tunc spiritus sanctus secundum esse coluba fuit. sicut filius est homo. aut non fuit unitus: et sic non fuit aliter in ipsa quam in alia creatura. **Adhuc** autem queritur quare potius elegit colube spiritum in quo

apparere quam alterius animalis vel alterius creature. **Ad** hec autem sine preiudicio dicendum est quod quibus etiam in corporali specie attributa sunt personis propria: que nulli alii persone conveniunt sicut vox que sonat super filium hic est filius meus dilectus: et tribuitur patri et non filio vel spiritui sancto. et spiritui sancto attribuitur proprie colube species et non patri neque filio. tamen nec pater unitus est voci. nec spiritus sanctus colube. quia quantum modis apparet deus in creatura. scilicet per vestigium et ymaginem. et sic est essentialiter et principaliter in omni creatura. secundo apparet ad manifestationem alicuius operationis. et sic pater est in voce et spiritus sanctus in coluba. **Apparet** etiam in gratia alicuius operationis. et sic pater et filius et spiritus sanctus sunt in sanctis et in aliis etiam in quibus effectus gratiarum gratum faciendum vel gratis daturum operantur. **Apparet** etiam per unionem. et sic solus filius apparuit in humanis et ideo per unionem manifestationis sue est in coluba et non in aliis. **Ad** secundum dicendum quod proprietates istius avis comitate ostendunt spiritus sancti. et quia primum signum clemencie columba tulit in aquis. talia autem multa notata sunt **Luce.** iij. nec oportet hic repetere hoc est ego quod dicit. **Quarto** dicit locum unde descendit dicens de celo quia de celo ubi est locus gratie et glorie veniens indicabat ibi celorum aperturam.

futura esse p̄ baptismū renatis .
Luc. iij. .7. math. iij. .Celi apti sūt
sup eū. Ezech. p̄. Apti sūt in celi
7 vidi visiones dei. (Et mansit su
p eū) Quidē ē. qz cū i alijs spūs
nō req̄scat i xp̄o req̄scit ex ip̄o
i alios p̄cedit. ysa. xi. Req̄scet su
p eū spūs domini spūs sapiēcie 7
intellcūs Deut. xxxij. beniamyn
h̄ ē fili? dextre amātissim? deo i eo
tāq̄ in thalamo iugiter req̄scit
Amātissim? aut nō potest esse n̄
p̄ amorem spūs sancti 7 in illo req̄
scit spūs sancti? (Et ego nesciebā
eū) Sic facit credibile testimoniū
ex autoritate reuelantis 7 reuelacō
nis. Tangit autem tria q̄rum p̄
num est iterata amōcio suspicio
nis Secūdu autem autoritas re
uelantis. 7 Terciū autoritas re
uelantis. Dicit ergo: Et ego nesciebā
eū: vel qz affectu carnali nō agno
uit v̄l qz facie ad facie nō agno
uit. quia ignotus fact? fuerat ex
longa absētia vel q̄a p̄t multā
humiliacōnis absconcionem nō
agnouit hunc esse in p̄sona quē
tū in mūdo sciuit esse per p̄nciam
carnis vel quia nō cognouit eum
in potestate sacramentali quāz p̄
se ip̄m exercere vellet 7 non altei
cōmittere. Simile ē Gen. xxvij.
vbi d̄r de ysaac non cognouit eū
scz filiū suū. qz pilose man? simi
litudinē maioris expresserant sic
7 in cristo similitudo hispide car
nis p̄ similitudie p̄ctōz fecerunt

xp̄m nō agnosibilem etiā factis
Ysa. liij. Quasi absconditus vul
t? ei? 7 despect? v̄n nec r̄putaue
rum? eū. quis em̄ filiu? dei noscat
i signis latromis? p̄s. p̄pter ver
ba labiorū tuorū ego custodiui
vias latromis. Et si obiciat q̄ io
hannes cognouit cristū in utero
m̄ris. Dicend? q̄ h̄ v̄z ē. h̄ h̄ fuit
ex instinctu spiritus sancti. Et dicit
Gregori? q̄ sepe spūs sancti? tagit
corda p̄phetarū ad vnum 7 non
tangit ad alterum 7 sic h̄ ad no
ticiam personalem nō tetigit cor
iobānis Ideo oportuit vt signo
visibili demāret vt sacmētū sc̄ifi
cator. sic ego dicit: 7 ego nesciebā
eum. Ps. Sc̄dm̄ translationem
theodiciōnis homo est vt quis co
gnoscit eum? (Ved q̄ misit me)
Ecce autoritas reuelantis (baptiza
re i aq̄) vt homines ad materiā
7 actum baptismi introducētur
(ille) tate autoitatis (nichil dix
it) Act. xxvi. Non fui incredul?
celesti visioni. sed h̄is qui fuerūt
damasci p̄mū 7 iherosolimis (et
per omnem iudeam 7 gentib? an
nunciaui (sup quem videris) sig
no corpali. Ps. Tūc locut? es in
visione factis tuis 7 dixisti posui
adiutorium sup potentem 7 ex
altaui electum de plebe mea hoc ē
cristum filium meum. Osee. xij.
Ego visionē multiplicavi eis (spi
ritū) factū in sp̄e colūbe (descēde
tē) ad māifestacōez sc̄ificatoris

et sacramenti. et ma-
nentem: quiete et ad omnem actum spi-
ritus: cum in alijs sanctis non fit ad
omnem actum sed ad quosdam. **Johis**
iii. Non enim dicitur de? ad mensuram
spiritum supple filio. hic est vere qui
baptizat: auctoritatis proprie potestate
et sui nominis invocacione et patris
coopacione et non sicut minister sed
ut dominus et omnipotens. et ideo unum
est baptisma sicut una est fides.
Actuum. i. vos baptisabimini in spi-
ritu sancto non post multos hos
dies. **Et hoc est scilicet quod sequitur**
in spiritu sancto. hoc enim modo
christus dei patris character intus ca-
racterem baptismatis imprimit et spi-
ritu sancto qui ab ipso procedit pec-
cata remittit. quous ministerium
exterioris opacionis homo aliquis
exercet. et ego vidi: istud est testimo-
nium exortas ad fidem plenam au-
dietes. dicit ergo. et ego vidi sic
spiritum descendente et manentem.
Abacuc. iii. Consideravi opa tua
et expavi. **Et testimonium prohibui**
Ps. Mirabilia testi. t. d. io. scri-
tata est ea anima mea. **Itē testimo-**
nia tua credibilia facta sunt miris
quod hoc est filius dei quem ante virum voca-
vit. non audita voce patris. **Luce**
iii. Tu es filius meus dilectus. fili-
um dei esse nominat et declarat idem
quod pater qui mentiri non poterit. **Ita**
aperte hoc declaravit. **Ps.** dominus dix-
it ad me filius meus es tu ego ho-
die genui te. **Matth. xxvij.** Vere

filius dei erat iste. **Querit** autem
hic a curiosis magis quam devotis si
etiam alij cum iohanne viderunt spiritum
colube et audierunt vocem patris.
Ad hoc sine preiudicio dicendum
videtur quod probabile est alios nec vi-
dissent nec audivissent: tunc iohanne
testimonium non fuisset necessa-
rium. **Querunt** etiam curiosi quid post
ista apparicionem factum sit de coluba
Et ad hoc dicendum quod licet novit
deus: dicit tamen beda quod redacta
est in preiacentem materiam. de? enim
illa in ecclesia manere noluit ne esset
ocasio peccandi sicut etiam ser-
pente conteritur fecit quem fecerat mo-
yses in deserto. **iii. Reg. xvij.** **Al-**
tera die. hic iterato testimonio in-
ducit credentes. et dicuntur quatuor
in quorum primo describitur dispo-
sicio testificantis. **In secundo iohis**
copia in discipulis. **In tercio respe-**
ctus iohis in auctorem salutis. **In**
quarto testificacione veritatis. dicit
ergo. altera die nove illuminacione
mis: quando iterum spiritus sanctus cor ho-
minis tetigit et se christus ei presentavit
per illum. illuminas tu mirabilis a mo-
tibus eternis: turbati sunt omnes in-
sipientes corde. **ii. Petri. i.** **Habe-**
mus firmiter prophetici sermonem
cui bene factis attendentes quasi
lucerne ardenti in caliginoso loco
donec illucescat dies et lucifer ori-
atur in cordibus vestris. **Infra. n.**

Et lucerna est et lucifer. dies autem
et illuminatio facta per christum (sta-
bat iohannes) qui a ratione veri-
tatis non se flectebat. iij. Re. xvij
Vivunt dominus exercituum ante cuius vul-
tu isto. Vn glossa. Immobile stat
in culmine perfectio (Et ex disci-
pulis eius duo) glossa firmis herē-
tes et magisterio: duo autem: propter
gemine dilectionis affectum qui minus
quod inter duos esse non potest. pu.
xvii. Frat qui adiuvat a fratre
est quasi civitas firma. Ecces. iij.
Si duo sunt fouebuntur mutuo.
Luc. x. Misit eos binos in omnem civi-
tatem et locum quod ipse erat venturus
Non facit autem mentionem dicit Cri-
sostomus de alijs. quia isti devoti fu-
erunt Alii autem liuore detinebantur
zelantes pro gloria iohannis contra
christum (Et respiciens iherosolimam) quia dilectio
iohanis multiplicat respectum ad
iherosolimam. Baruch. iij. Disce ubi sit lu-
men oculorum et pax Ecces. p. Non
saturat oculus visu et auris audi-
tu non implet (Ambulante) ad se in
salute nostra paranda proficere. p.
Jo. ij. Qui dicit se in christo manere dicit
sic ille ambulavit et ipse ambulare.
Ezech. p. Aialia ibant et reuerte-
bantur in similitudine fulguris et
rursus. sic ergo plures ambulavit
passibus virtutum quam passibus
pedum. quia virtute post virtutem
in opere nostre salutis demonstra-
uit (Dixit) testimonium iterum propter
segnitatem audientium. pu. vi. fe

stina discurre: fuscata amicum tuum.
ij. Thimo. iij. Instat oportune in
oportune (Ecce) qui sequendus est
sicut dux Gregorius (Agnus dei)
Veruex dux gregis. ioh. x. Pro-
prias oves vocat nominati et ante eas
vadit. p. Pet. p. Non corruptibili-
bus auro vel argento recepti estis
a vana via iusticie pene et dicio-
nis. sed precioso sanguine tanquam
agni immaculati.

Et audierunt eum. Hic in-
cipit pars que est de audi-
entium testimonium iohannis. uersio-
ne. Et diuidit in duas partes. In qua
prima ponitur uersio eorum que pro
iohanem uoti sunt et pro eos que uocauit
iohannes. In secunda autem uo-
cacio eorum qui pro ipsum christum qui
iam innotuerat sunt uocati vel
per preces noue legis ibi in
crastinum uoluit exire: Et sumuntur
iste due uocaciones: penes duo uo-
cancia ad christum. quorum unum
est intellectus supernaturalis veteris
legis et aliud est reuelacio uerita-
tis. Vn glossa Audierunt iohanem
loquentem et secuti sunt iherosolimam. Di-
cit ergo: sic sequentes iherosolimam le-
gem amiserunt utentes eius te-
stimonio. prior harum paruum
diuidit in duas partes. In qua
priori ponitur conuersio discipulo-
rum pro uoce iohannis. In secunda autem
fructus uocacione aliorum ibi:
inuenit librum primum. Adhuc autem
prior harum diuidit in tres particulas.

In quibus prima describitur ad iherosolimitanos discipulorum humilis conuersio.
In secunda benigna conuersionum a domino susceptio. In tertia vniuersorum conuersionum per nomen proprium descriptio.
In prima harum quinque nonitur.
Primum est ad verbum dei auditus patulus. Cum dicitur (Audierunt eum) aure patula verbum suscipientes de salute. Jacobi. i. Sit autem omnis homo velox ad audiendum: tardus autem ad loquendum et tardus ad iram.
Prouerbi. xx. Auris audientis et oculi videntis dominus fecit utrumque.
Auris enim non audies per seolum est et non auris vera. Prouerbi. xviii. Auris sapientium querit doctrinam.
Ysaie. l. Dominus aperuit mihi aures: ego autem non contradico: retrosum non abii. Ps. Hodie si vocem eius audieritis nolite obdurare corda vestra (duo) ecce numerus miserie audientium: quia scilicet duabus auribus audiunt. vna hanc et alia spirituum in hanc loquentem. Ysaie. i. Auribus percipite legem dei vestri: vel duo sunt propter geminam dilectionem sicut antea dictum est (discipuli) et ideo studiosi. Job. viii. Si manseritis in sermone meo vere discipuli mei eritis: qui enim non permanet in sermone audito: non est discipulus: sed explorator curiosus et suspiciosus. Gal. ii. propter subintroductos falsos fratres qui subintroierunt ut explorarent libertatem nostram quam habemus in christo ihesu ut nos in serui

tute redigerent sed nec ad horam cessimus subiectioni (loquentem) hoc est quartum locutio enim cum intellectu et intentione fit et in hoc notatur auditus discretio. i. Reg. iii. Loquere domine quia audit seruus tuus (et secuti sunt ihm) ecce quintum in quo notatur fructus conuersionis per verbum salutis. Secuti sunt enim non tantum passibus pedum sed imitatione operum et deuotione fidei. Matth. iii. Continuo relictis retibus secuti sunt eum per quod etiam videtur quod propter testimonium iohannis isti non sunt secuti: sed potius eius ad uocationem domini. Ad hoc autem dicendum est quod primo ad predicationem iohannis secuti sunt et ad familiaritatem notitiam domini admissi: sed ad propria tamen redeuntes postea uocati sunt a domino et tunc omnia reliquerunt. Querit autem iterum quare coram duobus iohannes testificatus est et non coram omnibus. Ad hoc dicendum quod pro certo testimonio iohannis coram omnibus fuit sicut Luc. iii. dicitur quod omnes exierunt ad eum: sed tamen familiaritatem plus impetit hoc discipulis et hiis duo hoc per ceteris acceperunt sicut supradictum est et ideo sunt secuti. Job. xxiii. vestigia eius secutus est pes meus: viam eius custodiui. Dan. ix. Ecce nunc sequimini me in toto corde meo et time me. (Conuersus dominus) hic tangitur benigna conuersorum susceptio et dicitur quique quorum Primum est domini ad sequentes

benigna dñsio. secunduz dulcī
fima de illuminacōe facienda dñi
alloquō. terciū est dubij qđ qre
bāt sapiētissima solucō. quartū
est illuminatorū cū doctore fami
liaris mansio. quintū autē est lo
re aduētus eoz ad xp̄m determi
nacō dicit ergo: dñsus ih̄sus: qui
sēp dñtat ad eos qđ ad se dñertū
tur. qz ad lām nō terga. s; faciēz
dulcīssimā ad eos dñtat et recipit
uententes. Zach. p. Cōuertimi
mi ad me et ego dñtar ad vos. ps.
Conūtere dñe aliquātulū et dep
caē sup̄ huos tuos. Tren. vltio.
Cōuerte nos dñe ad te et cōuertē
qz illa vera dñsio ē et si q̄s alit cō
usus ē p̄fusus ē (et vidēs eos) oca
lis benignitatis. Gen. xliij. Ad
ducite fratrem v̄m ad me et ponaz
oculos meos sup̄ eum (sequētes
se) quia alit oculo benignitatis
eos nō vidisset. sap. iij. respectus
ē in elcōs ei? et (dicit eis) Ecce be
nigna et dulcis alloquō de futuā
illuinacone. Cant. ij. Sonet vox
tua in auribus meis. vox enim
tua dulcis. ps. Diffusa est grā
in labijs tē. (quid q̄ritis?) non
ignorās interrogat. sed querit
vt illuminacionis accendat desi
deriū. ps. accedite ad eū et illumi
namini et faciēs v̄re nō confundēt
Nō autē dicit quē queritis? quia
de p̄sona illuminati fuerūt per io
hannē sic ad passionem vadētis
Joh̄is. xvij. vbi p̄sona q̄rebat

etiā intrepidus dixit. quem que
ritis? quia sciuit qđ de salute ali
quid discē q̄rebant. queritis au
tem dicit. quia hoc est studiosoz
ps. querite faciēz hoc ē agnicōne
veritatis ei? sēp. math. viij. Que
rite et inuenietis: pulsate et apiet
vobis (Qui dicit ei rabbi) noie
magistri nomināt quē vt sapiētez
p̄dicacōne ioh̄is agnouerāt qui
sol? sciē viā salutis facit. Math.
xxij. Vn? ē magister v̄r qđ i celis
est. nō autē vocant dominū cuius
adhuc per miracula ptatem non
agnouerunt quē postqđ agnoue
rūt magistrū et dominū vocauit.
Joh̄is. xij. Vos vocatis me ma
gister et dñe. et bñ dicitis. si etei
qđ autē seq̄tur (qđ dicit interpre
tati magister) Interpretacio est
euāgeliste. qz in greco scripsit et
Rabbi est verbū hebreum. vnde
loquō discipulorum sic seriatim
fuit cōiuncta (Rabbi vbi hitas?)
Causa autē qđ habitacōnem q̄re
bant fuit vt habitacōne scita se
peruenirent ausu familiari et disce
rent ab eo viam salutis: Sed qđ
modo querunt habitacōnem ei?
cu; ip̄e dicat Math. viij. Vulpes
foueas habent. volucres celi ni
dos. filius autē hominis nō. Jh̄.
xij. Quare q̄si colon? futur? es
in terra et quasi viator declinās
ad manendum? Ad hoc dicendū
qđ ppriam domum non habuit i
terra. sed sicut peregrin? ab alijs

receptus ē hospitiō grā hospitali
tatis et talē locum querierūt qz si
cut gyrouagus non discurret per
plateas de domo in domū. sicut
docuit aplos. Math. x. et Luc. x.
In eadez domo māsit edens et bi
bens q̄ apud illos erant. **M**istice
aut delcābilis ē ista questio con
templandi lucē in qua de? habi
tat. **C**antic. i. **I**ndica mihi quez
diligat anima mea vbi pascas et
vbi cubas in meridie: hoc est ple
na veritatis tue luce ne vagari in
cūpiā. **P**s. dñe dilexi decore domi
tue et locū habitacōis glorie tue.
Isaya. lvij. dominus excelsus sibi
mis habitās eternitatē et sanctū
nomen eius in excelsis in sancto ha
bitans et cū strito et humili spi
ritu. vt viuificet spiritū humiliū
et ideo etiā isti cōtriti et humiles
corde querūt eius habitacōnem
scdm cōsiliū sapientis. **E**ccl. vi.
Si videis sensatū euigila ad ip
sū et limē ostij eius exterat pes tu
us (dic eis) ecce querēciuz illumina
cō. et habz duo. s. vocacionem
illuminatoris et obediēciāz illūia
torū. dicit ego vocando (venite et
videte) venite primū fidei deuoci
one. et postea videte intellectus il
luminacōne. **I**saya. vi. sicut aliā
tūlacōnem n̄ crederitis nō intelli
getis **D**eutro. xxxiiij. qui appropi
quat pedibus ei: veniendo acci
piet de doctrina eius illuminacō
et h̄ est q̄ dicit ps. venite et vide

te opa dñi que posuit pdigia su
per terrā. illuminacōz aut obedi
encia describit cū dicit (venert)
duo dic. vel tria: aduētus. visio
et mātio. de p̄mo dicit (venert)
p̄ fidei deuocōnem: et p̄ operis imi
tacōnem et p̄ precepti obediēciā
de p̄mo dicit **M**ath. xi. venite ad
me omnes qui laboratis et onerati
estis et ego reficiā vos de scdo **I**saya
pe. ij. domus iacob venite et abu
lemus in lumine dei nostri. hoc est
in lucidīs exēplis ipsi? de t̄co. **P**s
Venite filij audite me timorē do
mini docet vos. s. in obediēciā p̄
ceptorū eius. **E**t viderunt p̄ fidei
credulitatez. p̄ intellectus illumi
nacōnem et p̄ scripture meditacō
nē. **D**e p̄mo. i. **C**or. xiiij. **V**idem?
nūc p̄ speculū et in enigmate. de
scdo **M**at. v. **H**ic mūdo corde q̄
mā ipsi deū videbūt. de t̄co. **P**s.
gustate et videte qz suavis est do
minus. gustatur enim meditacōnis
delcācōne et videtur vbi dei intel
lectu (Et māserūt ibi die illa) h̄
est terciū. visio enim est fidei aduē
tus sp̄i p̄ profectū meritōrum et
mātio caritatis. vñ viderūt verita
tem. venerūt ad beatitudinem et
manserūt in dulcedine bonitatis
Joh. xiiij. **A**d eū veniem? et mā
tionē apud eū faciem? **M**at. lxi.
xviij. et **L**uce. ix. bonū est nos h̄ cō
si vis faciam? hic tria tabernacu
la fidei. sp̄i. et caritatis. **S**ic venit
regina saba audire sapienciam.

iiij. Re. x. Sic videit samaritani
Joh. iiij. Ipi vidim? ascim? qz
hic exere saluator mudi. sic pma
serut fideles amici. ps hitabit in
tabernaculo tuo re. in. m. s. t. die
illa hoc e residuu illi? diei Spua
lit autē i illuminatione pcepta a
dno pmaserut. ps melior e dies
vna i atrijs tuis sup milia. qd
dixit: die illa: ne iteg dies esse pu
tes. Subiugit hore aduetus eoz
descripcōne. cū dicit (hora autē
erat quasi decima) **Jo. xi.** Nōne
duodeca sunt hore diei? q ideo ho
ra decia erat hora quasi vespēaz.
Luc. xxiiij. Mane nobiscum qm
adueperasit q iclinata eia dies
Vespera autē vt dic Gregori? fi
nis e mudi q tūc: Prima hora di
ei e origo lucis nature in pncipio
creacōis hominis. Secūda autē
est illuminacō bndictōis noe
absterfa caligine pcti p diluuiū
Tercia autē hora sctificacō abra
he p arcūciōnis sacmētū. Quarta
hora lucis sctificacōis moyfi ad
liberacōis auxiliū. Quinta hora col
lō legis vt pcti onderz remediū.
Sexta hora ab impugnātib?
defēho iudiciū. Septia hora gub
nacō dauid q alioz regū. Octaua
hora epromissio facta dauid per
xpm exhibēda. Nona hora libera
cōis de babilonica captiuitate p
zorobabel q ihm magnū sacdotē.
Decia hora e redēpcōis fce p xpm
q in illa cū xpo maseit. Vndecia

autem est remuneracōis qui
escencium vsqz in finem mundi.
Et duodecia est glorificacōis req
escencium post mudi finem ieter
nū q sic complet dies fidelū. sic
enim **Ysa. xxxviii.** Descendit sol
decem lineis in horologio achas
qz p istas decē horas grā p mani
festat q h e qd itēdit. (Erat autē
ādreas) Hic describit p nomez
ppumvn? q audieat testē verita
tis. Describit at nomine grē sin
gulari dignitate q itellcūs illumi
nacōne q vtute. Dicit ergo. Erat
autē andreas ecce descripcō noi
nis. Andreas ei erat viril qui p
miz seq xpm ausus fuit. Intpre
tat etiā rndes pabulo qui pabu
lo verbi quod a iohanne recepe
rat p tam dignum frēm vbi rnde
bat q ideo a nomine describitur.
Apo. iiij. Non delebo nomina eo
rū de libro vite. **Exo. xxxiiij.** Inuei
sti grāz coram me q teipfū noui
ex nomine. Describit etiāz ex grē
(frater symonis petri) qui ideo
describit vt sit exēplū vocacōis p
i q maior p minore vōf. p. **Cor.**
p. Que infirma sunt elegit deus
vt confundat forcia. **Dan. xiiij.**
Suscitauit dñs spūm puei iuni
oris. Noiat autē apli? pmo noie
vfitato cū dī. symonis. qui iterp
tatur obediēs. quia pmo est obe
dire verbo vocacōis q postea eri
gi in cathedram honoris. p. **Re. x.**
v. Melior e obediētia q viciū.

unde sēsus est (**Symonis**) hoc
est qui tūc symon- postea autem
vocatus est petrus (vnius ex du
obus) singularis dignitatis i au
ditu magistri- qui se a cōmunita
te discipulorū excepit- **Ecclesiastes**
vij- virū vnū de mille reperi muli
erem ex omnibus nō inueni (q̄ au
dierāt a iohāne) verbū enī iohā
nis penetravit corda eorū- **Deb-**
iii- viū? ē sermo di a efficac̄ a pe
netriabilior omī gladio ancipiti-
attingens vsqz ad diuisionē ani
me a spiritus cōpagū quoqz me
dullarū a discretor cogitacionū
a intencionū cordis. Rō- i- Fides
ex auditu- audit? autē per verbū
xpi- (Et secuti fuerāt ih̄m) auto
rē salutis **Ecc̄- xxiiij- gloia m̄gna**
sequi dñm- longitudo enī dierū
assumet̄ ab ipso (Inuenit hic
primū) tangit hic vocatū p iohā
nem a cōuerſi fructus ppter quē
eciā specialiter nominatur a nomē
alterius nō exprimit̄- ideo quia
de fructu eius nulla mēcio habet̄
Tangit autē hic tria- s- quē voca
uit- modū vocacionis et q̄digne
vocatus petrus a dño est r̄cept?
(primū dicit) qz postea a domio
missus pluimos adduxit i acha
pa a in alijs locis (fratrē suum)
cui ex cognacōne carnis plus q̄
alijs tenebat̄- ij- Thimo- p̄mo-
Sollicite me q̄siuit a inuenit det
illi dñs inuenire grām a domino
a miam- **Gen- xxxvij- fratres me**

os quero- **Can- vltio- quis mibi**
det te fratrem meū fugentē vbeā
matris mee vt inueniā te solum
foris- foris enī est qui in xpo nō
est- id est obediētē (symonē) q̄
noie prius vocabat̄- **Ezo- xxiiij-**
Ommia q̄ locutus ē nobis deus
faciem? a erim? obediētes- (Et
dicit ei) modus ē vocacionis- Apo
caliph vltio qui audit dicat veni
duo enī dicit- inuentū enim ostē
dit- s- petrū a vocatū adducit- de
p̄mo dicit (inuenim?) sicut lapi
dem p̄ciosū a sic thesaurū absco
ditū- Et de vtroqz- **Mathei- xiiij-**
Inuēta vna p̄ciosa margarita ec
ce primū: quē thesaurū cū inuenit
homo abscondit: a p̄ gaudio illi?
vadit a r̄edit omīa que habet v
enit eū- **Can- iij- Inueni quez di**
ligit aīa mea (messyaz) hebreū
est a ideo euangelista interponit
(q̄d est interpretatū xpus) hoc
ē vnctus rex a sacerdos- **Ysaie-**
lxi- Spūs dñi sup me eo q̄ vnxe
rit me dñs- **P̄s- vnxit te deus de**
us tuus oleo leticie pre cōsortib?
tuis (Et adduxit eū) sic anado
ch? (ad ih̄m) - i- ad saluatōrē- a
ex hoc accepit ecclā q̄ in sacramē
to baptismi a cōfirmacionis vt
tur adducētib? qui p̄ntant susci
piētes sacramētum q̄ patrum la
tine- grece aut̄ anadochi vocatur
vt dicit dyonisius- **Mathei- xxi-**
Soluite a adducite michi- **P̄s**
afferte dño filij dei- hoc ē commissi

filios dei afferte domino filios arietum hoc est filios prelatorum predicandum qui duces sunt gregis christi. Horum enim filii debent afferri domino et adduci (Intuitus autem eum ihesus dixit) Ecce modus receptionis adducti. et tangit tria quorum primum est intimi amoris respectus. cum dicit: Intuitus autem eum ihesus. Gen. xliij. Attolles oculos suos vidit beniamin fratrem suum verum. Ps. In via hac que gradiens firmabo super te oculos meos. Intuitus autem corporalis amorem significat cordis. Dixit (Tu es symon). Hic secundo tangit simplicitatis columbine commendationem cum dicit: Tu es symon: obediens voci vocantis (filius iohanna) Glosa idem dicit iohanna et iona. Iohanna gratia. iona columba. quia filius est columbe et gratia. unde glosa dicit: intuendo eum corporaliter quoddam secretum vidit in illo quod esset firmior ceteris. et hoc est intelligendum post confirmationem quia ante confirmationem negavit ad vocem adille. Luc. xxij. Ego rogavi pro te ut non deficiat fides tua. sed tu aliquando conuersus confirmasti fratres tuos. Et quia idem est iohanna et iona. dicit Math. xvi. Beatus es symon bariona. quia caro et sanguis non reuelauit tibi. sed pater meus qui est in celis. Totus enim simplicitate columbe formatus fuit in filium dei et hoc laudat

in petro christus. quia nichil carnale post conuersionem sequitur. Gal. p. Cum autem placuit ei quod me segregauit ex utero matris meorum reuelaret filium suum in me continuo non acquieui. etc. (Tu vocaberis cephias) Cephias grece interpretatur caput. sed ad idem sic. Sciendum quod syriaca lingua cephas rupes est gratia. et latina petrus dicitur. et vtraque lingua a petra deriuatum est petrus. et hoc est quod sequitur (quod interpretatur petrus) quod a soliditate dictum est. Math. xvi. Tu vocaberis petrus et super hanc petram edificabo ecclesiam meam. Glosa autem dicit quod hoc nomen hoc non imponit sed presertim imponendum postea. Dicit tamen quidam quod hoc imposuit. Sed math. x. et marc. iij. et lu. vi. confirmauit. Et math. xvi. vulgauit et ab hoc accepit ecclesia romana quod electo in papam nomen mutauit ut dicunt cum tamen hoc falsum sit. quia diu per multum tempus electo papa nomen non fuit mutatum donec quidam turpe nomen habens eo quod os porci dicebatur: electus fuit et ab illo electo in papam nomen cepit mutari. Sed hoc verum est quod in specialem gratiam deus suis confuevit mutare nomen sicut Gen. xvij. Mutatur nomen abrahe et saray. Et gen. xxxij. mutat nomen Jacob in israhel. hoc est ego quod dicit (In crastinum voluit exire in galileam) Hic incipit ps. illa que est de uocatione

facta p̄ xpm̄. qui iā manifestat?
p̄ iohānem cepit vocare discipu-
los. Et habet hęc pars duas
ptes. In quarū p̄ma agit de vo-
cacōe philippi. In sc̄da de fructu
illius vocacōis factō in vocacōe
nathanaelis ibi (Inuenit philip-
pus nathanaelem q̄c) In priori
haz dicūtur tria. Vocacōis tē-
pus q̄n facta ē (quia i crastinū vo-
luit exire in galileam) et sic dicit
Aug⁹. in libro de cōcordia euā-
gelistarū sc̄do. Iste ē primus in-
troitus xpi in galileaz in qua disci-
pulū vocauit. et miraculū de mu-
tacōe aque in vinū fecit: anteq̄
mitteret iohēs in carcerē. Itera-
to tamē intrauit postea et fecit mi-
raculum de filio eguli. Tūc ergo
postq̄ andreas ad testim omiū
iohēs venerat et petrus p̄ andrea
fuit adductus (voluit) voluntate
bñplaciti qua nrām salutē deside-
rauit. Rō. xij. p̄betis que sit volū-
tas dei bona et bñplacens et perfe-
cta. Ps̄. benigne fac dñe in bona
volūtatē tuā s̄pon vt edificentur
muri iherl̄m: qui de fidelib⁹ ad fi-
dem vocatis edificant sicut dicit
i visione pastorū (exire de iudea)
large dicit vbi iohānes baptisā
bat iux̄ bethaniā sic supradictū
est (in galileaz) de q̄ patria disci-
pulos vocabat. Actū. ij. Nōne
ōnes isti q̄ loquūtur galilei sūt?
Aha etiā de causa in galileā veit
q̄ ibi angelo nunciante fuit con-

ceptus q̄ ibidē a puericia nutri-
tus. Hīs ergo de causis (voluit
exire in galileā et inuenit philip-
pū) ex intēcōne q̄siti. Luce. xv.
q̄rit diligentē donec inueniat. In-
uenit autē p̄ditū et errabundum
Ps̄. Inueni dauid serūū meum
oleo factō meo vnxi eū: q̄ et ma-
nufortē fecit apostolū i virtutis
pugna: et aspectu desiderabilem
in cōtemplacōne veritatis. p̄fecit
eū et serūū suū in obediēcia man-
datoꝝ. et ideo vnxit eū oleo mise-
ricordie in remissionē peccatorū et
vncione cōsecracōis in apostolū
q̄d p̄cedit philipp⁹ qui p̄sago
noie apostolice dignitatis: os lā-
patis interpretat que ardet carita-
te. Ps̄. Ignitū eloq̄um tuū velhe-
menter. Et lucet veritate Iohis
v. Ille erat lucerna ardens et lucēs
Cān. viij. lāpades eius lāpades
ignis atq̄ flāmaz que lucēt cla-
ra veritate doctrine: qui et p̄mum
adduxit eunuchū candacis regie
Act. viij. (et dicit ei ih̄sus) ecce mo-
dus vocacōis (sequere me) s̄ ē do-
ctrinā et exemplū imitāe. Math.
ix. sequere me Ioh. vltio sequere me
q̄ est seq̄la ad fidē p̄p̄cōnem
de q̄ hic loq̄tur: et est seq̄la ad re-
gimē percipiendū de quo loq̄tur
Math. ix. et ē seq̄la ad martinū
sustinendū de q̄ loq̄tur Ioh. vl-
videt autē non bene cōtinua esse
hystoria. q̄ matheus marcus et
lucas dicūt q̄ statū p̄ baptisā

ductus est ihesus in desertum a spiritu ut temptaretur a dyabolo. **H**ic autem inuenit iohannes quod cum recessisset a iohanne baptista intravit in galileam. **H**ic et iterum soluedum est secundum **Aug.** quod reuera cum primo testimonium iohannes videns perhibuisset: christus baptizatus in deserto ductus est. **H**ic post temptationem factam rediit ad iohannem et tunc testimonium perhibuit coram discipulis et tunc audiuit **Andreas** et per ordinem facta sunt ista que hic narrantur que alij euangeliste tacuerunt. **S**ic autem continuatur hystoria (**Erat autem philippus**) Descriptio est patris discipuli vocati ideo autem describitur ut notetur quod videns philippus comites suos christum sequentes facilius sequebatur cum sciret illos bonos et inquirere salutis auctorem. **Et** hoc est quod dicitur (a bethsaida) civitate galilee que presago nomine domini venatoribus interpretatur. quia ex illa egregij venatores homines ex feris siluestribus moribus venantes christo conuenerentur. **I**oh. xvi. Mittam eis venatores multos et venabunt eos de omni monte et de omni colle et cauinis petrarum. quia oculi mei sunt super omnes vias eorum quosdam enim apostoli capiunt in monte dignitatis mundane et quosdam absconditos in cauernis dure paupertatis et quia venatores precipue de illa civitate assumpti sunt. **I**deo subditur (civitate andree et petri) qui iam

ante vocati sunt. **S**ed queritur hic quare philippum per se vocavit cum simplex fuerit et rusticus et nathanaelem per philippum qui sapiens fuit et liberatus. **A**d hoc dicit **Crisostomus** quod ideo fecit ut mundi sapientiam confunderet et sola veritate vocatorum a spiritu sancto esse sciret. **S**i enim sapientes elegisset conuersio facta per eos sapientie mundane ascriberetur. **P.** **Cor.** **p.** Que stulta sunt huius mundi elegit deus ut confundat sapientes etc. **E**t hac etiam de causa tales constituit apostolos et non nathanaelem sapientem. hac etiam de causa non per se vocavit paulum nisi de celo post ascensionem ut sciret non in se eligi sapientiam mundi ne aliquid fidei predicare industrie humane ascriberetur. **V**n ipse dicit. **P.** **Cor.** **xv.** Nouissimum vero tanquam abortiuo visus est et michi. **vñ. p.** **Cor.** **ij.** Sermo meus et predicatio mea non fuit in sapientia hominum. **H**ic in virtute spiritus. **H**ic est ergo causa dicitur. (**Inuenit philippus**). **H**ic tangitur iam vocati primitiuus fructus. **E**t dicitur hec pars in duas. **I**n quarum prima describitur nathanaelis ad christum vocatio. **I**n secunda autem vocati per comedacionem facta a christo confirmatio. **I**n prima hanc sunt tres paginæ. **I**n qua primo tangitur vocandi iuuentio. **I**n secundo iuuentio vocatio. **I**n tertio vocacionis sancte diligens et discretio exainacio. **D**icit ergo **Inuenit ad salutem quaesitum** hic philippus

iam a xpo vocatus et illuminatus?
(nathanael fratre suum) in lege
peitissimum quod interpretatur donum dei
quia licet euz philippus vocaret
extra-tamen nisi dominus eum dono sue
illuminacionis concessisset intra: non
ad fidem venisset. **Inuenit autem**
philippus) istum ex intencione quisi-
tum. **Can. iij.** Inuenerunt me vi-
giles qui custodiunt ciuitatez sic enim
ia vigil factus (philippus inuenit)
vagabundum (fratrem suum natha-
naelem) **Vn** beda vide venatore
istum quantum capiendis aiab? est
intentus. **(Et dicit ei)** ecce vocaco-
nis modus. modus autem vocacio-
nis non est imitatis more sed modo
pponētis. vt p scriptura inno-
scat sapientia. qz presumpcio eet vo-
care vel docere sapientem et ideo
duo facit autoritate scripture te-
stantis pmittat. et postea iuentum
describit. **Dicit ergo** (que scripsit
moyses) sicut legislator preapu-
us **Joh. v.** Si crederetis moyfi
crederetis forsitan et mihi. de me
enim ille scripsit (et pphete) qz om-
nes concordit xpm prenunciauerunt
Ecc. xxxvi. suscita pccoes qz in
nomie tuo locuti sunt pphete prio-
res. **Alia littera habet** (in lege et
pphetis) moyses scribit xpm in
lege. **Deute. xviii.** ppheta suscita-
bit vobis deus de fratribus vris
ipm tanquam me audietis. **Ro. ix.** Fi-
nis legis xpus ad iusticiaz omni-
credeta. **Moses** etiam scripsit in

pphetis qz pphete se habent ad
legez sicut doctrine eplaram apo-
stolorum ad euageliu. ita pphunt
explanaciones legis. quida tamen
ita supplet lraz. **(Que supple scp**
fit moyses i lege) et qui scriptus
est (in pphetis) **Ecc. xxxvi.** Da
mercedem domine sustinentibus te vt
pphete tui fideles iueniantur. **Lu-**
ce. xxiii. oportet impleri omnia que
sunt scripta in pphetis et psalmis
de me. **Inuenimus** diligenter et
diu quesitu. **Can. iij.** paululu cum
ptiahssem eos inueni que diligit
anima mea. **(ilhm)** descriptio est i-
uenti. **(ilhm)** salutis auctorez. de quo
patriarcha iacob ait. **Gen. xlix.**
salutare tuum domine expectabo. **Ab-**
cuck. iij. Ego autem in domino gaude-
bo et exultabo in deo ihu meo (fili-
um ioseph) putatum. **Luc. iij.** vt
putabat filius ioseph qz nutri-
cius eius erat: et custos. et testis.
et minister matris. custos fidelis
tanti thesauri. testis verax sanctita-
tis templi dei filij. mister diligens
matris domini sui (a nazareth) ciui-
tate ocepcomis et nutricois. **Ma-**
th. iij. nazareus vocabitur. **Via** i-
xi. flos de radice eius ascendet. na-
zareth autem flos interpretatur pph-
pulchritudine ouersacomis. pph-
odoris siue opinionis suauitate.
pppter fructus in conuersione fide-
lium futura utilitate. **Can. ij.** Ego
flos campi et liliu oualliu. **Ps.** ger-
miabit iust? sicut liliu et florebit

in eternū an̄ dñm. Sic ergo examinacone fm̄ scripturā p̄ponit i uetū in q̄ notat vt dicit Crisosto. q̄ diligēter i lege a p̄his medita-
tabat. q̄ cord̄ sui ceptū p̄ponit a testimonio legis a p̄haz. **Ps.** In lege ei? meditabit die ac nocte (Et dixit ei nathanael) **Hic** ponit vocacionis facte diligens examinacio. Et h̄ duo q̄z vnū est prudēs nathanaelis p̄ scripturā collacio. **Secūdu** autē p̄ exp̄mētū id ad qd̄ vocat p̄bacio. **Dicit** ergo: a dixit ei nathanael ad scripturā conferēs auditū. **Joh̄is. v.** **Scrutamini** scripturas qz ipse sunt in qb̄? vos putatis vitā h̄re (a nazareth) veniēs (potest aliqd̄ boni esse) a sic remissive legitur. bonū em̄ erat qd̄ de saluatore erat p̄missum a h̄ scriptura dixit futurū esse a nazareth i h̄ q̄ dixit quoniam nazareus vocabitur hoc est flos vocabitur. **Ysaie. xi.** Flos de radice eius ascendet. ibi em̄ trāslacio. **lxv.** h̄z qm̄ nazareus vocabit. vel legi potest int̄rogatiue sic a nazareth potest venire aliqd̄ boni. **Cū** de saluatoe **Mic̄. v.** dicat de bethleē ephraim qz ab ipsa surget dux q̄ regat ppl̄m̄ isrl̄. **Joh̄. vii.** scrutaē scripturas. qz p̄pha de galilea nō surgat. sed tñ notāda est fm̄ hanc litteram modestia nathanaelis quoniam non simpliciter negat sed interrogando dubitat vt scm̄

examine. **Ps.** Meditatus sum nocte cū corde meo a exercitabar a scopebam spiritum meum (dicit ei philippus) diligēs auditor eorum que diceret sapiens a cum nō abnueret iuitat ad experimētum (veni) per hoc q̄ non dissencias (et vide) per experimentum virtutis que est in ipso quem inuenim? **p̄. Jo. iij.** p̄bate spūs si ex deo sunt. Sic samaritani adducti ad xp̄m̄ per loquelam mulieris. **Joh̄. iij.** Venerūt a viderūt a dixerunt. Jam non propter tuam loquelam credimus. ipsi em̄ vidim? a scim? qz h̄ est vere saluator mundi. hoc est ergo qd̄ dicit. (Vidit ih̄sus) **Hic** incipit vocati p̄ comēdacionē confirmacio. **Habet** autē tres ptes. **In** quaz prima ponitur confirmacio ad fidem per comēdacionem. **In** secūda autē ponit illuminacio confirmati per reuelacionē secretorū. **In** tercia vero p̄f̄ meritū fidei ponit p̄missio reuelacionis mirabiliū futurorū. **In** p̄ma h̄az tria inuūt. **In** quoz p̄mo inuūt dilcōnis visio. **In** secūdo dilcōnis a visi ad ih̄m̄ appropiatio. **In** t̄cio comēdacio. **Dicit** ergo. **Vidit** ih̄s intuitu dilcōnis. **Ps.** respice in me a miserere mei (nathanaelem venientē ad se) ecce appropiatio magis it? q̄ ext̄. **Ja. iij.** Appropinque deo a appropinquabit vob̄ (Et dicit de eo) q̄ secreta nouit a scienciarū

Eccā-xxiiij. Oculi domini lucidiores
sunt super solem intuentes in abscon-
ditas partes (Ecce vere israhelita)
imitator: rectissimi. **Genes-xxxij.**
nequaquam ultra vocaberis iacob sed
israhel est nomen tuum. **Ysaie-xlix.**
seruus meus es tu israhel. quia in te
glorior. **Iste** enim est rectissimi
imitator: qui nulla curitate defle-
ditur quinimo etiam ab imperito
et peccata non dedignatur duci ad
veritatem. **Dyonisius** dicit dedisti
veritati manum? et falsitatis nexum?
es absolutus? unde addit. (In quo
dolus non est) dolus est ut dicit **Au-**
gustinus quando aliud quod simulat
et aliud agit. **Prouerb-xxij.** dolus
in corde cogitandum mala. **Ysaie**
xxxij. fraudulenti: vasa pessima sunt
ipse enim cogitationes cogitabit
ad perdendos mites: cum loquretur
pauperi iudicium. **Malach-ii.** Male-
dixit dolosus. **Iste** autem simplex
est non est dolosus quia a quolibet stu-
dioso patens est suscipere veritatem.
Job-i. homo simplex et rectus et
timens deum. et recedens a malo. et
adhuc retinens innocentiam (dicit
ei nathanael) ecce secundum vbi po-
nit secretorum reuelationem. **Et** dicunt
duo quorum primum est questio in
qua innotescit desiderium illuminationis.
In secundo ponitur illuminatio
de reuelatione secretorum. de primo dicit
ergo (unde me nostis) hoc est ex qua
virtute: cum hoc sit supra virtutem
humanitatis. **i. Reg-xxvi.** homines

vident que patet. deus autem intuetur
cor. **Heb-iiij.** Omnia nuda sunt
oculis eius: ad quem nobis sermo
Secreta ego nouit virtute dimi-
tatis (Respondit ihesus et dixit ei) ecce il-
luminatio: de secretis. **Ps.** domi-
nus scit cogitationes hominum (prout
quod te philippus vocat) uocatione
exteriori sicut vocat predicator et
doctor: (cum esses sub ficu) **Ad** lit-
teram sub quadam ficu sederat forte
cogitans de futuro saluatore. vel
sub ficu adhuc sub dulcedine pec-
cati. vel sub ficu hoc est sub dulcedi-
ne legis. **De** prima ficu dicitur
Prou-xxvij. qui seruat ficum co-
medet de fructu eius. de dulcedine
peccati dicit **Gen-iiij.** quod fecerunt sibi
de folijs ficu pizomata: hoc est excu-
sationes in dulcedine peccati. de ficu
sterili que est lex secundum carnalem legem
dicit **Matth-xxi.** iaz ex te fructus
non nascatur. **Sub** prima ficu fuit
nathanael propter umbram. sub secunda
propter delationis concupiscentiam.
sub tertia propter legis dei memori-
am (vidi te) oculo predestinationis
et dilectionis. **Ps-i.** via hac qua
gradieris firmato super te oculos
meos. **Eccā-xxiiij.** Oculi domini contem-
plantes omnes vias hominum. **Job-xi**
ij. Scio quia vniuersa potes et quia
te nulla latet cogitatio. (respondit na-
thanael) edificat? ad fidei dimi-
tatis (et ait) confitens esse deum (rab-
bi) dicit **Crisostomus.** adhuc credens esse
sapientem qui ex aliqua reuelatione dei

secreta noilerit (tu es filius dei)
Crisostomus dicit qd confitetur eum
esse filium dei non per naturam. sed
per adoptionis gratiam quia adhuc non
erat plene illuminatus de fide diuini-
tatis. **Alii** tamen dicunt qd hoc ex
corde credidit sicut ore confessus
fuit. sed primum probabiliter est sicut infe-
rus patebit. **Johis. xi.** Ego cre-
didi. quia tu es filius dei qui in hunc mun-
dum venisti. et non tamen confitetur na-
turam. sed et potestatem et regnum (Tu
es rex israel) Quia hoc permixtum
fuit. **Je. xxiii.** Suscitabo dauid
germen iustum et regnabit rex etc.
Ps. Constitutus sum rex ab eo super
syon motem factum eius predicans
preceptum eius. Sic ergo confitetur dei fi-
lium et diuinam in eo potestatem (Respondit
illis et dixit eis) Repromissio est ma-
iorum propter confessionem fidelium viros.
Et dicit tria. Replicat enim causam in-
ductiuam fidei. Et secundo maius donum
permittit. Et tertio illud describens o-
perum dicit ergo (Quia dixi ti-
bi) secretum quod nemo nisi tu sciuit (vi-
di te sub figu). **ps.** Scrutans cor-
da et renes deus? (credis) scies quia
nemo nouit secreta cordium nisi solus de-
us et ideo hoc signo meae deitatis ar-
gumentum accipiens credis (maius
hinc videbitis **Jo. v.** Maiora vo-
rum demonstrabit illi opera vos mi-
remini. **Jo. xiiij.** Signa quae ego fa-
cio et ipse faciet. et maiora horum
faciet sed huiusmodi falsum. quia hoc fuit sum-
ma fidei quam laudauit in petro.

Matth. xvi. Tu es christus filius dei vi-
ui (Et dixit ei ihesus) beatus es sy-
mon bariona etc. et illum exalta-
uit dicens Et ego dico tibi quia tu
es petrus et super hanc petram aedificabo
ecclesiam meam. qualiter autem maius istud videre
potuit. Adhuc autem quoniam quare
conformem istam nathanaele non
remunerauit sicut in petro. Ad hoc
dicit **Crisostomus** sicut autem diximus
quod nathanael licet dixerit verba
filii uerbis petri in sensu. non tamen
dixit ex eadem et simili fide. quia
nathanael dixit filium dei gratia.
petrus autem filium dei natura.
Preterea nathanael dixit hoc ex
studio scripture et obseruatione
experimenti quod erat sciencia se-
cretorum quam etiam multi sancti habent
ex reuelatione diuina. petrus autem
dixit hoc ex fide simpliciter et deuotione.
Sic ergo et probabiliter respon-
dit **Crisostomus** et dixit illud ma-
gis specificando. (Amen amen di-
co uobis) Confirmatio est permittit
Amen amen: hoc est uere uere dico
uobis. geminatio autem quod est amen
solus habet iohannes inter euangelistas quod
iohannes est signum quod dupliciter ueritas
eius confirmat scilicet reuelatione. quia
hauserit eam in fonte uicini pectoris
Joh. xxi. Qui et reuoluit in cena
super pectus eius. et confirmatur etiam ex
visu et auditu. quia hoc uidit et au-
diuit. **Joh. xix.** Qui uidit testimo-
nium perhibuit et uerum est testimonium
eius? (Videbitis celum apertum) tres

quidez ex vobis in mote trāfigu
racōis. **Math. xvij. Luce. ix.** et
omnes in die ascensionis cū in ce
lumi ascendā. **Actu. i.** (et āgelos
dei) qui deputati sūt in ministeri
um salutis fidelium filio dei. **Ma
tixi. iij.** Accesserūt angeli et mi
nistrabāt ei. **Heb. i.** Nonne om
nes amministratorij spūs sunt i
ministeriū missi. ppter eos q̄ he
reditatē capiūt salutis. **Ezech. i.**
**Apti sunt mihi celi et vidi visio
nes dei (descendētes) vt grāz illu
minacōis fidelibus infundant
(et ascendētes) vt pces xp̄i pro
fidelibus deo offerāt (sup filium
hōmis) a q̄ vtriusqz recipiūt illu
minacōem: vel ascendunt angeli
et p̄dicatores qui āgeli dicūtur
dū archana deitatis reuelant qz
tūc ascendere faciūt: et descendūt
dū docent et p̄dicāt humilia hūa
nitatis. vbi autē hoc viderūt disci
puli expresse nō legitur s̄ multa
facta sūt que scripta nō sunt est
tamē in figura prefignatū. **Gen.
xxviii.** vbi vidit iacob scalam et
dñm in mixū scale desup. et ange
los di descendētes et ascendētes p
eam. Sed querit in quo h̄ fuit
maius. cognicō enim occultorū
soli deo attribuit. Ascendere autē
et descendere angelos ecā iacob
vidit. Rñsio qz maius qntū ad
illuminacōem. qz est de maiori.
est enī de cognicōne hūanitatis et
deitatis. qd̄ maximū est agnosce**

re in xp̄o. dicit autē: sup filium hō
minis: qz cū alijs de omixtōe se
minū sint nata. et sic filij sunt hō
minū: xp̄us sine semine virili na
tus est. et ideo nō hōim. s̄ hōmis
filius est. Et attēde qz nathanael
dicit eē filiū dei. xp̄us autē dicit fi
liū hōis vt det exempla humilia
de se sciendi et nō alta sapiēdi.
Rō. xij. nō alta sapiētes s̄ humili
bus asenciētes. **Philip. ij.** hoc se
tite in vobis qd̄ et in xp̄o ihesu. q̄
cū in forma dei eēt non rapinam
arbitratus est eē se eēq̄ lē deo. s̄ ex
inamuit. i. humiliavit semetipz
et. **Nō enim p̄fert alta; patris
cognacōem sicut ecā multi igno
biles faciunt: aliores sui generis
pntes iactātes. s̄ humiles sui ge
neris parentē matrem dicens. su
per filiū hōmis: Sic ergo finita
est ps que ē de testimonio iohā
nis. Sequit̄ pars q̄ est de ma
nifestacōne verbi facta p̄ seipm.**

Capitulū scdm.

Et t̄cā die nupcie facte
sunt et. **Hic incipit ps**
que ē de manifestacōne
verbi facta p̄ seipm: in qua suip
fius manifestat deitātē. diuiditur
autē p̄ tres ptes. In quarū p̄ma
manifestat se verbū put est ope
ratiuū et eruditūū. s̄ qz per erudi
cōnem et opacōem intēditur cre
ature racōnalis sanctificacō. In
scda pte onditur qualit̄ per ver
bū incarnatū creaturā racōnalis